

A TISZÁNINNENI
EV. REF. EGYHÁZKERÜLET

1905. MÁJUS 23—25. NAPJAIN MISKOLCON
TARTOTT TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE
RADÁCSI GYÖRGY

EGYH.-KER. PAPI FŐJEGYZŐ.

119. SZÁM.

SÁROSPATAK
NYOMTATTA RADIL KÁROLY AZ EV. REF. FŐISKOLA BETŰIVEL

1905.

A **tiszánineni** ev. ref. egyházkerület 1905. évi **tavaszi** közgyűlését **Miskolcon**, május hó 23—25. napjain tartotta meg **Kun Bertalan** püspök és **Ragályi Béla** h. főgondnok elnöklete alatt.

Jelenvoltak, mint képviselők:

Az abauji egyházmegyéből: Révész Kálmán esperes, Meczner József egyházmegyei gondnok, Ujj János, Idrányi Barna papi, Csoma István, Csoma József, Naményi Gyula világi tanácsbírák, Ujj József egyházmegyei papi főjegyző.

Az alsó-borsodi egyházmegyéből: Nagy Ignác esperes, br. Vay Elemér egyházmegyei gondnok, Sólyom Gyula, Horváth Bertalan papi, Sturmán György, Bónis Bertalan, Deák Gyula világi tanácsbírák s Illyés János papi főjegyző.

A felső-borsodi egyházmegyéből: Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, Svingor József, Dávid József papi, gr. Vay Tihámér, Bárczay László, Molnár László világi tanácsbírák, Szuhay Benedek egyházmegyei papi főjegyző.

A gömöri egyházmegyéből: Nagy Pál esperes, Csabay Pál, Ruszkay Gyula, Sággy Sándor papi, Máriássy Andor, Lukács Géza világi tanácsbírák.

A tornai egyházmegyéből: Ragályi Géza esperes, Ragályi Gyula egyházmegyei gondnok, Arday Dániel, Fodor György papi, dr. Juhász Andor és Csengery Dezső világi tanácsbírák.

Az ungi egyházmegyéből: Szabó Endre esperes, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok, Virágh József, Szűcs István papi, Minay István világi tanácsbírák, Homoki Antal egyházmegyei főjegyző.

Az alsó-zempléni egyházmegyéből: Keresztúry József esperes, Szinyey Gerzson h. egyházmegyei gondnok, Bálint Dezső, Páricsy József

papi, Meczner András, Kóczán Miklós, Miklós Béla világi tanácsbírák, Hézsér Emil papi főjegyző.

A felső-zempléni egyházmegyéből: Hutka József esperes, Kádár János, Szeghő Benő papi, Dókus Ernő, Nemes Lajos világi tanácsbírák, Péter Mihály papi, Dókus László világi főjegyzők.

Mint egyházkerületi tanácsbírák: Zombory Gedő, Kérészy Barna, Radácsi György, Fejes István, dr. Tüdős István papi, Debreczeni Bertalan, Dókus Gyula, Szentimrey Gyula, Miklós Ödön világi részről.

A sárospataki főiskola képviselőjében: Fejes István papi, Dókus Gyula világi aligazgató, dr. Székely György akadémiai és köz-igazgató, dr. Rácz Lajos főgimnáziumi igazgató; a theol. akadémia nevében Zoványi Jenő, a jogakadémia nevében dr. Szánthó Gyula, e két utóbbi tanácskozási joggal.

A miskolci főgimnáziumból: Dr. Kovács Gábor igazgató.

A rimaszombati egyesült prot. főgimnáziumból: Bodor István.

Az egyházkerületi felső leányiskola részéről: Dr. Mitrovics Gyula igazgató.

Mint egyházkerületi ügyész: Bizony Ákos.

Mint egyházkerületi pénztárnok: Pataky Sándor.

Mint egyházkerületi jegyzők: Radácsi György, Szalay László, Czinke István, Vattay László, dr. Finkey Ferenc.

I.

KÖZGYŰLÉSI ÜGYEK.

1. Kun Bertalan püspök az egyetértés és békesség lelkének kitöltését buzgó imában kérvén a közgyűlés minden tényezőjére, majd pedig a megjelenteket szívélyes szavakkal üdvözölvén,

a közgyűlést megnyitottnak jelenti ki.

2. Ugyancsak Kun Bertalan püspök őszinte sajnálkozással jelenti, hogy *br. Vay Béla* szeretve tisztelt főgondnokunkat, noha jóreménységgel készült résztvenni tanácskozásaink vezetésében, az utolsó órákban bekövetkezett kedvezőtlen körülményei újlag meggátolták hőn ápoltt szándékának megvalósításában. Jelenti továbbá, hogy *Bernáth Elemér* legidősebb egyházmegyei gondnokot, közgyűléseinknek több idő óta hivatott vezetőjét, szintén testi gyöngéledés; az utána időrend szerint következő egyházmegyei gondnokot, *Meczner Bélát* pedig halaszthatatlan társadalmi kötelességei tartják ezúttal távol közgyűlésünktől; miért is a sorrend szerint következő *Ragályi Béla* egyházmegyei gondnokot kéri a főgondnoki szék elfoglalására.

Közgyűlés őszinte sajnálkozással veszi tudomásul *br. Vay Béla* főgondnok, *Bernáth Elemér* és *Meczner Béla* egyházmegyei gondnokok kényszerült elmaradását; *Ragályi Béla* egyházmegyei gondnokot, mint helyettes főgondnokot, a legteljesebb tisztelettel és bizodalommal üdvözli.

3. Tárgysorozat rendjén a hivatalból és választás útján megjelent képviselők névsora felolvastatván,

a megjelentek a jelen ülészsakra igazoltattak s dr. Finkey József egyházkerületi világi jegyző indokolt elmaradása tudomásul vétetett.

4. Olvastatott *Kun Bertalan* püspökünknek a letűnt egyházi év főbb eseményeit s az év folyamán végzett hivatali teendőit feltűntető s a Gondviselés megkülönböztető kegyelme folytán immár *39-ik jelentése*.

Egyházkerületi közgyűlés az egészben véve megnyugtató, részben bölcs figyelmeztetéseket tartalmazó, az élők nemes áldozatait s az elhunytak érdemeit egyaránt méltányoló jelentést a legteljesebb elismeréssel veszi tudomásul s midőn ennek és mellékleteinek jegyzőkönyvünkbe való felvételét kimondja, ugyanakkor a 39-ik jelentésében is egész lelki erejével ékeskedő fáradhatatlan vezérférfiút mély tisztelettel és hálás szeretettel köszönti s reá és további áldásos működésére a jó istennek elfogyhatatlan segítő kegyelmét kéri.

A püspöki jelentés a maga teljességében a következő :

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés !

Harminckilencedik évi jelentésemet mutathatom be Isten jóvoltából a Ftű egyházkerületi gyűlés előtt mint püspök, mint elnöke a kerületi gyűlésnek. E nagy idő lefolyása alatt, melyet hogy átéltem munkabíró erőben és egészségben, nem adhatok eléggé hálát az isteni gondviselésnek, igyekeztem hű eszközlője és tolmácsa lenni azon viszonyoknak, eseményeknek, melyeknek behatása alatt fejlődött egyházkerületünk többi testvéreivel együtt a magyar evangyeliomi reformált egyetemes egyház jelen állásponjtjára. Sok jeles testi, lelki erővel bíró, tudományban és más szellemi s erkölcsi tehetségekben ragyogó és engemet messze felülmúló férfiak töltötték be ezen állást az évszázadok lefolyása alatt mindezeideig ; kuttattam, tanulmányoztam azoknak életrajzát, kerestem ev. ref. egy-

háznak évkönyveiben: ki, hány évet töltött el ezen hivatalban, melyet a közbizalom reám ruházott s úgy találtam, hogy egy főpásztoron kívül, csekély egyéniségem az, ki legtöbb ideig viseli e hivatalt, építvén az Úrnak szőlejét jóakarattal, tőlem kitelhető hűséggel, nem mulasztván el ily hosszú idő alatt csak egy kerületi gyűlést sem, melyen meg nem jelentem volna. Lelkemben egy egész hála-oltárt érzek ennek elgondolására felépítve, melyről a fiúi tiszteletnek lángjai lobognak fel az ég felé, a Mindenhatóhoz, ki velem e nagy dolgot cselekedte. Nem tudván s alig reménylhetvén, vajjon leend-é még számomra oly kedvező alkalom, mint e mai napon, arra, hogy e hálát kifejezhetem a Mindenható iránt: ezen méltó hála kifejezésével kezdem meg évi jelentésemet.

Először is egyházgyülekezeteink vallásos, erkölcsi állapotáról emlékezem meg aszerint, amint erről a hozzám beadott esperesi jelentésekből hű képet alkothattam magamnak.

A vallásos erkölcsi állapot egyházainkban — általánosságban szólva, — megnyugtató; erre következtek azon jelekből, melyek a jelentésekben ennek bizonyítékául szolgálnak, mint például az Istenháznak látogatása, az Isten dicsőségére vagyis egyházi és iskolai célokra szolgáló adakozások, az egyházakban az egyháztagok közötti egyetértés, béke, az egyházi iskolai épületek jó karban tartása, az egyházi, naponként súlyosbodó terhek nyugodt viselése; mindezen kedvező jelek, amelyek az esperesi jelentésekben elsorolvák, arra mutatnak, hogy bátran jelenthetem a főtiszteletű kerületi gyűlésnek, miszerint a vallás-erkölcsi élet egyházkerületünkben megnyugtató.

Merültek fel azonban a jelentések egynémelyikében oly körülmények, melyek azt sejtetik velünk, hogy a vallásos erkölcsi élet gyülekezetünkben talán még megnyugtatóbb álláspontra emelkedhetnék, ha a törvény és a szabályszerű eljárási kötelezettség ellenére némely egyházakban, bizonyos változtatások önkényesen szokásba nem vétettek volna. Ilyen például a hétköznapok dél-esti óráiban az istenitisztelet tartásának, kivált nyári hónapokban való meg nem tartása, az egyházi fegyelemnek a presbiterium által való laza gyakorlása; sőt sok helyen a presbiteri üléseknek szükséges időbeni meg nem tartása. Bizonyos dolog, hogy ezen hiányok megszüntetése s az egyháztörvényeknek pontos megtartása nagy befolyással lennének arra, hogy egyházunkban mindenen pontosan és *ékesen folyjanak*. Szolgáljon tehát ezen hiányoknak csupán felemlítése inkább arra, hogy, hol ezen hiányok észlelhetők, ott azok mielőbb

szűnjenek meg; — a presbiterium ezeket, mint az egyházközségekkel közvetlen érintkező testület megszüntetheti.

Érintettem jelentésem kezdetén, hogy a vallásos erkölcsi élet megnyugtató voltára következtetést vonhatunk az egyházunk és iskoláink fenntartására évenként történő *adakozásokból*. Ezek a jelentések szerint következők:

1. Az abauji egyházmegyében építkezésekre és beruházásokra adatott	59878 K.	21 f.
2. Alsó-borsodi egyházmegyében	50549	„ 68 „
3. Felső-borsodi egyházmegyében	41762	„ 05 „
4. Alsó-zempléni egyházmegyében építkezésekre kiadatott	74581	„ 40 „
Adakozásból gyűlt	31316	„ 69 „
5. Gömöri egyházmegyéből	52576	„ 63 „
6. Felső-zempléni egyházmegyéből adakozás építkezésekre	60517	„ 42 „
7. Tornai egyházmegyéből	31246	„ 34 „
8. Az ungi egyházmegyében építkezésekre kiadatott	22189	„ 89 „
Közüadakozásból gyűlt	4932	„ 50 „
Építkezésekre kiadatott	33392 K.	— f.

Ezen adakozások minden bizonnyal biztos hévmérői híveink buzgóságának, áldozatkészségének s azt bizonyítják, hogy szívökben fenkölt szeretettel viseltetnek szent vallásunk iránt, midőn annak ily fényes jelét adták, oly nehéz és szűk évben is, mint a lefolyt év volt.

Az adakozások sorából ki kell emelnem nt. *Gecsey Péter*, tarcali lelkész, feltűnően nemes tettét: hogy az örösi egyház templomában, mint születése helyén, egy 6 változatú orgonát állította fel, 2150 korona értékben. Méltó, hogy ezen megörökítésre méltó tettéért az illető hálás férfiú iránt elismerésünket jegyzőkönyvileg fejezzük ki.

De nemcsak a folyó évi adakozások tesznek bizonyosságot arról, hogy a buzgóság, áldozatkészség gyülekezeteinkben nem csökken, sőt újabb-újabb táplálékot nyer ez *hagyományok, alapítványok* tételében is. Az Úrnak lelke, szelleme viraszt e tekintetben is felettünk, évenként találkoznak buzgó lelkek és pedig nemcsak hitsorsosaink, hanem más vallásúak között is támadnak báró Baldácsiak, gróf Andrassy Dénesek, kik jótékony alapítványok tételével örökítik meg nevöket, mely alapítványok kamatai évről-évre

biztos segílyt szolgáltatnak az egyházak szükségeinek fedezésére, lelkészek fizetésének pótlására. Ez év lefolytán is tétettek ilyenek, melyek jegyzőkönyvünkben ez évben is az esperes urak jelentése alapján fel fognak jegyeztetni s mint maradandó tőkepenzkek szerepelnek.

De megnyugtatólag hathatnak reánk, a vallásos erkölcsi életünk fejlődésére nézve, iskoláink s azokban a serdülő nemzedékek oktatásában s nevelésében mutatkozó haladás; időről-időre mindinkább belátják gyülekezeteink, hogy csak egészséges s a nevelés céljainak minden tekintetben megfelelő jól felszerelt iskolaépületekben lehet nevelni egészséges s az egyháznak, a hazának, a társadalomnak jólétére törekvő, hivatásuknak megfelelő munkás polgárokat: következőképen meghozzák áldozataikat az iskolákra is, évenként emelkednek is új és célszerű iskolai épületek; ez évben is épültek, mely egyházakban? ez is az esperesi jelentések szerint jelezve lesz egyházker. jegyzőkönyvünkben.

De az általános népnevelés tekintetében is, hála az isteni gondviselésnek! haladás mutatkozik mindenfelé hazánkban, így egyházkerületünkben is. El kell ismernünk, hogy a tanítói kar felismerve fontos hivatását, mind magánszorgalom, mind egymással való értekezések, egyesületek alakítása által törekszenek munkásságuk eredményét magasabb-magasabb színvonalra emelni s ezáltal a közelismerést kiérdemelni. Nagy érdeme van e tekintetben az államkormányának is, mely időnként kibocsátott útmutatásaival, sürgető intézkedéseivel tanítóink szárnypróbálgatásait erősíti; különösen anyagi segílyével módot nyújt nekik arra, hogy nagyobb kedvvel, munkaidejük célszerűbb felhasználásával tegyenek eleget hivatásuknak.

Igyekeztem ezekben előadni azt, hogy egyrésztől miért megnyugtató vallásos, erkölcsi életünknek képe. De másrésztől is okunk van ezt megnyugtatónak tartani. Hiszen magában, evangyéliomi egyházunk nagyépületében is, mozgásban van minden erő, tényező, — rakják ennek épületébe a hiányzó köveket a szervezetébe, közigazgatásába beillesztett alsóbb és felsőbb hatóságok; több ideje már két événél, hogy a folyamatban levő zsinatra a szükséges tárgyakat nagy gondnal, szorgalommal előkészítettük; mutatja ezt többszörös javítással összeállított törvénytervezetünk, mely magába foglal sok új és régi kipróbált, jónak bizonyult dolgot, mint az evangyéliomi jó gazdának élestára. A törvénytervezet nagy részét két szakaszban tartott zsinatunk már el is fogadta. Csak Isten áldása kell tehát munkánkra. Ezt kérjük szívből s nyugodtan nézhetünk anyaszentegyházunk jövője elé.

Munkáljuk azonban jövőre is ezen hithű, őseinkről reánk maradt örökséget továbbra is. Istenbe vetett bizalommal rakjuk ennek épületébe a köveket gondosan. Evangyéliomi anyaszentegyházunk különben is olyan erkölcsi intézmény, melyet a Jézus evangéliomának alapján, folytonosan építenünk kell; a meggyengült kövek helyett rakjunk erősebbeket s korszerűbbeket: így felelünk meg keresztyéni feladatunknak, így felelünk meg nagy mesterünk, idvezítőnk amaz alaputasításának: Próbáljatok meg mindeneket; ami jó, azt tartsátok meg.

A zsinatra való készülődések mellett ez évben is meg voltak egyházkerületünk közigazgatási, sőt igazságszolgáltatási, általában a jó rendtartásból folyó rendes dolgai; ezekről biztos jelentést tehetek, hogy azok mind az egyes egyházakban, egyházmegyékben, általában az egész egyházkerületben rendes mederben folytak le. Két izben tartott kerületi gyűléseink s az azokban felvett tárgyak, nagyszámra menő határozatok tanúskodnak arról, hogy semmi mulasztás, mely a közügy folyására nézve káros hatással lett volna, nem történt; úgy egyesek, mint a kiküldött bizottságok feladataikat teljesítették, így Istennek hála, egyházi közigazgatásunk minden ágában békésen, jó renddel s eredménnyel folyván dolgaink, áldásosnak mondható ezen egyházi év, úgyannyira, hogy a hazánkra nézve szokatlan mostoha év dacára is az egyházakban lelkészi s tanítói fizetések kimaradása iránti panaszoknak nyoma sincsen.

Egyházmegyéinkben, a nt. esperes urak gondos vezetése mellett, az egyházi, iskolai ügyek rendesen folytak. Az úgynevezett egyházlátogatások, egyházi értekezések megtartattak; az egyházmegyei gyűléseken nagy volt az érdeklődés a napirenden levő egyházi, iskolai közügyeink iránt, mint a kerületi gyűléseinkre felterjesztett némely tárgyakkól is kitűnik, úgy az egyházmegyékről, mint az egyházkerületről a Conventre felterjesztendő tárgyak előkészítettek; az egyetemes közalap, valamint az országos papi özvegyárvtár iránti kötelezettségüknek minden tekintetben elég lett téve.

Egyházkerületi közigazgatásunk szervei, bizottságai is idejében és pontosan végezték feladataikat, lelkészvizsgáló bizottságunk, a pénzügyi választmány, a felsőbb leányiskolai felügyelő-bizottság, a lelkészvizsgáló küldöttség, mint előterjesztéseikből kitűnik, szakszerűen, szabályszerűleg végezték kötelességeiket. Sok nehézséggel kell küzdenünk tökepenzeink gyümölcsötzetésénél; a mindenfelé szaporodó pénzintézetek olcsó kamatai miatt nem vált be eléggé hatályos eszköznek az általunk elrendelt kamat-leszállítás. A különféle segélypénzek az egyházmegyékben a főtiszteletű egyházkerület

által megállapított kulcs szerint kiosztattak ; a felmaradt államsegély miként leendő felhasználása iránt a segélyosztó-bizottság a múlt évi közgyűlés 22. számú határozata alapján jelentést ad be a gyűlésre.

A bizottsági teendőkön kívül számos ügyek fordultak elő a közigazgatás terén, melyeket saját munkakörömben kellett végeznem. 1452 számmal vannak feljegyezve hivatalos naplómiban azon tárgyak, melyeket a pár nap múlva lefolyandó egyházi évben a bizottságokkal együttesen végzettek kivül elintéztem, melyeknek elintézése utazásokkal volt összekötve. Mély hálára érzem kötelezve magamat az isteni gondviselés iránt, hogy ezekre nagy korom dacára is kegyelmesen megsegített. Nevezetesen utazásaim közül azok, melyeket a konventre és zsinati ülésekre, 2 templomszentelésre és a rimaszombati egyesült két protestáns hitfelekezet középiskolája remek új épületének ünnepélyes felavatására s ugyancsak a két protestáns hitfelekezet azon bizottságainak üléseire tettem, melyek az 1848:XX. törvénycikk miképen leendő végrehajtása iránti emlékiratot létrehozták.

Ezzel befejezhetném évi jelentésemet, ha szomorú kötelességemet is nem kellene teljesítenem. Meg kell kegyelettel emlékez-nem azokról is, kik velünk együtt munkálták az egyház javát, de az Úr munka közben kiszólitotta őket munkakörükből. Elhunytak lelkésztársaink közül az abauji egyházmegyéből *Borbély József*, szász-fai rendes és *Beke András*, ongai helyettes lelkész, az a.-borsodi egyházmegyéből *Kerekes Károly*, nemes-bükki r. lelkész, a gömöri egyházmegyéből *Mártha Ferenc*, zubogyi rendes lelkész, a felső-zempléni egyházmegyéből *Persenszky János* nagy-toronyai, *Gyarmathy Sámuel* bodzás-újlaki lelkész, volt egyházmegyei főjegyző, kik közül az előbb nevezett 66 évig lelkészkedett nagy hűséggel és buzgósággal. A gömöri világi férfiak közül báró *Nyáry Sándor* egyházmegyei tanácsbíró. A tanárok közül *Halmy Gyula* miskolci nyugalmazott főgimn. tanár, a tanítók közül *Kollár Endre* a.-vajkóci, *Szeghő András* szikszói, *Ónody Miklós* málczai és fia, szintén *Ónody Miklós* szalóki tanító. Áldás hamvaikra !

Befejezem évi jelentésemet szintén egy gyászjelentéssel, melyet a rozsnyói lelkész adott be hozzám s gyűlési aktáink között foglal helyet. Ez a jelentés szól az áldott emlékezetű gr. Andrassy Dénesné temetésének lefolyásáról, melynek felvételére egy külön pontot kérek jegyzőkönyvünkben, mely jelezze híven, hogy minő mély részvét kísérte a jótékony nő halálát egyházkerületünk részéről is ; a gyász-ünnep jelentőségéhez méltó koszorú helyzetetvén el részünkről is a dicsőült nő ravatalára.

Az egyes egyházmegyékben a keresztyén munkás szeretet bizonyosságait az alábbi részletes adatok tüntetik fel:

I. Abauji egyházmegye.

Adományok :

Pamlény. Kóródy Lajos lelkész 4 kor., Bernáth István 1 kor.
Gagy-Bátor. A Hitelszövetkezet 44 K 51 f., Jakabfalvy Gyula isk. jutalmakra 20 K. A lelkészlak festésére a lelkész 140 K. Úrvacsorai kenyeret és bort özv. Vendéghy Gáborné.

Csenyéte. Úrvacsorai kenyeret és bort a hívek.

Szemere. Gazsi János (Amerika) 20 K, Dula Klára (A.) 6 K.

Futó-Kércs. Bucsi András (A.) gyűjtött 100 K, Mészáros András (A.) 4 K, Kecskés István (A.) 6 K.

Szala. Bártfai János és Horváth János (A.) gyűjtöttek 552 K, Jakab István az iskolára 5 K, Reich József 2 K.

Devecser. Farkasovszky János (r. kath.) 24 K.

Felső-Méra. A lelkész az istálló és magtár építésére 885 K, Kőszeghy János 5 K.

Novaj. Szarka János egy úrasztali abroszt. Takács Imréné úrvacsorai kenyeret és bort.

Fügöd. Templomújításra önkéntes ajánlat 1750 K. Bydeskuthy Teréz egy ezüst kelyhet 80 K-ért. A gyülekezet nőtagjai egy keresztelő készletet 80 K-ért.

Nagy-Bózsva. Réz László, Makó József, Juhász János, Balla János, Kiss János és Iván János kenyeret, Réz László, Hutka Imre, Juhász János, Balla János bort adtak az úrasztalára.

Kovács-Vágás. Szegedi Juliánna egy úrasztali terítőt 20 K-ért. Az úrasztalára Bodnár Gábor, Bodnár Zs. József, Bodnár Sámuel (2 ízben), Szabó József, Bodnár István idb. kenyeret, Mizsák István, Bodnár István idb., Widder Gyula, Szegedi József bort adtak.

Vily. Néhai Mizsák István 1000 koronát hagyományozott, mely tőkeként kezelendő. Kiss Lajosné, Soós Juliánna hagyatékából Kónya András lelkész 200 K-t lefizetett. Bálint Jánosné egy arany himzésű, bordóbársony szószekterítőt. Úrvacsorai kenyeret és bort adtak: Mizsák András, M. Varga Imre, Mizsák József, Asszony István, Pandák János, Sándor András.

Radvány. Ifj. Pásztor János 10 K, Keresztury Béla 1 K.

Pálháza. Dani István 10 K, Varga József s neje 10 K, N. N. 5 K.

Kajata. Kajati Imre 25 kor., K. Farkas István 10 kor., Emri János 4 kor. Az egyháztagok úrvacsorai kenyérré és borra 42 kor.

Pusztafalu. Horánszky Imre hagyományából egy márvány asztalra 280 kor. ért.

Nyíri-Komlós. A komlói templom javítására a hívek 190 kor. 94 f. A tanító elszállításának költségeit a hívek viselték. Az úrvacsorai jegyeket Komlóson a hívek, Nyíriben amerikai adományból szereztek be.

Telkibánya. Kosznol Jánosné 20 kor.

Abaujvár-Pányok. Kántor György (ág. h. ev.) úrasztalát ajánlékozott 90 korona ért. Fazekas András (A.) 20 kor.

Győrke. Isten dicsőségére 291 kor. 20 f. Nagy János és neje Vitéz Borbála egy úrasztali kendőt.

F.-Csáj. Isten dicsőségére 170 kor. 90 f.

Pető-Szinye. Isten dicsőségére 107 kor. 37 f.

Alsó-Kemencze. Isten dicsőségére 71 kor. 47 f.

Böőd. Isten dicsőségére 199 kor. 50 f.

Garbóc-Bogdány. Isten dicsőségére 340 kor. Úrvacsorai kenyeret és bort sorban adnak.

A.-Hutka. Isten dicsőségére 169 kor. 70 f. Úrvacsorai kenyeret és bort sorban adnak.

Nagy-Szalánc. Isten dicsőségére 176 kor. 32 f. Úrvacsorai kenyeret sorban adnak. Ifj. Hézsely Jánosné egy piros plüss úrasztali terítőt adott 30 kor. ért.

Szkáros. Isten dicsőségére 5 kor.

Zsadány. Isten dicsőségére 19 kor.

Nádasd. Isten dicsőségére 44 kor. 60 f.

Csány. Isten dicsőségére 420 kor.

Bárca. Isten dicsőségére 62 kor. 60 f.

Kassa. Isten dicsőségére 35 kor. Az úrasztalára kenyeret adott Bakos Józsefné, bort pedig Benedek János, Herdiczky Géza és özv. Nady Sándorné adtak.

Eperjes. Dúzs Mária, az áll. tanítónőképző-int. igazgatója az úrasztalára egy majolika boroskancsót.

Vajkóc. Isten dicsőségére 213 K. Az úrvacsorai kenyeret és bort a hívek adják. Nagy Lajos, volt főgondnok, egy alpakka keresztelési készletet, egy úrvacsorai kelyhet és egy úrasztali terítőt, összesen 100 kor. értékben. Petro Mihály és Senyo Borbála egy szószékdísz.

Beszter. Isten dicsőségére 252 kor. 40 f. Úrvacsorai kenyeret és bort adtak: Paikos János, id. Sedlák János, felső Szanyiszló

János, ifj. Petes János, alsó Szanyiszló András, Petes István és neje Décsmán Anna.

Göncz. Az énekkar 20 kor. A két tanító 11 kor. gyűjtött.

Vízoly. Özv. Spisák Pálné egy úrasztali terítőt. Az úrasztali kenyeret a hívek adják, bort adtak Kántor János és neje.

Arka. Knogler Sámuel 3 kor. és két alkalomra bort adott.

Vilmány. A tanító saját költségén fúratott kútat, 180 kor.-ért. Ifj. Kusimay József 20 kor., Bodnár Borbála, Hatházi Mária és Csobádi Mária (iskolás lányok) egy horgolt úrasztali terítőt 20 kor. ért. Basky István és neje egy szószékterítőt 30 kor. értékben. Úrvacsorai kenyeret és bort Szilágyi István, id. Bodnár János, Pecsénye János, ifj. Bodnár János, Hatházi Mihály, Czibalmos Józsefné adtak.

Gönc-Ruszka. Patay Etelka 60 kor., Mokcsay Miklós 31 kor., Kolbay Ferencné 4 kor., ifj. Szidik Mihály (A.) 4 kor., ifj. Fojtó Pál 4 kor., Tamás István 3 kor., Dorosnyák Mária 2 kor., Kézelman Gyula 5 kor., Szőledi György (A.) 4 kor. Úrvacsorai bort Boldizsár István, özv. Fűzy Pálné, Kis József és Ruszkay András adtak 16 kor. ért.

Céce. Az alsó-cécei hívek, a tavaly kimutatott 2263 koronán felül még 1538 koronát adtak önkéntes ajánlat útján a templomra. Kenyeret és bort a hívek adnak az úrasztalára.

Gibárt. A templomtetőzet javítására a hívek 253 kor. Urbán István és r. kath. neje egy belől aranyozott ezüst kelyhet 64 kor. ért. s a templomra 10 kor.

Felső-Dobsza. Dr. Bárczay Gábor főgondnok iskolai jutalomkönyveket 25 kor. ért. és két izben bort az úrasztalára, a lelkész és Beke József egy-egy akácfigerendát 14 kor. ért.

Szent István-Baksa. Úrasztali kenyeret a presbiterek adtak.

B.-Újfal. Tamás Pál egy márvány úrasztalát 57 korona értékben.

Szurdok. Az úrvacsorai kenyeret és bort a hívek adták.

Tornyos-Németi. Horváth Pálné, Nagy Imréné, Pataky Lajosné és Sontra Mária úrasztali kenyeret és bort adtak.

Migléc. Az úrvacsorai kenyeret mindig Molnár Lajos gondnok adta.

Hidas-Németi. Bodnár Mariska egy szószékterítőt, 70 kor. ért. Ifj. Fürjész András úrvacsorai bort.

Szina. Isten dicsőségére 12 kor. Beluscsák Istvánné (g. kath.) az úrasztali készletek tartására egy kosarat 6 kor. ért.

Nagyida. Az orgonára önkéntes adakozás útján 1304 kor. 61

f. Egyéb adakozás 71 kor. 56 f. Az úrvacsorai kenyeret és bort a hívek adják.

Szeszta. Egy márvány úrasztala 302 kor. 03 f. ért.

Szepsi. Galambos Mártha egy gazdagon himzett kék selyem úrasztali terítőt 320 kor. ért. Puskás Ferencné az úrasztalára egy himzett terítőt és egy kendőt 30 kor. ért. Gaál Sándor és neje Bene Katalin egy bársony szószékterítőt 12 kor. ért. A csizmadia ipartársulat az egyházi alapra 150 kor. A község építkezési célra 400 kor.

Csécs. Úrasztali kenyeret a hívek adtak, bort Gömörý László főgondnok. A lelkész az építkezéshez 25 kor. 46 fillért adott.

Pány. Az úrasztali kenyeret a hívek adják.

Péder. Pál Jánosné 10 kor., özv. Krokhel Istvánné 6 kor., özv. Rostás Istvánné 3 kor., özv. Domonkos Józsefné egy úrasztali terítőt 2 kor. 40 f. ért.

Buzita. Zöldi Pálné egy plüss szószéktakarót 40 kor. ért.

Csobád. Béky Endre és testvérei 50 kor., Szűcs István gondnok 50 kor. Az úrvacsorai kenyeret és bort a hívek adták. A lelkészlak építéséhez a kiskinizsi hívek 16, a szentandrásiaiak pedig három fuvart adtak.

Kis-Kinizs. Szűcs István egy használt orgonát 100 kor. ért. és annak javítására 20 kor., Péchy István 10 kor., Kövy István 20 kor., Kocsis János f.-dobszai lakos egy márvány úrasztalát adott 170 kor. ért. Az úrvacsorai kenyeret és bort a hívek adják.

Kázmárk. Özv. Hegyi Zsigmondné férje emlékére 200 kor. alapítványt. Hadházy János (A.) 10 kor.

Rásony. Csoma István főgondnok 600 kor. kölcsön évi kamatát, 36 kor. az egyháznak elengedi.

Abauj-Bakta. Adományokból 108 kor. 90 f. Az úrasztalára Oláh Erzsébet egy fekete terítőt, Kiss Zsuzsánna egy művirágkoszorút adott.

Beret. Kádas Sámuelné sz. Kiss Juliánna egy szószékterítőt adott 50 kor. ért.

Selyeb. Az énekkar 40 kor., a lelkész 15 kor. 60 f., Nagy István csendőrőrmester 3 kor. adtak az egyháznak. Hornyák József (ág. h. ev.) és Juhász János az úrasztalára bort adtak.

Kupa. Özv. Kutas Istvánné és ifj. Lengyel Borbála (A.) a templomba egy szószék-koronát csináltattak 130 kor. ért.

Alsó-Vadász. Gönczy Károlyné sz. Csathó Klára az úrasztalára egy díszes terítőt ajándékozott.

Onga. Isten dicsőségére 98 kor. 35 f. A templomjavításra

és toronyra a már 1902-ben kimutatott 7423 kor. 18 fillérhez még 4665 kor. 02 f. önkéntes ajánlat gyűlt az egyház híveitől s egyes jóltevőktől. A gyülekezet nőtagjai közt Csorba Jánosné és Kondás Józsefné márvány úrasztalára 267 kor. 50 f. gyűjtöttek. Üszög Lajos és neje Lutherán Zsuzsánna az úrasztalára és a szószékre himzett bársonyterítőt adtak 72 kor. ért. Nagy Imre tornyosnémetii lakos és neje egy bársony, egy posztó és egy házi szöttes úrasztali terítőt és egy kisebb kendőt adtak 50 kor. ért.

Szikszó. Özv. Sipos Pálné karácsonykor 10 szegény gyermeket látott el téli ruhával. Úrvacsorakor a kenyeret az egyháztagok adják, egyszer a bor is ajándék volt.

Aszaló. A toronyépítésre önként adakoztak : özv. gróf Hunyady Lászlóné 50 kor., Ráczkevy Károly lelkész 40 kor., Kukik Pál (r. kath.) 10 kor., Kövy István 4 kor.

Az adakozások összege : 19,758 korona 12 fillér.

Építkezések, beruházások :

Szászfű. Két kútfúrása és javítások 676 kor. 75 f.

Pamlény. Javítások 66 kor. 38 f.

Gagy-Bátor. Javítások 381 kor. 38 f.

Csenyéte. Javítások 15 kor. 35 f.

Szemere. Javítások 26 kor.

Fülő-Kércs. Tanító-lakás 2800 kor. Templomi székek 560 kor. Apróbb javítások 30 kor.

Szala-Szend. Kisebb javítások 92 kor.

Devecser. Kútfúratás 49 kor. 40 f.

Felső-Méra. A lelkészlakon egy új istálló és magtár 885 kor.

Novaj. Apróbb javítások 62 kor.

Fügöd. Templomújítás 1750 kor.

Kovács-Vágás. Tanító-lakás, melléképületeivel 2588 kor. 20 f.

Vily. Kerítés és javítások 77 kor. 28 f.

Pálháza. Tanítói lakás igazítása 155 kor. 76 f.

Komlós. Templomtetőzet 483 kor. 04 f.

Nyiri. Javítások 72 kor. 40 f.

Telkibánya. Javítások 100 kor.

Györke és F.-Csáj. Kisebb javítások 45 kor. 84 f.

Petőszínye-Kemence. Kisebb javítások 80 kor. 62 f.

Bőöd. Különlétele építkezés 413 kor.

Garbóc-Bogdány. Templomtér kerítése 163 kor. Egyéb javítások 108 kor.

- A.-Hutka.* Tanítói lakásnál 172 kor.
Nagy-Szalánc. Javítások 170 kor.
Szkáros. Javítások 31 kor. 33 f.
H.-Zsadány. Javítások 182 kor. 52 f.
Nádasd. Javítások 73 kor. 12 f.
Csány. Kisebb építkezés, javítások 188 kor.
Kassa. Templomi székek javítása 155 kor. Orgonajavítás 30 kor. Egyéb javítások 300 kor.
Vajkóc. Építkezések, javítások 805 kor.
Beszter. Kisebb javítások 146 kor. 02 f.
Gönc. Tanító udvarán szénarakodó 256 kor.
Vizsoly. Kútfúrás és kerítés 213 kor. 80 f.
Kortát. Lelkész udvarán ól 220 kor. 70 f. Javítások 47 kor. 80 f.
Hejce. Javítások 150 kor.
Vilmány. Kút a tanító udvarán 180 kor. Javítások 74 kor. 94 f.
Alsó-Céce. Új templom 5225 kor. 97 f.
Gibárt. Templomjavítás 347 kor. 30 f.
Felső-Dobsza. A lelkészlak kijavítása 483 kor. 14 f.
Szántó. A kántori lakás átalakítása 1161 kor. 92 f.
Migléc. Javítások 150 kor. 85 f.
Szina. Kántori lak javítása 285 kor. 95 f.
Nagyida. Új orgona 2100 kor. Javítások 268 kor. 71 f.
Szeszta-Komoróc. Lelkészlak tetőzete 1340 kor. 04 f. Kisebb javítások 206 kor. 67 f.
Szepsi. Templom és paplak renoválása 4027 kor.
Csécs-Pány. Javítások 602 kor. 31 f.
Péder. Javítások 153 kor. 50 f.
Lánc-Buzita-Reste. Javítások 247 kor. 26 f.
Csobád. Új lelkészlak 2363 kor. 16 f.
Kis-Kinizs. Takarmánypajta 200 kor. Javítások 100 kor.
Kázmárk. Lelkészlaknál 1412 kor. 92 f. Iskolánál még hátra volt munkák 1671 kor. 16 f.
Rásony. Lelkészlak megújítása 2634 kor. 20 f. Egyéb javítások 116 kor. 40 f.
Bakta. Javítások 117 kor. 10 f.
Beret. Új tanítói lakás 2000 kor., a hívek ingyen napszámán és fuvarozásán kívül.
Selyeb. Úrasztala 242 kor. Javítások 362 kor.
Kupa. Kerítés és javítások 104 kor. 32 f.
Tomor. Javítások 174 kor. 71 f.
Alsó-Vadász. Épületek fenntartása 610 kor.

Onga. Új torony és a templom átalakítása 10,688 kor. 33 f.
 Úrasztala 277 kor.

Szikszo. Nagyobb javítások 1890 kor. 84 f.

Aszaló. Új toronytető és egyéb javítások 6557 kor. 82 f.

A.-Szentandrás. Istálló és szekérszín új tetőzete 2063 kor.
 Egyéb javítások 600 kor.

Az építkezések és beruházások összes értéke: 59,878 kor. 21 f.

II. Az alsó-borsodi egyházmegyében.

Adományok:

T.-Valk. Böjti úrvacsorához: Fazekas Dániel, husvétra: Tóth György, őszi úrvacsorakor: id. N. Kornis János bort, kenyeret a hívek felváltva adtak. A bérlőtársaság az iskola udvarán létesítendő kútra 108 kor. A templom kövezetének betonnal való kicserélésére gyűjtött alaphoz járultak: Tóth György 40 kor. Szűcs Gáborné 5 kor., id. N. Kornis János 20 kor., Fazekas Dániel 2 kor., Darabos Sándor róm. kath. adott 2 kor., egy öreg, özvegy asszony 10 kor., a lelkész 6 kor.

Poroszló. Gaál Ferenc lelkész orgona-alapra 100 kor., Szabóné Csala Mária egyházi célra 100 kor. Kenyeret és bort adtak: Zsolczay Ferenc, Gaál Pál, Tóth István, Nemes Balázs, Molnár Imre és Nemes Imréné.

Lőrincfalva. Isten dicsőségére Nagy Zsuzsánna 1 kor., Nagy József t.-nánai lakos 5 kor.

T.-Nána. Vajda Bálint 48 kor.

Átány. Pappszász Lajos 80 kor., Bárczay Elemér 40 kor., a hívek 160 kor. természetbeli adománnyal járultak az e.-megyei gyűlés tartásához.

Heves. Fáy Györgyné egy alkalommal kenyeret és bort adott az úrasztalához. Ábel Rezső róm. kath. pékmester az úrasztalát kenyérrel látja el.

Eger. a) Aranykönyvünkbe a múlt évben a következők jegyezték be nevüket: Suller Ida 1 kor., Fekecs Kornélia 1 kor., Várallyai Gizella 1 kor., Alapfi Ákos 40 f., Rőczey Jenő 1 kor., Ozsvát Imre 1 kor., Harangi Gyula 1 kor., Gönczy Pál 1 kor., Szegedy Oszkár 1 kor. adománnyal; valamennyien konfirmációjuk emlékére. Végül Petykó András lónyabányai származású hittestvérünk 5 korona kegyes adománnyal.

b) A templom-alapra adakozott egy gyászoló ref. vallású

édes anya 100 koronát, Pogonyi Sándor róm. kath. vallású köműves, egri lakos pedig 10 koronát.

Az úrvacsorai kenyeret és bort adományozták: Csík Imréné, Fekete Árpád, Farkas Lajosné, Nagy Bernát, Hegedűs Gyula, Tóth Ágoston, Horváth Lajosné, György János.

Perselypénz befolyt a múlt évben 124 kor. 39 fillér.

Szegényeink karácsonyi segélyezésére adakoztak: Zsivora Sámuel és családja 5 kor., Nagy Béla 5 kor., Kosztolányi Miklós 2 kor., Csányi Bálint 1 kor., Ozsváth Imréné 40 fillér, Tankó Istvánné 1 kor., Szarvas Lajos 60 fill., Várallyai Ede 40 fill., Benkőczy 40 fill., Péntek Sándor 1 kor., özv. Szalay Jánosné 80 fill., özv. L. Farkas Károlyné 1 kor., N. N. 40 fill., Harsányi Jánosné 1 kor., Ónodi Mihály 40 fill., Kolosi Mór 1 kor., Csik Imre 4 kor., Lieberné 1 kor. 50 fill., Szilágyi 60 fill., Fekete Árpád 4 kor., Bertha István 1 kor., dr. Philipp Ödön 2 kor., Szentkirályi Ödön 1 kor., Isaák Gyula 2 kor., Orosz Ernő 1 kor., Kiss Imre 50 fill., Juhász Gedeon 50 fill., Krivoss Árpád 2 kor., Vályi Nagy István 1 kor., Oláh Lajosné 30 fill., Lénárd István 2 kor., Robicsek Endre 1 kor., Gyurik Mihály 1 kor., König Ferenc 2 kor., Egri Nyomda-Részvénytársaság 2 kor., Szilágyi Zoltánné 1 kor., Pintér Józsefné 30 fill., Orosz Kálmán 2 kor., Vajda Sándor 1 kor., Lájér Istvánné 40 fill., Horváth Lajosné 40 fill., Lubor István 20 fill., Tóth Lina 20 fill., Berzy László 50 fill., Nánási Imre 1 kor., Szilágyi Zsigmond 40 fill., György Jánosné 1 kor., Varrók Lászlóné 60 fill., Tomory István 60 fill., Vajda Béniné 20 fill., Kovács Sámuel 40 fill., Farkas László 2 kor., Bajczér Miklós 1 kor. 60 fill., Lakatos Sándor 1 kor., Veszter Imréné 30 fill., Lányi Kornél 1 kor., dr. Lipcsey Péter 5 kor., Veszzelovszky 70 fill., Reinvald Sándor 40 fill., Gaál Ferencné 60 fill., N. N. 4 kor., Szász Géza 2 kor., Virga Lajos 1 kor., Juhász Antalné 40 fill., Müller Jakabné 1 kor., Ernyei Szabó Gyula 1 kor., Kniesner Ágost 1 kor., Veress István 2 kor., Elek István 1 kor., Ozsvárt Gyula 50 fill., N. N. 20 fill., Kulcsár József 1 kor., Nagy Bernát 2 kor., Fekete Iánosné 1 kor., Müller Györgyné 1 kor., André László 2 kor., Deák Mihály 2 kor., Kiss Ernő 2 kor., Fischer Lajos 2 kor., Csányi Bálint 20 fill., Szarvas Lajos 20 fill., Ozsváth Imre 1 kor., Péntek Sándor 60 fill., Szászné 1 kor., Hecser Béla 1 kor., Hunyorné 1 kor., Nagy Béla 60 fill., Ferber János 40 fill., N. N. 20 fill., Szondy Lajos 2 kor., N. N. 20 fill., Petykó András 60 fill., Poppé József 20 fill., özv. Végecs Sándorné 5 kor., Tóth Ágoston 2 kor., Farkas Mariska 2 kor., Farkas Erzsike 2 kor., Okos Béni 1 kor., Egri prot. temetkezési

társulat 20 kor. — Befolyt összesen 141 kor. 80 fillér. Ebből a gyűjtőnek levonatott 12 korona, maradt 129 kor. 80 fillér.

1904. december 23-án a segélyző bizottság — Zsivora Sámuel főgondnok, Nagy Béla lelkész és Fekete János presbiter — kiosztott 9 szegénynek, továbbá az egrí törvényszéki fogházban levő prot. vallású raboknak 9 méter fát, 28 kiló lisztet, 12 darab kenyeret, 14¹/₂ kiló szalonnát és 10 korona készpénzt. A felmaradt összeg 44 kor. 36 fillér, a Csik Imre alaphoz csatoltatott.

Ugyanezen gyűjtés alkalmával az egrí tisztviselők fogyasztási szövetkezetének hivatalnokai részéről 20 kor. 40 fillér kegyes adomány küldetett a lelkészi hivatalba, szegény árva gyermekek felruházása végett.

Maklár. Apostol Mihályné, Zobor Erzsébet egy úrasztali terítőt adott 12 kor. értékben. Mocsáry Lajos főgondnok kenyeret és bort adott mind a 6 alkalommal. Úgyszintén* Andornokban is.

Emőd. Az úrvacsorai kenyeret a presbiterium tagjai adták. Kósa László az orgona-alapra 100 koronát.

Ládháza. Az úrvacsorához kenyeret és bort adtak Papp István, Bizony Miklós, Szabó Dániel, Nagy István, Paksi Miklós, Mészáros József, Szabó Bertalan 8 kor., Cseh Pál 64 fillért adott.

Mályi. Az úrvacsorához két alkalommal kenyeret és bort özv. Ambrus Ferencné adott, 1 alkalommal Takács József, Tóth Sándor, Nagy István adott. Csörgő Bertalanné Isten dicsőségére 2 kor. adott.

Diósgyőr. Az úrvacsorához kenyeret adtak: ifj. Székely István, Kormos Andrásné miskolci lakos, Újlaki Bálint, Gellér Sándor, File Sándor, özv. File Józsefné. Egy-egy alkalommal bort: dr. Derzényi Imre, Havas János, Kalas Barna, Zaotl Istvánné. Úrvacsorai borra Leózi Pál 1 kor., id. Rózsa Sándor 2 kor. 40 fill., özv. Tóth Sándorné 2 kor., Szokos Györgyné 1 kor., Ádám Andrásné 1 kor., Kirszre György 2 kor., Német Juliánna 1 kor., özv. Szeftniczki Lajosné 2 kor., Egerszegi Istvánné 1 kor., Nagy Sándor 1 kor., Pap Mihály 1 kor., Rózsa János 2 kor., özv. Székely Jánosné 1 kor., id. Kis János 1 kor., Rózsa Sándor 2 kor., Cs. Tóth István 1 kor., Sebők Andrásné 1 kor., Tóth János 1 kor., Kis Mihály 1 kor., Koczog József 2 kor., Esztergályos Sámuel 1 kor., Görzsön Mihály 1 kor., Szúnyog István 2 kor., Kovács Istvánné 1 kor., özv. Kovács Jánosné 1 kor., Faragó Péterné 1 kor., özvegy Szűcs Istvánné 2 kor., Szűcs András 2 kor., Tóth Gábor 2 kor., id. Egerszegi Sándor 1 kor., Prunyi Istvánné, 1 kor., Katona József 1 kor., Czákó István 1 kor., Szilágyi János 1 kor., Varga Pál

1 kor., id. Székely István 2 kor., Vas András 80 fill., Vas Pál 2 kor., özv. Szűcs Istvánné 2 kor., László József 1 kor., Szilágyi János 1 kor., Szilágyi József 1 kor., Csótai Gergely 1 kor., Gergely János és neje 20 drb., özv. Szűcs Istvánné 10 drb. téglát adtak a templomra. Gergely János és neje Farkas Zsuzsanna 2 drb. bortartó kannát készítettetek 170 korona értékben.

Orgonára adakoztak: Dr. Derczeny Imre főgondnok 150 kor. Marsalkó Endre lelkész és László Sándor egyh.-tanácsos 100—100 kor., Eperjesi Paulin és Anna 25—25 kor. File István, ifj. Kiss András, Kerekes Imre, Tóth Lajos, Szvetlik Mátyásné, Soós István, özv. Szűcs Istvánné 20—20 kor. Rozenthál Ferenc 15 kor. Heimlich Izidor 12 kor. 20 fill. Görzsön Lajos, özv. Handke Sándorné, Varga Pál 12—12 kor., Özv. Árva Jánosné, Aszalóy Istvánné, Balla Ferenc, Barczy András, Csorba Endre, özv. Egerszegi Istvánné, Farkas András, ifj. Frigyk János, Frigyk József, Frigyk János, Fekete Lajos, Geller Sándor, Gergely Pál, Gergely János, özvegy Imri Sándorné, Kirszte Györgyné, Kiss Mihály, Kovács István, Kiss József, Kiss István, Kázár János, idb. Kiss János, László Lajos, László András, Monori István, özv. Molnár Jánosné, Nagy Lajos, Prunyi Istvánné, Szűcs András, Sütő András, idb. Székely István, Szűcs József, ifj. Székely István, V. Tóth János, Tóth István, Tamás András, M. Tóth Sándorné, Cs. Tóth István, Vas Pál, Cs. Varga Pál, Varsás János, ifj. Zarl Istvánné, Menner Rikhárdné, Menner Ottóné 10—10 kor. Cs. Egerszegi János, Szakos György, 8—8 kor. H. Frigyk Sándor 7 kor. Arnóth Márton, Barkai István, Barkai János, Cseh János, Sz. Egerszegi Sándor, File János, idb. File Sándor, Fekete Bertalan, Faragó István, Fekete Zsigmond, Geller István, Geller Lajos, Horn Ignác, Héti Mihály, Joós Istvánné, Jenei János, Kardos Lajos, Polgári János, Róth Györgyné, Rajczy József, Szűcs Sándor, M. Tóth János, K. Tóth András, K. Varga András, ifj. Vass János 6—6 kor., Ifj. Ádám András, dr. Bíró Géza, özv. Barczy Lajosné, Csattos János, Dakó Pál, Egerszegi Mihály, Egerszegi András, ifj. Frigyk Sándor, Frigyk Sándor, Fischer Mór, ifj. File Sándor, File András, Görzsön Mihály, Göbel Károly, idb. Görzsön János, ifj. Görzsön János, Görzsön Sándor, idb. Görzsön István, Kiss János, Kiss Pál, Kiss József, László József, Lévai Károly, László János, László István, ifj. László János, Lévai Pál, László Istvánné, Matavavszky Árpád, Nagy Kálmán, Nemes Gergely, Orgován Sándor, Papp Mihály, Polgári Ifjuság, Papp József, Rózsa János, dr. Schandl Emilné, Szűcs Sándor, Szabó Dániel, Szilágyi József, Sebők András, Tóth Gábor, Tóth

Bálint, V. Tóth Mihály, Tóth András, Tircs József, Tóth János, Veresegyházy András, Virág István, dr. Zakariás Jánosné, Zombori Sámuel 5—5 kor. File Sámuel, M. Tóth Sándor 6—6 kor. Ifjú Arnóth Sándor, Arnóth János, Braunfeld Gyuláné, Bertók Pál, Bihari István, Barczy Gyula, Deme Jánosné, Egerszegi Sándor, Egerszegi Sámuel, özv. File Józsefné, Farkas János, Friedman Arnold, Görzsön Sándor, Görzsön István, Gyurkó János, Gyöngyösi István, Harczer Jánosné, Hnilicska Gyuláné, Kató István, Kaizer Károlyné, Kupai Istvánné, Kucsora József, Kossa Emilné, Kiss István, Konczwald Imréné, Lőrincz János, özv. Molnár Lajosné, Markup Ferencné, Molnár Ferenc, Németh Jánosné, Nagy Pál, Polgári Sándor, idb. Rózsa Sándor, Szűcs Lajos, Szilágyi János, Szentiványi István, Schefer Mátyás, Cz. Tóth János, Virág József, Vass Mihály, Vass András, Vass István, Zubor János 4—4 kor., K. File Sándor 5 kor. Özv. Ádám Andrásné, Béres Józsefné, Borsik István, G. Egerszegi Sándor, Frigyik Sámuel, ifj. Frigyik János, ifj. File István, Kiss Sándor, Kubonyi Sámuel, Lónyai Jánosné, Lipnik N., László Mihályné, Molnár József, Matolcsi György, Mészáros András, Ondrus Jánosné, Réz Andrásné, Rózsa Sándor, özv. Rózsa Sámuelné, Rózsa Imre, Szilágyi Andrásné, K. Szűcs József, Szilágyi Lajos, K. Tóth Sámuel, idb. Tóth Sándor, Viktor Mihályné, Virág Andrásné, Varsás Sámuel, Székely Jánosné 3—3 kor. Katona József, Kerekes István, Pápai János 2'40—2'40 korona. Baliga Gusztáv, Benkovics Mátyás, Balogh Károlyné, Bihari György, Beke Kálmánné, Bodnár Sándor, Bikszegi János, Boros József, Barczy János, Bertók János, Bolla Ferencné, Czikrai János, Cseh József, Czákó József, Czákó István, ifj. Czákó István, Dikházi Jánosné, Deme József, Deme Andrásné, Erdélyi Dávidné, Erdélyi Barna, Egerszegi István, idb. Egerszegi István, idb. Frigyik Sándor, Fodor István, Forster Kálmánné, Faragó Péterné, Feszt Jánosné, Gédra Juliska, Geller Istvánné, Gaál Kálmánné, ifj. Gácsi Józsefné, Gyöngyösi Károlyné, Gergely Jánosné, Hervik Istvánné, Honkó Pál, idb. Imri András, Juhos Mihályné, Jenei Sándor, Kristek József, Kosztik Sándor, Kerekes József, Kana Mihály örökösei, Komáromi József, Kullancs Mihály, ifj. Lázár István, Kerekes János, Király Károly, Kreutzné, Lázár István, özv. Kerekes Józsefné, Kalidai Adolfné, Lubiczki Istvánné, Lung N., Lipták Andrásné, László Lajosné, Molnár János, Mészáros Sámuel, idb. Mikes József, ifj. Mikes József, Mattyasofszki Béla, Meregalliné, Mészáros Sámuelné, N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., Nyiró András, Z. Nagy István, Orosz Lajos, Oka Simon, özv. Prunyi

Józsefné, Privorszki Béla, Petróczki Jánosné, Pataki András, Pitroff Kálmán, Pura Leóna, Polyák Mór, Pavlik Józsefné, Rucker Rajmunda, Ruzski János, Réz Józsefné, Rózsa Sándor, Rózsa András, özvegy Rási Istvánné, Stelnyiczki Lajosné, Skultéti Irén, Schwarcz Mózes, Szilvási József, Szokum József, özvegy Szűcs Andrásné, Szolnoki János, Simcsik Ferenc, Szuhai Sándor, Szele István, Szűcs Lajos, Sebián Ignác, Szabó János, Székely Eszter, Szűcs Sándorné, Szabó Jolán, J. Tóth János, Tóth Sámuel, Tóth András, Táhn Ferencné, Tóth Pál, Tomán József, özv. Tóth Károlyné, Újlaki Bálint, özv. Varga Mihályné, Vass András, Veres János, Veres Elek, ifj. Varga András, Vass Pálné, Virág András, idb. Zártl István, Zsiros Lajos 2—2 kor. Margóczi Andrásné 3 kor. Antoma Jakab, idb. Arnóth Sándor, Arnóth Mária, Balog Zsigmond, Barta Béla, Béres János, Budai Elemér, Boros Jánosné, Borza Gyula, Boza István, Bumbera Lajos, Barczy Istvánné, Barczy István, Bolla Mariska, Bolla Ferenc, Csefő András, csabai ev. ref. egyház, Cserba István, Domonkosné, Drótos János, Draskóczi Imréné, Domonkos Lajos, Debreczeni Mihályné, Erdős Lajos, Esztergályos Mihály, Esztergályos Sámuel, Faltányi Ede, Frigyik Mihály, Frigyik Lajos, Frigyik András, Frigyik Jánosné, Frigyik Sámuelné, Gyarmathi Gyula, özv. Gaál Ferencné, Görtner Mártonné, Gácsi Sámuel, Görzsön Erzsébet, Görzsön Juliánna, Hirko Ferenc, Havas János, Hamza N., Juhász János, Jenei Sándorné, Jenei András, Kolestik Ferenc, Kiszela Lajos, Kaiser Lipót, Klacsmanovics Barna, Kun József, Kauschil Gusztávné, özv. Kasza Sándorné, Klaj Mihályné, Kovács József, Kerekes Józsefné, Kasza Mária, Kasza József, Kovács Erzsébet, Lendeczky Mihály, ifj. László Sándor, ifj. László István, ifj. László Jánosné, Margóczi Pál, Majher Andrásné, Menyhárt Gyula, Máthé József, Muth Dezső, Molitórisz János, Mészáros Sándor, Mihályfi József, Mitkovszki Ferenc, Mészáros József, ifj. Mikes Józsefné, idb. Mikes Józsefné, Nagy Sándor, N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., Nagy András, Nagy Lajos, Nyirő Andrásné, Nemes Julianna, Nemes Lidia, Nemes Gergely, Nemes Ferenc, N. N., Oberlender Vilma, Oláhné, Pápai Károly, Papp Ignác, Pajtás Ferenc, Pataki János, Papp Márton, Pápai Lajos, Prunyi Juliska, Prunyi Margit, Róth Sámuel, Réthi Pálné, Róth Margit, Rózsa Zsuzsánna, Rózsa Pál, Rózsa Piros, Rózsa Margit, Szalkó László, Szentiványi Ede, Szűcs Andrásné, Szarvas József, Somosi Kálmán, Sípos László, Szilágyi András, Sólyom Gyula, Sallai Albert, Szudi Géza, Sovány Mária, Stefanik Istvánné, Soós Istvánné, Soós Mihályné,

Szilágyi Lidia, Székely Zsuzsánna, Székely Erzsébet, idb. Székely Istvánné, ifj. Székely Istvánné, Sebe Alajosné, ifj. Szilvási József, Turek Vince, Torma Sándor, Tóth Sándor, M. Tóth János, Tóth Erzsébet, Tóth Mihály, Tóth Lajosné, Weisz András, Vagner János, Viti Károly, Vagner István, Vizi Mihályné, F. Varga András 1—1 kor. Vékony János 2 kor. Pléh Mihályné 1·60 kor. Czippel Ferenc, Fischer József 80—80 fill. Vass Andrásné, Virág Eszter, Barta István, Beczási Gusztávné, Balogh Sándor, Dudás György, Debreczeni Ferencné, Egerszegi György, Kiss Sándor, Kirskhner András, László Ferenc, Margóczi Pálné, Remenyik Imre, Tamás István 60—60 fill. Brucker Ede, Korupa György, Oravec János, Rózsahegy Sámuel, Sütő Erzsébet, Sütő Margit, 50—50 fillér. Boros István, Dulházi János, özv. Esztergályos Jánosné, Erős Antal, Győri István, Hegedűs József, Hartrampf Frigyes, Lusztig Jenő, Lengyel János, Molnár József, Makai Sándor, N. N., Répás László, Réti Lajos, Szedlák János, ifj. Szűcs Istvánné, Székely Margit, Tatár Gyula, Új András, Virág Margit 40—40 fill. Drenka Lajos, Ibrányi Ferenc, Korbel Mihály, Sir Sándor, Velezdi József 30—30 fill. Bukó János, Béres János, Bárdos József, Dudás János, Doma János, Fülemlé János, Faragó Lajos, File József, File Mária, Garzsik Ede, Gadó Károly, Hudák Dániel, Juhász Lajos, Kósa Zsigmond, Kovács József, ifj. Kovács József, Kohányi Bálint, N. N., Petrován Sándor, Pekár András, Prunyi Mihályné, Piatrik István, Spisák József, Tóth Károly, Török Lajos, Varó Miklós, Zombor Sámuel 20—20 fill. Bárdos Gy., Frider Menyhért, Szilvási Barna 10—10 fillér.

Összesen: 2180 korona 60 fillér, azaz kettőezeregyszáznolcvan korona 60 fillér.

Sajó-Keresztúr. Ő Felsége I. Ferenc József 200 kor., hg. Odeschalchy Gyuláné 200 kor., Koós Lajos és társai Amerikából 315 kor., Ambrus Béla és társai báljövedelemből 40 kor., Czecz József és társai báljövedelemből 50 kor., Heime Károly úrvacsorai jegyekre 10 kor., H. Bodnár Józsefné 1 alkalommal kenyeret és bort adott. Czecz Józsefné Vécsei Mária az úrasztalára adott egy fehér damaszt abroszt 20 kor. értékben.

Szirma. Az úrvacsorához kenyeret és bort adtak: id. Cs. Szabó János, Szathmáry Elek, K. Szabó József, Hallgató István, Dr. Szabó József 1—1 alkalommal.

Kis-Tokaj. Oláh Piroska és édes anyja Oláh Istvánné 200 kor. alapítványt tettek. Ráczkevi Istvánné, Szathinany József miskolci lakos, Szabó Bertalan, ifj. Szalónczi Sándor kenyeret és bort adtak 1—1 alkalommal. Berecz József 4 kor.

Harsány. Dolinka Péterné az egyház részére 40 kor., Faragó Károly 1 kor. 20 fill., Garai János egy úrasztali terítőt 30 korona értékben. Tóth Erzsébet Amerikából küldött egy úrasztali terítőt. Az orgonára adtak: Balázs Lajos 5 kor., Abaházi Endre 6 kor. Az úrasztalára kenyeret és bort adtak: P. Székely András, N. Balázs István, Hegedűs Andrásné, Dolinka János, Barczi Sándorné, Benke Székely András.

Kis-Győr. Nagy Sámuel községi jegyző és felesége Bercsi Irma 1053 □-öl parlag szőlőföldet adtak. Zarándi Bertalan lelkész egy keresztelő poharat adott. Isten dicsősége alapra adakoztak: Szabó Barna, özv. Nagy Mihályné, Zarándi Bertalan, Zarándi Bertalanné 10—10 kor., Bihari Gy. Károly, V. Bihari István 5—5 kor., Czeglédi Mihály, Kun Imre, Nagy Sámuel, Bordás István, Bihari József, ifj. Bihari Lajos, Perra József 2—2 kor., Kóródi Lajos, Lábás Bertalan, N. Bársi Sámuel, Dienes Károly, id. Éles József, K. Csenge János, d. Bordás József, gy. Török József, P. Veress János, id. Bardás István, Pásztor Dániel, Barsi Józsefné és K. Bihari József 1—1 kor. Az úrasztalára a kenyeret és bort a hívek adták.

Geszt. Lukács András 2 kor., Vályi Nagy János 2 kor., öreg Cseh Andrásné 1 kor., id. Lefler József 2 kor., Nyitrai István 2 kor., Kovács András 1 kor., id. Cseh József 2 kor., Dargai Gyula 2 kor., öreg Boncsér József 2 kor., Nagy József 2 kor., Geszt község előljárósága 36 kor., Sólyom Sándor jegyző és Vályi Nagy István 12—12 liter bort adtak az úrasztalára.

Sály. Az úrasztala ellátására Kocsis József, Kocsis István, Kocsis Gergelyné kenyeret. Egy valaki, Bottlik István főgondnok bort, Kis Dániel, Simon János, Horváth János kenyeret és bort adtak.

T.-Daróc. Bottlik István főgondnok egy fisharmoniumot 500 kor. értékben, kottakönyvekre 9 kor. és 20 kor. Az iparos ifjúság 10 kor. Egy valaki 2 kor. Az úrasztalát mind a hat alkalommal kenyérral és borral Bottlik István főgondnok látta el.

Cserépfalu. Hüvelyes Illyés Andrásné 20 kor. ért. szövetkezeti részvényt adott. Az úrasztala ellátására adtak: Töszegi Andrásné, Virág Mihályné, Lukács Jánosné, Csont Andrásné, Toronyi Tóth Istvánné, Derda Istvánné kenyeret. Német András, Kósik István, P. Tóth István, Mogyorósi Imre 14—14 liter bort adtak.

Zsérc. Madarász Gábor, Tilaji Pap Gábor, Marton András, Vadászi Pál, Vasas Benedek, Vadászi András az úrasztalára kenyeret és bort adtak.

Noszvaj. Özv. Szepessy Józsefné az egyháznak $\frac{1}{8}$ telek földet adományozott tisztán ref. temetői célra.

Az úrasztalára kenyeret az egyház hívei, bort 5 alkalommal Gallosi Gyula r. földbirtokos, egyszer Szabó Gábor adtak.

F.-Ábrány. Menyhárt Lajos és neje Bársony Eszter 2 drb ezüst úrasztali kelyhet, egy arannyal himzett úrasztali felső terítőt, 1 alsó terítő-abroszt és 1 kenyérterítő kendőt adtak s éltök végéig új kenyérre kenyeret és bort ajánlottak. Az úrasztalára Novák András, Menyhárt Sámuel, Szobránszki Sámuelné miskolci r. kath. lakos, Novák Gábor, Tokaji Nagy Lajos lelkész kenyeret és bort adtak.

Vatta. Az úrasztala ellátására szükséges kenyeret és bort a presbitérium tagjai szolgáltatták.

Gelej. Úrasztalára kenyeret Menyhárt János. Kovács Ferenc, erős Kiss Mihály, Szomáty József, Pásztor Mihály, Kovács Bertalan, bort egy alkalommal özv. Tóth Sámuelné adott. A gazdalfűjság az általa rendezett bál jövedelméből 31 kor. Petyke László 4 kor. Nagy Lajos 4 kor. Vincze Kálmán 4 kor. adott. Néhai Szomódy János 400 kor. alapítványt tett.

M.-Keresztes. Az úrasztalát kenyérral és borral Huszti Béla főgondnok, Freckay Aladár, Csikai Jánosné, Berecz Imre, Berecz István és Tóth Béla lelkész látták el.

M.-Csáth. 1904-ben végrendeletileg hagyományoztak: Zs. Szabó Györgyné sz. Gyurkó Lidia 50 kor. Végh Eszter 200 kor.

Tisza-Tarján. Özv. Édes Vincéné, Varga Dániel, R. Molnár István gondnok egy alkalommal kenyeret és bort adtak. Szabó Pál, A. Molnár János, Fűry Lajos lelkész egy-egy alkalommal kenyeret adtak. A presbitérium és énekkar a március 15-ikén tartott ünnepély jövedelméből 58 kor. 48 fillért egyházi célra adományozott. Özv. Kemény Jánosné leánya emlékére az úrasztalára, szószékre, papi székre díszes aranyrojjtal ellátott terítőt készítettet, mintegy 120 kor. értékben. Gróf Almási Dénesné az iskolai könyvtár részére könyveket adományozott 25 kor. értékben.

T.-Keszí. Deák Gyula főgondnok az iskolás gyermekeknek könyveket adományozott 12 kor. értékben. Az úrasztalához kenyeret és bort adtak: Nagy József, Deák Gyula, Tornallyai József, Karácsonyi József, özv. Komjáthy Józsefné, özv. Szabó Ignácné.

Ároktő. Kis Lidia, Falmikai Józsefné keresztelési edényre terítőt 5 kor. értékben. Szőke József bortartó kannát 6 kor. értékben, Mihály Ferencné, Mihály Zsuzsanna szószéki terítőt 26 kor. értékben, úrvacsorai kenyeret és bort az egyháztagok felváltva adtak.

Dorogma. Halászi József 5 kor., Dudás Lapostyán József orgona-alapra 2 kor., V. Tóth János párbér-megváltási alapra 1 kor.

H.-Papi. Az úrasztalára kenyeret és bort adtak: Sólyom Lajos, Veres Lajos, Vizsolyi Dániel, Tóth Lajos, Nyilas Károlyné Veres Juliánna, ifj. Tóth Benedek az újbóri úrvacsorához élete végéig kenyeret és bort ajánlott fel. Konfirmandus növendékek közül: Körösi Dániel 2 kor., Nyilas Károly 2 kor., Gere Zsófia 2 kor., Veres Károly 1 kor., Kis Sándor 50 fillért adományoztak.

H.-Szalonta. A presbiterek és Körösi Dániel kenyeret és bort adtak az úrvacsorához.

Alsó-Zsolca. b. Vay Béla 52 kor.-t adott.

Böcs. Az úrvacsorára kenyeret és bort Fekete Gyula lelkész neje, Orosz István és Kiss Lajos 1—1 alkalommal bort adtak. Úrvacsorai jegyekre özv. Kerekes Mihályné 10 kor., egy valaki 5 kor. adott. A böcsi hitelszövetkezet 50 kor., Szántó Mihály lúci lakos 4 kor. adott.

Ónod. Az úrasztalára kenyeret adott: Turi Miklósné 2 ízben. Bort adtak: Vályi Nagy István, dr. Szabó Sámuel és a lelkész. Tresanszki Sándor ág. hitv. kovács az úrasztali szükséglet beszerzésére 5 kor., az egyház szükségeire szintén 5 kor. adott.

Szederkény. Özv. Melczer Gyuláné sz. b. Vay Róza 100 kor., Beniczky Aladárné sz. b. Kemény Olga 50 kor. adtak a templom javára. Özv. Fülep Jánosné sz. Balogh Mária az úrasztala alsó részét újra festette és aranyoztatta 50 korona értékben. Az úrasztali jegyeket a presbiterek adták.

T.-Palkonya. Az úrasztala ellátására adakoztak: Tóth Károly, Pásztor István, Ispán Jánosné, Kalauz Mihályné, Kenyeres Kovács Károly, Hatvani Ferenc, Pásztor József bort, Bári András, Takó János kenyeret és bort.

H.-Bába. Spornovics József r. k. vallású kassai lakos orgona-alapra 10 kor., Bay Barnabás főgondnok az egyház részére 43 kor. 15 fillért adott. Az úrasztalát kenyérrel és borral a presbiterek látták el.

Nemes-Bikk. Sturman György főgondnok 9 kor. 80 fillért adott. Az úrvacsorára kenyeret és bort adtak: Kerekes Zsigmond helyettes lelkész, Kis Bálint, Szepsi János, Mátyus Sándor, Mihály Károly, Horváth János.

Tisza-Oslár. Az úrasztalát kenyérrel és borral a presbitérium tagjai látták el; egy alkalommal Serki Gábor egyháztág kenyeret és bort adott. Iskolai segély címén a polgári község 64 kor. Lükő József 4 kor.

Építkezések :

Igrici iskolát építtetett 12.400 kor. költséggel.

M.-Csáth egyházi és iskolai épületek javítására 1200 kor.-t fordított.

T.-Tarján a magtár épületére 700 kor., a fiiskola kibetonoztatására 200 kor., egyéb javításokra 300 kor. költött.

T.-Keszi egyházi és iskolai épületekre 557 kor.

Ároktő. Templom és torony kijavítására 5000 kor., az iskola tetőzetére 700 kor.

Dorogma építkezésre 304 kor. 24 fill.

Mályi építkezésre 487 kor. 40 fill.

S.-Keresztúr a múlt évben szenvedett tűzkár árán 8446 kor. költött épületeinek helyreállítására.

T.-Szederkény új lelkészlakra 13500 kor., a templomtetőzetére és toronyra 2182 kor. költött.

T.-Palkonya a templomot újonnan fedette 1100 kor. költséggel.

H.-Bába építkezésre 523 kor. 72 fill. fordított.

Nemes-Bikk építkezésre kiadott 1223 kor. 32 fill., igás és gyalog munkát a hívek teljesítettek.

Kisgyőr új istállót építtetett 1500 kor. költséggel.

Noszvajon az egyik iskola új padlóval láttatott el 226 kor. költséggel.

III. A felső-borsodi egyházmegyében.*Adakozások :*

Martonyiban. Özv. Vécsey Józsefné róm. kath. vallású asszony, Hamár András presb., Cakó János, ifj. Csabai József 1—1 alkalommal kenyeret és bort adtak az úrasztalára, Bak István presbiter, özv. Vadas Jánosné r. kath. asszony 1—1 ízben kenyeret, Vértessy Tivadar r. kath. földes úr pedig egy alkalommal bort adtak az úrasztalára.

Rakacszend. Konc Ferenc egy 5 kor. érő kendőt ajándékozott az úrasztalára, Jakab Ferenc pedig Isten dicsőségére 5 kor., adott. Úrasztalára kenyeret és bort adtak: Kiss József és Kertész János, id. Kovács Istvánné, Molnár János, Molnár József, Konc Gáborné egyháztagok.

Szentjakab. Id. Gönczi Istvánné Isten dicsőségére 3 kor. adott, az úrasztalát pedig minden egyes esetben az egyház hívei látták el kenyérral és borral.

Meszes. Konyha Lajos abodi körjegyző a tanítói lakon levő istálló újjáépítésére 240 kor. adott, a gyülekezet tagjai egész éven át kenyeret és bort adtak az úrasztalára.

Abod. Remenyik Lajos tanító adósságtörlesztésére adott 35 kor. és 5 alkalommal bort az úrasztalára. Veres József egy alkalommal borral, a presbiterek pedig minden alkalommal borral látták el az úrasztalát.

Szalonnán. Lovász Istvánné az úrasztalára egy csinos terítőt adott, Lovász István pedig Isten dicsőségére 5 kor., ugyancsak Isten dicsőségére Pető Juliánna 10 kor. adott. Dr. Fodor Pál főgondnok az úrasztalára két ízben kenyeret és bort, Jedlicska József és Vataj Barnabás urak 1—1 alkalommal szintén kenyérrel és borral látták el az úrasztalát.

Szendrőn. Papp Károly egyháztag az úrasztalára egy alkalommal kenyeret adott. Soltész Kálmán tanító a tanítói lakon levő két szobát és konyhát kifestette 50 kor. értékben.

Szendrőládon. Az úrasztalához bort adtak 1—1 alkalommal. G. Nagy István és János, Szabó Aladár diósgyőri lakos, asztalosmester egy agentialis új perselyt adományozott. Veres István és Joó István Amerikában gyűjtöttek torony-alapra 470 kor. 50 fillért, Joó Lajos és F. Kócsay János Amerikában szintén e célra gyűjtöttek 246 koronát.

Ládbessenyő. Az úrvacsorához egy alkalommal kenyeret és bort adott Lengyel Gyula h.-lelkész, kenyeret adtak Szabó József, Tóth István, Horváth Jánosné. Iskolaépítésre a hívek önként 262 kor. adományoztak.

Balajton. Adakozás nem történt.

Edelény. Isten dicsőségére Seres Mártonné Amerikából 10 kor., Szabó Piros és Borbála testvérek 8 kor., özv. Vince Ferencné Molnár Juliánna 8 kor., ifj. Berentés Istvánné Petsó Erzsébet szintén Amerikából 8 kor., özv. Faragó Istvánné 1 kor. adományoztak. Balog István lelkész az egyház magtári tőke növelésére 7 köből gabonát. Úrasztalára kenyeret és bort, Lőkös István, Drótos János, Zsóry Gusztáv, Dr. Sáfrán Dezső, Berenty András és Mezey István ajánlottak.

Finkén. Varnay Gyuláné Isten dicsőségére 2 kor., úrasztalát kenyérrel és borral egyes búzgó egyháztagok látták el.

Bozsonon. Az úrasztalára egy alkalommal kenyeret adott Kovács Józsefné, bort egy alkalommal Tóbiás Pál algonok és Kövér István, kenyeret és bort 1—1 alkalommal Berzi Bálint és neje, Tóth Miklós egyházfi. Az úrasztalára Amerikából egy diszes

selyemkendőt ajándékoztak: Kovács Zsuzsánna és Szűcs Zsuzsánna 30 korona értékben. Barta János és családja Amerikából 5 kor. Isten dicsőségére.

Sajókazincon. Az úrasztalához Pataki Sámuel egy alkalommal bort, K. Kuttor József egy alkalommal kenyeret és bort, Gööz Ferenc tanító egy alkalommal bort ajándékoztak. Egy magát megnevezni nem óhajtó egyén a katedra fölötti koronára egy bársonydiszt és a tanítói pulputusra egy terítőt ajándékozott mintegy 50 kor. értékben.

Berentén. Ns. Négyesi Szepesgy Gyula főgondnok úr múlt ősszel az egyházmegyei gyűlés tartása alkalmával egy hordó bort ajándékozott. Ugyancsak ő az úrasztalát hat alkalommal kenyérral és borral ellátta. Deák József dubicsányi vasúti őr az úrasztalára egy terítőt ajándékozott 40 kor. értékben. Hankó Jánosné a szöszékre egy bársony szőnyeget ajándékozott 10 kor. értékben. Kárpfi József. róm. kath. ifjú Amerikából 4 kor. ajándékozott. Ezenfelül a hívek közmunkát teljesítettek 150 kor. értékben.

Alacskán. Isten dicsőségére A. Szalay János 6 kor. 60 fillért, Kiss András 2 kor. ajándékozott.

Radistván. Az úrasztalát kenyérral a presb. tagjai látták el.

Varbón. Fodor Péter, Járdán István, Juhász József, Kovács János presbiterek az úrasztalára 1—1 alkalommal kenyeret adtak, Bodányi József lelkész és Kiss János tanító 1—1 alkalommal kenyeret és bort ajándékoztak.

Kondón. Isten dicsőségére Papp József, Kiss M. Pál, Velezdi János és Tözsér István közösen 100 kor. értékű márvány úrasztalát vásároltak, Tóth András 2 kor., Kiss M. Pál 2 kor., Pócsik Péterné 2 kor., Boros Mihályné 2 kor., Bolváry Andorné öngags. egyalkalommal kenyeret és bort, Papp József kenyeret, J. Töcsér János kenyeret és bort, Pócsik József bort ajándékoztak.

Lászlófalva. Isten dicsőségére F. Madarász György 3 kor., Veres Sámuel 2 kor., ifj. Tardi János egy alkalommal kenyeret és bort, Rózsa István bort, Földesi János gondnok és A. Bene József 1—1 alkalommal kenyeret adtak az úrasztalára.

Kápolnán. Szuhay Benedek lelkész Isten dicsőségére 40 kor. ajándékozott, ugyanő a csűr egyik fiókját 50 kor. költséggel körül keríttette, az énekkar saját költségén 80 kor. értékben fatartót építtetett a tanítónak, az úrasztalát kenyérral lelkész, tanító és a presbiterium tagjai látták el, Nagy István és K. Soós József 1—1 alkalommal első termésük zengéjéből bort adtak az úrasztalára, özv. Bodnár Györgyné karácsonyi alkalomra kenyérré 2 kor.-t adományozott.

Sajószentpéteren. Isten dicsőségére Ngs. Lévay József nyug. alispán úr életvégéig évenként 20 kor. fizetését ajánlott meg az egyháznak, Szendrei Károly Amerikából 20 kor. küldött Isten dicsőségére. Balogh Mihályné, Amerikából szülei útján egy alkalomra kenyeret és bort ajándékozott az úrasztalára, Ambrus János első terméséből egy alkalommal bort adott, Nagy Jenő tanító, H. Egry Jánosné, Losonczy Jenő főgondnok úr, Kőrösi Juliánna, Szabó György 1—1 alkalommal kenyeret adtak az úrasztalára.

Parasznyán. Az úrasztalát kenyérrel a presbiterium tagjai látták el, Rácz Lukács, Kormos Lajos presbiterek és Madarász József egyháztag felújított szőlőjük terméséből 1—1 alkalommal bort adtak az úrasztalára. Rácz Lukács presbiter és családja az úrházába egy 100 kor. érő díszes márvány úrasztalt készíttetett. Lang Miksa bányamérnök úr a lelkészlak építéséhez 10 kor. ajándékozott, Kiss Sándor tanító a lakását 50 kor. értékben, az énekkar pedig az egész folyósót 16 kor.-ért. kifestette, az énekkar az iskola négy ablakára függönyt készíttetett 32 kor. értékben.

Bábonyán. Lakatos Borbála az úrasztalára egy 10 kor. értékű kenyérosztó tányért, részint kenyeret, részint bort ajándékoztak: Boros Ferenc, id. Jászka István, Lakatos Borbála 3 ízben, ifj. Jászka István, id. Tékes Ferenc, Király János és Mátyás István, Nt. Egyházmegyei segélyosztó bizottság 50 koronát.

Sajóecsegen. Bodnár Sámuel egy alkalommal kenyeret és bort, Szeghő Ferenc kenyeret és bort és Vattay János kenyeret, V. Várady Sámuel kenyeret és bort, Papszász Dániel kenyeret adtak az úrasztalára. Egyébként a vallás-erkölcsi élet és buzgóság bizonyossága, hogy Nagy Sándor, elhúnyt sajkazai tanítói alapra tett adományon kívül a szükölködő és szegény egyházak kérő iveri üresen nem küldetnek vissza. Ily címen évenként csaknem 60—80 kor.-t ad ki az egyházi pénztár.

Boldván. Az úrasztalat egész éven keresztül kenyérrel özv. Cselényi Istvánné látta el.

Damakon. Az úrasztalát egész éven keresztül a presbiterium tagjai látták el kenyérrel.

Szakácsiban. Almásy Sámuelné 2 kor., Fogoly János 2 kor., Fűzi János egy alkalommal kenyeret és bort, Nagy István kenyeret, Fekete Sámuel kenyeret, Vajda János kenyeret és bort, Almási Miklósné és a lelkész egy alkalommal szintén kenyeret adtak.

Lakon. Bazsó Gergely 1 kor., a községi előljáróság büntetéspénzt 100 kor. adtak, úrasztalát kenyérrel a presbiterium tagjai látták el.

Hegymegen. A Főtiszt. Egyházkerület hirdetéspénzt 34 kor.

18 fillér, Molnár Dániel 12 kor. adtak, Szigeti András Amerikában gyűjtött 120 kor.-t, ifj. Bogoly Lajos amerikai gyűjtése 52 kor., a községi előjáróság büntetésépenzt 28 kor., Nagy Lajos Amerikából 10 koronát.

Zilizen. Szilva József, Bodnár Béláné, özv. Szakal Józsefné 1—1 úrvacsorához kenyeret és bort, Szilva József egy alkalommal bort, Vadászi Lajosné egy alkalommal kenyeret adtak az úrasztalára. Ezenfelül az egyházi épületek javítására kivetés történt 500 koronáig, beszédese folyamatba van.

Sajóvamoson. Hg. Odeschalchy Gyuláné ő kegyelmessége a 8000 kor. tökesegély utáni esedékes járulékot — 120 koronát — sajátjából fedezte. Szegények segélyére több mint 400 koronát adott, iskolai és konfirmatioi jutalomkönyvekre 40 koronát. Ezenfelül, ha az úrasztalára bort az egyháztagnak egyike sem ad, azt az uradalom minden egyes alkalommal adja. A közegyháztagnak közül: Széki Tóth Andrásné úrvacsorai kenyérré 3 kor. 40 fillért, Szigeti Ferenc tanító egy kommunióhoz kenyeret és saját termésű bort, Bartha Mihály lelkész egy kommunióhoz kenyeret és bort, Szigeti Ferenc büntetésépenzt 5 koronát.

Hangácson. Kóta Ilona Amerikából 50 kor. 26 fillért, Somosi János szintén Amerikából 60 kor., Szathmári Király László 8 kor. Az úrasztalára kenyeret és bort adtak: Fazekas József és neje, Hegedűs Klára, Fazekas István és neje Drótos Zsuzsánna, Kerekes János és neje Vajdy Erzsébet, Kerekes András és neje Fazekas Mária.

Nyomáron. Bence István és neje Bacsó Mária egy terítőt a szószékre 40 kor. értékben, Magyar Sámuel és neje Székely Zsuzsánna egy úrasztali terítőt 120 kor. értékben, ugyancsak egy ezüst kelyhet 60 kor. értékben. A papszékre terítőt ifj. Kulcsár István és neje Lukács Mária, Bence Istvánné egy kendőt, az úrasztalára kenyeret és bort ifj. Kulcsár István, Petus István, Mitó Pál.

Tardonán. Kakszi János Amerikából 5 kor., Pál Zsuzsánna 1 kor., úrvacsorához kenyeret adtak: Pál Sámuel, ifj. Balla József, Anga András, Balla András, Tóth József és Görzsöny Mihály 1—1 alkalommal. Bort adott egy alkalommal Nagy Lajos lelkész.

Mályinkán. Ns. Lossonczy Gyula főgondnok a lelkész és tanító részére 60 méter fát, egy magát megnevezni nem akaró 3 kor. Az úrasztalát bőjti, húsvéti, pünkösztői és aratási alkalommal az egyháztanács tagjai közösen látták el borral. Pál József gondnok, Nagy Barnabás volt mályinkai lelkész, d. Kulcsár Lajos 1—1 alkalommal kenyeret, Kovács Mihály és tisz. Pataki Jánosné 1—1 alkalommal kenyeret és bort adtak.

Szilváson. Boros Mártonné, Brassó Zsigmondné, Kakucs István,

Takács János, ifj. Pócsik Andrásné, Orbán János, Géza V. Mártonné, Bracsó Lajosné, Cs Dallos Mária, Boros Zsófia, Bracsó Gáborné, Varró V. Gábor, Varró V. Gáborné, Bracsó Márton 2—2 kor., Czankó Lajos 5 kor., Simon Ida 4 kor., Dr. Sponer Gyula 40 kor. összesen 75 kor., Bracsó Lajosné, Varró Mihályné és Bak Zsigmondné a lelkési szöszékre egy díszes terítőt ajándékoztak 8 kor. értékben. Az úrasztalára kenyeret adtak: Varró János, N. Boros István 1—1 alkalommal, Bak Zsigmond, Czakó János, Boros G. József, Czakó Zsigmond 1—1 alkalommal kenyeret és bort, Grünbaum Ábrahám két alkalommal bort.

Visnyón. Dr. Spóner Gyula kassai kir. táblabíró 40 kor., Molnár István 2 kor., iskolaszenteselési multság jövedelme 175 kor. 85 fillér, Dr. Hebrony József 50 kor., Mató János 50 kor., lovag Wesszely Károly róm. kath. 600 koronát és 134 kor. értékű faanyagot. Büntetés pénz 2 kor., ifj. Benedek Józsefné róm. kath. egy díszes úrasztali terítőt 17 kor. értékben.

Dédesen. Egyesek 31 kor., úrasztalát kenyérral a presbiterium látta el. Madarász József, Vercseg Imre, Négyessy Amália 1—1 alkalommal bort adtak.

Tapolcsányban. Egyesek 11 kor. Úrasztalát kenyérral a presbiterium látta el. Latkóczy Kálmán két alkalommal bort adományozott.

Nekézsenyen. Tek. Dobozy Lászlóné Kerepesi Anna úrnő egy értékes bársony úrasztali terítőt, Német Borbála, Dédesi Terézia, Anga István, Varga Lajos, Nagy Lajos, Rapis András konfirmandusok 1—1 kor.-t, Bánfalvi Istvánné Tamás Klára 1 kor., Varró István 6 kor., Bánfalvi Mihályné Mátyás Zsuzsánna 2 kor., Hg. Odeschalchy Gyuláné ő mélt. 20 drb. újtestamentomot, a vall.- és közokt. miniszter iskolai taneszközöket, Magor Terézia konfirmandus az úrasztalára egy fehér kendőt, az úrasztalát ellátták kenyérral: ifj. Tóza András, Szaniszló István, Rigó Lajos, Gömöri István, Rigó János, kenyeret és bort adott két alkalommal Magyar Péter, bort adtak 1—1 alkalommal Magyar Márton és Varró István.

Bánhorváton. Kenyeret az úrasztalára a presbiterium tagjai adtak. Kovács Zsuzsánna Berentás Józsefné Amerikából úrasztali terítőre 40 kor.-t, orgonára és templomjavításra az egyház hívei 986 kor. az énekkar 300 kor., két gyűjtőíven 320 kor. orgonaszenteléskor begyűlt perselypénz: 86 kor. 01 fillér. Ugyanakkor báli jövedelem: 135 kor. 92 fillér.

Nagybarcán. Gr. Serényi Béla úr ő mélt. 200 kor. Az úrasztalát kenyérral a presbiterium tagjai látták el. A lelkész sertésórla 90 kor. adott.

Bánfalván. Ns. Vladár Ervin főgondnok úr a templom ankerozására 20 kor. A konfirmandus növendékeket újtestamentummal ugyancsak ő látta el, valamint az úrasztalát egész éven át kenyérrel és borral. A Lónyai-alap számadásaihoz 1 drb. főkönyvet készített. Gr. Serényi János ő mélt. orgona alapra 100 kor. adott.

Sajóvelezden. Egyházkerülettől 80 kor. segílyt kapott az egyház, Kövér Mihály, Új Balázs 2—2 kor., ifj. Jobbágy Mihály 1 kor., a konfirmandusok közül Lámer József 4 kor., Kövér Juliánna 2 kor., Gadna Mária 2 kor., Pogány Lajos 2 kor., Szabó Mihályné Csoltó Juliánna 2 kor. Póli Lajosné 2 kor., Nagy Sámuel 3 kor., az úrasztalára a fogyasztási szövetkezet és Héti Dezső körjegyző 1—1 alkalommal bort, Lámer Mihály, Dazsi Lajos, Új Pál, Kövér Mihály, Sáfrán István, Kövér József 1—1 alkalommal kenyeret adományoztak.

Ózdon. Közadakozásból Isten dicsőségére a hívektől begyűit 30 kor., az úrasztalára szükséges kenyeret és bort Zsóry György egyházgondnok és a presbiterium tagjai felváltva adományozták.

Disznóshorvátiban. Amerikából L. Varga Ferenc 5 kor., id. Vécsey István presbiter 5 kor., Rákos Mihály 3 kor. és Fodor Amália Amerikából 3 kor. Az úrasztalára kenyeret a presbiterium ad, bort egy alkalommal id. K. Varga Gedeon, Hutay Bertalan és Sárkány Sámuel adtak.

Rudabánya-Szuhogyon. Az anyaegyház hívei 151 kor. 68 fillért, a leányegyházban a hívek 72 kor. 34 fillért, az anyaegyházban kenyeret és bort adtak az úrasztalára 1—1 alkalommal Dr. Fábry Árpád orvos és neje, Kolos Jenő körjegyző és neje.

Felsőkelecsényben. H. Andó István 6 kor., Ifj. Pál Jánosné 1 kor., Dézsik András 1 kor., Dézsik György 1 kor., Varga János 1 kor., Szegő János 1 kor., B. Andó János 1 kor., ifj. Andó Sámuel 1 kor., Pál János 10 kor., Katinszky Márton 3 kor. Imoi Zoltán 1 kor., összesen 48 kor. Egyház.-ker. hirdetésből 34 kor. 34 fillér, úrasztali kenyeret az egyház hívei, Batta István felsőnyárádi lakos egy alkalommal bort adtak.

Felsőnyárád-Dövényiben. A leányegyházban Kárpi Györgyné asszony és két amerikai testvératyánkfia ajándékoztak 9 kor.

Sajókázán. Ns. Radvánszky Béláné úrnő az úrasztalához egész éven át kenyeret és bort adott, gr. Battyány Istvánné a konfirmandusoknak kis bibliát ajándékozott.

Sajóivánkán. Gr. Serényi Béla 50 kor. ajándékozott az egyháznak. Úrvacsorára bort Perge József, Pál Miklós és Berentés József adtak 1—1 alkalommal, kenyeret a presbiterium tagjai.

Sajóvadnán. Gr. Serényi Béla ajándékozott 100 kor.-t, az úrvacsorához kenyeret adtak: Szabon Pál, Válint György, Szabon György, kenyeret és bort adtak: Szabon Ambrus, Szabon András és Szabon P. András.

Adakozások összege 6524 korona 25 fillér.

Építkezések:

Tardonán. A lelkészlak renováltatott 435 kor. 86 fill. értékben. A tanítói lak új kerítéssel véttetett körül 100 kor. 10 fii. értékben. Szőlőtelepítés történt 103 kor. költséggel. Az építkezésnél a hívek 100 kor. értékű közmunkát teljesítettek.

Visnyón. Az egyház egy díszes iskolai épületet emelt 8600 kor. értékben.

Dédesen. A paróchiára és melléképületeire 229 kor. fordított.

Bánhorvátban. Új orgona állíttatott fel 1400 kor. költséggel. A templom pedig javíttatott 800 korona költséggel.

Nagy-Barcán. A lelkészlakon egy disznóól építtetett 90 kor. költséggel.

Bánfalván. A templom javíttatott 900 korona költséggel.

Velezden. Az egyházi épületek javíttatottak 500 kor. értékben.

Sajókazincon. A lelkészi pince új tető alá véttetett, mintegy 220 kor. értékben.

Berentén. Az egyház egy kútát fúratott a paróchia kertjében 832 kor. értékben.

Radistyánban. A paróchián a csűr felerésze bedeszakázott és ajtókkal láttatott el 90 kor. értékben.

Varbón építkezésre fordított az egyház mintegy 400 koronát.

Kondón építkezésre fordított az egyház mintegy 1000 koronát.

Meszesen. 2200 kor. értékű építkezések történtek, ugyanis a a düledező paróchiát megtámasztották, a lelkészlakon új csűr, a tanítói lakon pedig új istálló, kamara, sertésól épült, az iskola ki-padlóztatott s mind ezen építkezések költségeit a lelkész előlegezte.

Szalonnán. kisebb újítások történtek 169 kor. értékben.

Szendrőben. A parochiális pince vas gerendázattal láttatott el és téglával kibóttatott, továbbá az istálló ki lett bővítve és újból padlósolva ezen felül a lelkészlakon lényeges átalakítások, díszítések történtek összesen 1082 kor. értékben.

Lád-Besenyőn. Építtetett az egyház egy díszes és célszerű új iskolát 2100 kor. értékben, a lelkészlakon javítás történt 130 kor. értékben.

Balajton. A parochiális csűr megújított s a többi egyházi épületeken kisebb javítások történtek 450 kor. értékben.

Edelényben. A tanító kamarája és istállója 180 kor. költséggel újjá alakítottatott.

Finkén. A tanító lakon levő melléképületek javítottak 50 kor. értékben.

Borsodon. A tanító lakásán kisebb újítások eszközöltettek 100 kor. értékben.

Rudóbánya-Szuhogyon. Az anyaegyházban 75 kor. 90 fill. értékben.

Felső-Kelecsényben. Javítások eszközöltettek 100 kor. értékben

Felsőnyárad-Dövényben. A tanítói lakon 70 kor értékben.

Sajó-Ivánkán. Építkezett az egyház mintegy 150 kor értékig.

Bábonyan. A paplakon melléképületek készítették 96 kor. értékben.

Bódván. Az iskola udvaron egy kőkút építettett 350 kor. értékben.

Damakon. 1902-ben épült új kamarájában a futó gomba pusztítása miatt a hombárt újonnan építette 80 korona 50 fillér értékben.

Lakon. A paróchia déli oldalán kőfalat építettett, a közmunkával együtt 800 kor. értékben.

Hegymegen. A templom tetője 854 kor. 38 fill. összeggel újonnan zsindelyezettett.

Zilizen. A paplak melléképületén és az iskolánál a közmunkával együtt 800 kor. értékben javítások eszközöltettek.

Vámoson. Kisebbszerű javítások történtek 150 kor értékben.

Hangácson. A paróchia körül 100 kor. értékben javítások voltak.

Nyomáron. A templom renováltatott 7500 kor. költséggel. A hívek közadakozásból orgonát állítottak 1850 kor. értékben. Ebből Amerikában gyűjtöttek 202 koronát.

Végösszeg: 35,237 korona 80 fillér.

IV. A gömöri egyházmegyében.

Adakozások:

Zeherjén Bende János presbiter és neje Hegedüs Apollónia egy china-ezüst kenyérosztó-tányért (24 kor. értékűt), ifj. Koós Miklós és neje Kulcsár Zsuzsánna egy 36 korona értékű china-ezüst poharat adtak az úrasztalára.

Pokorágyon Ambrúzs József és neje Éva Erzsébet 24 K. ért. china-ezüst kenyérosztó-tányért, továbbá Péter Istvánné sz. Tanko Zsuzsanna, Koták Jánosné Tanko Borbála egy 30 kor. ért. szószéki terítőt ajándékoztak. Az egyes hívek minden alkalommal ellátják kenyérral az úrasztalát, Bende János zeherjei presbiter a püünkösti alkalomra bort is adott.

Szűtorban a gyermekágyból felgyógyult nők 20 koronát, *Bellényben* pedig 12 koronát adtak Isten dicsőségére. Bellényben Tóth Istvánné Varga Lidia a szószéket egy 10 kor. értékű piros bársonyterítővel látta el.

Mártonfalán özv. Hubay Tamásné a szószéket egy ezüstrojtos zöld bársonyterítővel vonatta be.

Harmacon Tóth Barna konfirmált növendék 25 kor. értékű china-ezüst-tányért adott az úrasztalára. Bátky Aladár az úrvacsorai szent jegyek beszerzésére a püünkösti alkalommal 9 koronát ajándékozott. Az éneklő kar az iskola javára adott 21 kor. 68 fillért; egyesek adtak Isten dicsőségére 16 koronát.

Simoniban Szekér Mihály volt presbiter a maga és neje, született Szaniszló Erzsébet nevében halálos ágyán 230 koronát ajándékozott két ezüst kehely beszerzésére, Isten dicsőségére gyűlt Simoniban 44 kor., Darnyán pedig 68 kor.

Serkében Isten dicsőségére gyűlt 123 korona. Egy magát megnevezni nem akaró házaspár 100 kor. alapítványt tett az egyház javára. Gróf Andrássy Dénes az építendő iskolára 1000 koronát adományozott.

G. Kisfaludban Isten dicsőségére gyűlt 36 korona, *Feledben* pedig 28 kor. Feledben Torma Jánosné Szőke Mária egy díszes kötésű bibliát ajándékozott az egyháznak templomi használatra.

Jánosiban Bódi István elhunyt presbiter az egyháznak 200, az iskolának pedig 100 koronát hagyományozott. Isten dicsőségére gyűlt 159 korona. Kocsis Jánosné Bán Erzsébet a szószéket fehérrojtos sötét bársonyterítővel vonatta be. *Pálfalában* az orgona költségéhez az éneklő kar 100, a hívek pedig 527 koronával járultak. Isten dicsőségére gyűlt 32 korona.

Rimaszombatban Baksay István főgondnok és neje 1000 koronát, egyesek pedig 140 koronát adtak az egyháznak. László János algondnok 100 kor. tiszteletdíját az egyháznak ajándékozta.

U.-Panyiton Isten dicsőségére gyűlt 18 korona. Az Amerikában lévő hívek 204 koronát küldtek toronyóra-alapra. Tamásiban Isten dicsőségére gyűlt 8 korona.

Balagon Isten dicsőségére gyűlt 335 kor. 97 fillér. Az úrasztalát a hívek látják el szent jegyekkel.

Héthben az úrasztalát a presbiterek látják el kenyérral.

Putnokon Gr. Andrassy Dénes iskola építésre 1000 koronát adott.

Dubicsányban Halászi Ferencné 50 kor. értékű veres bársonyterítőt ajándékozott az úrasztalára.

Felső-Szuhán Isten dicsőségére adott özv. Császár Tamásné 10 koronát, Csizsár János 4 koronát, özv. Hubay Pálné 2 kor. 40 fillért; egyes hivek több alkalommal adtak az úrasztalára kenyeret s egy alkalommal bort. A presbiterek a paplak körülkerítésénél 20 kor. értékű munkát végeztek.

Zádorfalában özv. Batta Antalné a clenódiumok elhelyezésére egy alkalmas szekrényt készíttetett 30 kor. értékben. Ugyanaz egy alkalommal kenyeret és bort adott az úrasztalára.

Ragályon a közbirtokosság 60 koronát jövedelmező kertet bocsátott az egyház használatába. Özv. Váradi Józsefné szül. Bedécs Mária egy 65 kor. értékű belől aranyozott ezüst-kelyhet ajándékozott az úrasztalára. *Trizsben* ifj. Sütő István Amerikában gyűjtött az egyháznak 93 kor. 30 fillért.

Imolán Magyar István lelkész neje, Valkay Mária az úrasztalára ajándékozott egy szép damaszk abroszt és kendőt. Nagy Erzsébet Amerikából küldött 10 koronát.

Aggteleken Isten dicsőségére gyűlt 14 korona, ezenkívül az egyház közszükségeinek fedezésére tett adakozások összege: 135 korona. Bósa Antal és Szegő Terézia két darab énekeskönyvet adtak templomi használatra.

G.-Szkároson Isten dicsőségére gyűlt 173 korona, ezenkívül kegyes adományokból 154 kor. 94 fillér, ez összegből 100 koronát Eszrényi Mária gyűjtött Amerikában a rási iskola részére. 18 Szkárosi egyháztág 180 korona költséggel drótkerítéssel körül kerítette a templomot.

Kálosán Isten dicsőségére gyűlt 25 korona.

Páskaházán négy Amerikában levő egyháztág az építendő iskolára 310 koronát gyűjtött, Lökös Sándor lelkész a confirmandus gyermekeknek 25 db kisbibliát ajándékozott.

Béreztén Ő felsége adományozott az egyháznak 100 koronát, a hivatól pedig begyűlt 224 kor. 75 fillér; Rákosi Lajos r. kath. vallású úr adományozott az iskolai belsőséghez 60 □-öl területet és ezt kökerítéssel láttatta el 580 kor. költséggel s ugyanezen területen egy kőpincét is adott az egyháznak. Az éneklő kar iskolai kerítésre 25 koronát adott.

Kőrösben Isten dicsőségére gyűlt 7 kor. 20 fillér. Gr. Andrassy Dénes a kőrösi iskola építésére adott 2000 koronát.

Rudnán Isten dicsőségére gyűlt 8 korona.

Rozsnyón úrvacsorai kenyeret és bort adtak: Réz László lelkész, V. Nagy Pál főgondnok, Vári László, Kós János, Szempel József egyháztagok és Putnoki István miskolci tanító. Templom-építésre újabban adakoztak: Király ő felsége 200 koronát, Szondi Kenessey-alapítvány kamata 400 kor., Vári László és neje: 50 kor., egy lakodalmi gyűjtés eredménye 10 kor. 44 fillér, az izraelita ifjúság színi előadásából befolyt 333 kor. 10 fillér, melyből gr. Andrassy Dénes belépti dija: 300 korona, rozsnyói csizmadia ipar-testület adománya: 25 korona, Rozsnyó város más felekezeti lakosainak adománya: 1213 korona, az ország különböző vidékeiről küldött adományok összege: 584 korona. Jólész, Berzéte, Kőrös, Rudna községbeliek követ fuvaroztak a templomhoz 200 kor. értékben, Rozsnyó városa a templomhoz 200 kor. értékű téglát ajándékozott.

Szalócon Tömöl Márton és neje 50 koronát adtak az egyháznak.

Horkán orgona-alapra adakoztak: Szabari József gyűjtése Amerikában 130 kor. Mogyoródi Zsuzsánna küldött Amerikából 10 koronát, Balog Jánosné Ronyec Mária 4 kor., Plathy János 10 kor., Gotthart József és neje Dusza Zsuzsánna 40 kor., Dusza István és neje Nagy Zsuzsánna 10 kor. Az éneklő kar adománya 400 kor., özv. Barna Ferencné 5 kor., Szabó János bíró büntetéspénzből 36 kor. 40 fill. Összesen 645 kor. 40 fill., özv. Dusza Istvánné Ragályi Zsanét az úrasztalára adott egy diszes sötét bordó terítőt, Barna Borbála hajadon pedig egy általa szépen kihimzett keresztelő bársony bordó terítőt.

Lehenyében a hívek az egyházi épületek körüli munkákat ingyen végezték.

Pelsőcön Csizi Béla fitanító a tanítói lakás átalakítására adott 200 koronát, Orbán István ugyanezen célra 200 koronát, Szentpétery Sámuel lelkész az egyház szükségére 20 koronát.

Bejében Isten dicsőségére gyűlt 94 kor. 35 fillér. *Otrokocsban* 20 kor., *Zsórban* 6 kor., *Oldalfalában* Bódi Lászlóné Kovács Juliánna az úrasztalára adott két selyemkendőt.

Kövecsesen gr. Andrassy Dénes most már másodízben 1000 koronát adott az egyháznak.

Sajó-Kesziben egy itteni egyháztag 10 koronát, neje pedig egy úrasztali kendőt ajándékozott az egyháznak.

Hubón T. Hubay Lajos a szüreti communióhoz bort adott. Özv. Hubay Tamásné a szószékre egy 20 kor. értékű zöld bársony-terítőt ajándékozott.

Tornallyán Isten dicsőségére 114 kor. 36 fillér gyűlt. *Királyiban* Isten dicsőségére gyűlt 77 korona, Hancsovszky Béla egy templomi fiszharmoniumra 382 koronát gyűjtött.

Runyában az úrasztali kenyeret és bort a presbiterek adják. Az éneklő kar az iskola számára Magyarország térképét beszerezte 14 koronáért.

Hanván. Az úrasztalát kenyérral és borral a presbiterek és közrendű hívek látják el. Isten dicsőségére 39 kor. 78 fill., egy új harangra pedig 57 korona 70 fillér gyűlt. *Csízben* Isten dicsőségére gyűlt 172 kor. 79 fill., különböző célra befolyt adományok összege 214 kor. 10 fill., özv. Tóth Józsefné Sáfrány Apollónia az úrasztalára egy 14 kor. értékű piros bársonyterítőt adott. *Lénártfalán* Isten dicsőségére gyűlt 17 kor. 27 fillér.

Rimaszécsben Isten dicsőségére 44 kor., az új harangra 111 kor. gyűlt. *Iványiban* pedig 183 kor. *Cakóban* 13 kor., *Susán* 6 kor., *Rimaszécsben* Pásztor Juliánna elhunyt hajadon emlékére szülei egy nagy diszes fehérabroszt s egy szalvéta kendőt adtak, Varga Balászné a szószékre egy arany rojtos kék bársonyterítőt ajándékozott. *Iványiban* néhai Tóth Rozália emlékére szülei egy szépen kivarrott kendőt adtak az úrasztalára. *Jénében* Jéney Józsefné, szül. Oloman Rozália az úrasztalára egy nagy kék selyemkendőt ajándékozott 28 kor. értékben. Jéney Andrásné, szül. Jéney Lidia az úrasztalára egy aranyszínű selyemkendőt adott 16 kor. értékben, Sáfrány Józsefné, szül. Bátky Juliánna az úrasztalára egy fekete selyemkendőt ajándékozott 14 kor. értékben. Az úrasztalára szükséges kenyeret és bort időnként az egyes hívek ajándékozták.

Zsipben Isten dicsőségére gyűlt 47 kor. 17 fillér. *Újfaluban* 6 kor. 10 fillér. Az újfalusi hívek az építendő iskola fundusául mintegy két holdnyi területű saját földjeiket ajánlották fel a templom közelében.

Bátkában Isten dicsőségére gyűlt 56 kor. 46 fillér. Orbán Mária r. kath. leány egy 42 kor. értékű keresztelő edényt s tálcát ajándékozott az egyháznak.

Radnótban Isten dicsőségére gyűlt 173 korona.

Összesen: 15,351 kor. 42 fillér.

Épitkezések:

Zeherjén a paróchiális istálló és csűr 181 kor. 61 fillér költséggel kijavított.

Szűtorban az új iskola épület elé folyosó építettett.

Simoniban a paplakon 700 kor., az iskolánál 400 kor., a templomnál pedig 200 kor. értékű javítás történt.

Jánosiban a lelkészlak körüli építkezésre 1000 kor. fordított.

A *pálfalusi* templomban egy 7 változatú új orgona állíttatott be, mely 2000 koronába került.

Rimaszombatban az egyházi épületek javítására 900 kor. költetett.

Tamásiban új templomtetőt építettek, cseréppel fedve, 800 kor. költséggel, az iskola deszkakerítése pedig 108 koronába került.

Héthben építkezésre kiadatott 260 kor., melyből az iskola körülkerített s a tanterem padjai kijavítottak.

Putnokon új tanítói lak építtetett 7216 kor. 58 fill. költséggel.

Alsó-Szuhán az iskolánál építkezésre fordított 251 kor. 86 fillér.

Zádorfalán a paplakon két diszes kályha állíttatott be 160 kor. értékben.

G.-Szkároson a paróchiális és iskolai épületek 272 kor. költséggel rendbehozattak. A templom drótkerítéssel véttetett körül, melynek költsége 180 korona, e mellett a templomtér eleven sövény-nyel is körülkerítettett. A visnyói és félfalusi tornyok kijavítása 85 kor. költséggel eszközöltetett.

Vályban a lelkészlakon, úgyszintén a vályi és mihályfalvi iskolákon javítások tétettek 250 kor. kiadással.

Kálosán az iskola körül 150 kor. értékű javítás történt.

Gicén a paróchiális csűr javítására és a kerítésekre 174 kor. 71 fillér adatott ki.

Berzétén kő- és deszka-kerítésekre 605 kor. költetett.

Szalócon a paplakon és iskolánál eszközölt javítások 187 kor. 46 fillérbe kerültek.

Horkán a paróchiális és iskolai épületek kijavítására 116 kor. költetett.

Lekenyében az egyházi épületek rendbehozására 460 kor. 56 fillér fordított, e mellett a hívek az építkezés körüli munkát ingyen végezték.

Pelsőcön a fiú iskola átalakítására 400 korona adatott ki.

Otrokocsban új harang öntetett 957 kor. értékben, a torony javítására pedig 228 korona adatott ki.

Naprágyban igen diszes paplak épült 13000 kor. költséggel, a templom javítására pedig 183 kor. fordított.

Hubón az iskolai épületek és kerítések kijavítása 201 kor. 83 fillérbe került.

Tornallyán a paplak és templom körüli kerítések kijavitására 189 korona 60 fillér adatott ki. *Királyiban* egy templomi fischerharmonium és egy kis karzat 413 kor. 76 fillérbe került.

Runyában a tanterembe 4 ülőpad készítettett 44 koronáért.

Hanván az iskola rendbehozására 225 kor. 24 fillér, a toronytető kijavitására pedig 239 kor. 04 fillér adatott ki. *Lénártfala* 2000 koronáért templomfundust vásárolt.

Rimaszécsben a meghasadozott templom 1015 kor. 16 fillér költséggel teljesen rendbe hozatott, a lelkészlak javítására 100 kor. 58 fillér adatott ki.

Zsipben a paplak melléképületei (magtár és istálló) fölépítettek 1007 kor. 88 fillér költséggel. Ezen összeg kivetés útján jött össze.

Rakottlyáson az egyház bérházának javítására 165 kor. 34 fillér költetett.

Radnóiban a paróchiális tanácsterem 96 kor. költséggel ülőszékekkel szereltetett föl.

Összesen: 37,225 kor. 21 fillér.

V. A tornai egyházmegyében.

Adományok:

Komjáti egyházban. Özv. Gyuró Istvánné 1 kor., Simon András 1 kor., id. Gyuró János 1 kor., ifj. Toboz János és neje 2 kor., Gyuró István gondnok 1 kor., Darnai Béniné 2 kor., István 1 kor., József 1 kor., Pozsga Márton 1 kor., Szakál Jánosné 1 kor., Jobbágy Jánosné 2 kor., Maksa István 1 kor. Az úrasztalát kenyérral a hívek látták el. Tóth Kálmán lelkész kétszer bort adott, 12 kor. értékben.

Szilás. Dobronoky László 24 kor., Bajzat István 2 kor., Simkó József 2 kor., Szabó János 2 kor., Arday István 2 kor., Bodnár János 2 kor., Martin Juliánna 2 kor., Parti József 2 kor., Szabó Mihály 2 kor., Parti András 2 kor., Szabó István 3 kor., Szabó István egyházi 2 kor., Parti István 2 kor., Darnai János 2 kor., Jobbágy János 2 kor., Bajzat István 2 kor., Lőrincz István 2 kor., Úveges István 2 kor.

B.-Lenke. A hívektől befolyt összesen 10 kor. 02 fillér.

B.-Vendégi. Balázs Bálint Amerikában 225 kor. gyűjtött. A konfirmált növendékek 9 kor. adtak.

H.-Végardó. Özv. Koczi Jánosné 4 kor., Koczi Erzsébet 10 kor., Majoros András 2 kor., a konfirmáltak 8 kor.

Zsarnó. Papp Józsefné 1 kor. 20 fill., Csib Gyula 5 kor., Kerekes Jánosné 4 kor., Tóth Julianna 1 kor. 20 fill., Reiter József tornai lakos 2 kor., Lux Anna Tornáról 2 kor., Balázs Ferencné leánya a konfirmáció emlékére 8 kor., Kiss József 10 kor., Zsarnai János 10 koronát adtak.

T.-Újfalu. Bukri István 1 kor. 12 fill., Bene Jánosné 1 kor., a körtvélyesi egyház 24 kor. 34 fill., Almás 20 kor. 06 fill., Kádár Kálmán tanácsbíró 50 kor., sz.-ardói egyház 9 kor., Kápolna és Teresztene 2 kor. 75 fill. adtak.

Szadellő. Konfirmand, 12 kor., Koczi J. 4 kor., Elek Julianna 10 kor. adtak.

Áj. Kovács András 2 kor., Farkas János 5 kor., Bábás Erzsébet 1 kor., Kovács András 1 kor., Mikó Erzsébet 1 kor., Kovács Andrásné 1 kor.

Görgő. Lengyel János 4 kor., Szabóné Lükő Mariska 7 kor., Adorján János 2 kor.

Körtvélyes. Die Dániel 10 kor., Szalai Julianna 1 kor., Várady Károly Budapestről 50 kor., tornai isk. alapból megyei segély 150 kor., Korcsmáros István 5 kor., gr. Andrassy Géza 200 kor.

Almás. Pogány Jánosné 64 kor., Hajdú Mihály 1 kor., Kádár István 2 kor., Tamás Pál 1 kor., Boder Sámuelné 2 kor., Imre Istvánné 5 kor., Laczó Julianna 2 kor., Hajdú Mária 1 kor. 60 fill., Sárogy András 1 kor., Sebő János 4 kor., Végh Lajos 2 kor., Bújdosó József 1 kor., Kelecsényi András 1 kor., Bújdosó István 1 kor., Kovács József 2 kor., Szabados László lelk. 2 kor., Dienes Géza erdész 2 kor., Szücs Kálmán 2 kor., Mojzes János Rozsnyó 2 kor., Nagy József 2 kor., Gál Péter 1 kor.

Jablonca. Kovács István és Izsó János Amerikából: 20 kor. 20 fill., Bogdányi József lelk. 6 kor. adtak, Cseh János, Lőrincz István és Mátyus Dániel kenyeret, egy valaki pedig egy alkalomra bort adott.

Barka. Fehér Béni 5 kor., özv. Jesó Jánosné 4 kor., ifjabb Fehér János 5 kor., Fehér Béni 2 kor., Szanyi Lajos 2 kor., Körtvély István 2 kor., Buluvicz Mária 1 kor. 20 fill., a barkai lakosok adománya valláskülönbség nélkül 129 kor. 28 fill., a lucskaiak adománya 54 kor. 60 fill. A gondnok egy alkalommal kenyeret, a a lelkész bort adott.

Perkupa. Kulcsár Mihályné 1 kor., Gál József 1 kor., Gál Lajos 1 kor., Pető Borbála 3 kor., Nagy Julianna 1 kor., Falucskai Jánosné 2 kor., Nagy Józsefné 1 kor., Farkas Bertalan 2 kor., Szegő Zsigmond 1 kor., Szegő József 1 kor., Gál Erzsébet 1 kor., Antalik János 1 kor.

Varbóc. Molnár István 3 kor., Tar Zsigmond 2 kor., Mészáros Ferenc 1 kor., Nagy János Amerikából 15 kor. 10 fill.

Jósvafő. Oláh Juliánna 2 kor., Szafik Mária 1 kor., Pogány Mária 1 kor., Arдай András 2 kor., konfirmáltak 8 kor.

Berzova. A konfirmált gyermekek 4 kor. adtak.

Szilice. Konfirmáltak 23 kor. 60 fill., Zajdó Miklósne 2 kor., Szakál Sándor 6 kor., Szabó Jánosne 1 kor., Zakhar Miklósne 2 kor., Tót Miklósne 5 kor., Tamás István 3 kor., Mezei Pálné 2 kor., Máté Istvánné 3 kor., Galik János róm. kath. tanító 1 kor., Máté Lajosne 4 kor., Máté Miklós 1 kor., Szakal Pál 1 kor., Vincze Ambruzs 4 kor., Vido József róm. kath. 4 kor., Károly Lajosne 1 kor., Szabó Illésne 5 kor., Szabó Zsuzsanna 5 kor., Cseh Jánosne 2 kor., Zakhar Debor 2 kor.

Szinpetri. A konfirmáltak 6 kor. 32 fill. adtak.

Szin. Gál József dobodéli lakos 4 kor., Csiszár József Amerikából 10 kor. adományoztak.

Egerszeg. Boros János 10 kor., Nagy János 2 kor., Pozsgai Zsuzsanna Amerikából 10 kor., Biró Józsefné 2 kor.

Kánó. Polyácskó József 5 kor., Benedek János 1 kor. 60 fill., még többen mintegy 10 koronát adtak.

Sz.-Ardó. Veres János és neje Amerikából 10 kor., Egri Ferenc kis-gejőci harangöntő 20 kor., Porcs Béni harangöntésre 300 kor., ugyane célra a lelkész 10 kor., ezenfelül a lelkész a lakszobákat a maga költségén kifestette 40 kor. értékben, Osváth Pálné 1 kor., Kőházi Porcs Eszter 4 kor., Szabó Lajos szántói adótiszt 2 kor., Vido Rito János 1 kor., Ráki Klára 1 kor., többen harangöntésre 48 kor. adományoztak.

Teresztene. Ifj. Bencs István Amerikából 10 kor., Ötvös József egy úrasztali terítőt 16 kor. értékben.

Kápolna. Kis Mato József 2 kor. 50 fill., Kristóf Ször József Amerikában gyűjtött 150 kor. A hívekre kivetett összegből befolyt 281 korona.

Adományok összege: 3124 korona 34 fillér.

Építkezések:

1. Perkupa épületeire kiadott	---	---	145	K	67	f.
2. Varbóc	"	"	8	"	70	"
3. Sz.-Ardó	"	"	139	"	91	"
4. Teresztene	"	"	112	"	38	"
5. Kápolna	"	"	189	"	62	"

6. Komjáti épületeire kiadott	---	---	45	K. 67 f.
7. Szilas	"	"	43	" 16 "
8. Lenke	"	"	1670	" — "
9. Becskeháza	"	"	16	" 70 "
10. Vendégi	"	"	1024	" — "
11. H.-Végardó	"	"	42	" 68 "
12. Zsarnó	"	"	352	" 78 "
13. Újfalu	"	"	3771	" 73 "
14. Görgő	"	"	95	" 80 "
15. Méhesz	"	"	148	" — "
16. Körtvélyes	"	"	4782	" 86 "
17. Almás	"	"	230	" 41 "
18. Jablonca	"	"	337	" 15 "
19. Barka	"	"	6141	" 70 "
20. Lucska	"	"	52	" — "
21. Szádellő	"	"	363	" 44 "
22. Áj	"	"	121	" 68 "
23. Jósfaő	"	"	1482	" — "
24. Berzova	"	"	32	" — "
25. Szilice	"	"	201	" 50 "
26. Petri	"	"	346	" — "
27. Szin	"	"	39	" 32 "
28. Szögliget	"	"	34	" 58 "
29. Egerszeg	"	"	53	" 42 "
30. Kánó	"	"	165	" 14 "

Összesen 22189 kor. 73 fill. fordítottatott építkezésekre.

VI. Az ungi egyházmegyében.

Adakozások :

Bátván. Isten dicsőségére : ifj. Pócs Istvánné 2 kor., összesen 2 korona.

Pallón. Isten dicsőségére : Laskodi Istvánné 2 kor., Csengery Juliánna 2 kor., Ferenc János 4 kor., Tóbiás János 2 kor., Kenyhercz Gábor 2 kor., Dzurócsik Ferenc István 2 kor., Csengery Gyula 4 kor., id. Nagy János Erzsébet 3 kor., Smajda Sámuelné 2 kor., id. Bödi Pál 2 kor., ifj. Köröskényi Istvánné 2 kor., ifj. Kenyhercz Istvánné 2 kor., id. Csengery Jánosné 2 kor., özv. Csengery Andrásné 4 kor., összesen 35 koronát.

Gálocson. Isten dicsőségére : Szanyigó István 5 kor., id. Vig János 5 kor., Jalik Juliánna 5 kor., összesen 15 koronát.

Palágyon. M. Varga Istvánné 4 kor., I. Varga Jánosné 2 kor., Tóth Eszter 2 kor., Kozma Józsefné 10 kor., Urbán Jánosné 2 kor., Nagy Lajos 2 kor., Dancso Erzsébet 2 kor., Balog István 100 kor., Nagy János 4 kor., Bacsó Lajos 20 kor., P. Urbán János 2 kor., P. Varga Mária 4 kor., Stefán Jánosné 4 kor., K. Szanyi János 2 kor., N. Gy. Varga János 2 kor., Mondok Istvánné 4 kor., Sutka Károlyné 2 kor., özv. Nagy Jánosné 10 kor., V. Nagy János 4 kor., Pallai János 2 kor., özv. Nagy Istvánné 2 kor., K. j. Varga György 2 kor., Krenyicky Pálné 10 kor., ifj. Kis István 5 kor., Balogh István 2 kor., ifj. Urbán János 5 kor., Szanyi Györgyné Varga Mária 2 kor., Varga Mihály fiai: Gyula, József 8 kor., ifj. Szanyi István 2 kor., Szanyi János palágyi 2 kor., Takács Sándor 2 kor., Takács Györgyné 2 kor., Varga Sámuelné 2 kor., Nagy János Amerikából 100 kor., összesen 330 koronát.

Nagy-Szelmencen. Isten dicsőségére: Özv. Éles Jánosné 4 kor., ifj. Stefán János 5 kor., Kiss Károly 2 kor., Marci Mihály 4 kor., Varga István D. R. 2 kor., M. Éles Péterné 2 kor., özv. Nagy Jánosné 2 kor., özv. Lukács Istvánné 2 kor., Hercegh Dániel (Palágy) 2 kor., Tóth Károly 2 kor., összesen 27 koronát.

Szirénfalván. Jakab J. János 5 kor., Jakab Károlyné 3 kor., Takács János 2 kor., Jakab Kálmánné 2 kor., id. Kis István 1 kor., Jakab J. Péterné 2 kor., id. Tóth István 2 kor., id. Gillányi György 2 kor., Gillányi Mária Amerikából 2 kor., Szabó Sándor 2 kor., Marci Gy. Péter 2 kor., Takács Fáni Amerikából 4 kor., Gábor Istvánné g. kath. 2 kor., Gillányi Márton 2 kor., Gábor Mihály Amerikából 2 kor., id. Marci György 2 kor., id. Marci Sándor 2 kor., Bodnár Jánosné 2 kor., Marci György 2 kor., Takács György 2 kor., Gilányi Péterné 2 kor., Marci Márton 1 kor., Csóka Mária 2 kor., özv. Marci Ferencné 1 kor., Dancs Istvánné 2 kor., Pásztor Sándorné 1 kor., Szabó Sándor 2 kor., özv. Simko Györgyné 2 kor., Jakab Istvánné 2 kor., Béres Ferencné Amerikából 2 kor., Csóka Mária 2 kor., Huszti Jánosné 1 kor., Tokár Istvánné 2 kor., Marci Gy. Péter 2 kor., Balog Zsófia Amerikából 4 kor., Demes István 2 kor., Jakab András 12 kor., Gábor Mihály 2 kor., özv. Jakab Jánosné 4 kor., Marci Ferencné 1 kor., Kun Jánosné 2 kor., ifj. Jakab Péter 5 kor., Jakab Veronika 2 kor., Bercik András 2 kor., Magyar Péter 1 kor., összesen 106 koronát.

Nyarádon. Isten dicsőségére: Özv. Demjén Andrásné 2 kor., Varga István (D.-Ruszka) 2 kor., Tóbiás Juliánna Nagy Ferencné 4 kor., Tóbiás Ferenc Amerikából 4 kor., Timko Sándor 2 kor., Timko József 2 kor., Viznyai Ferenc 2 kor., Léko Erzsébet hajadon

2 kor., Szanyi István 2 kor., Tóbiás Péter 4 kor., Horváth Péter (D.-Ruszka) 2 kor., Horváth János (D.-Ruszka) 6 kor., Csörgő Mihály (Amerika) 2 kor., Kovács István 2 kor., Timko Ferenc 2 kor., ifj. Tóbiás György 4 kor., Csörgő Mihály 2 kor., özv. Varga Istvánné 3 kor., özv. Léko Andrásné 2 kor., M. Kovács István Amerikából 2 kor., Köblös Jánosné Tóbiás Erzsébet 2 kor., Kovács Istvánné 2 kor., Hornyák Józsefné Végső Mária 2 kor., Persely János Amerikából 2 kor., Kovács István 2 kor., Köblös Juliánna 2 kor., Köblös István 4 kor., Hornyák József 2 kor., Nagy János 2 kor., Léko Erzsébet Amerikából 4 kor., Szanyi Istvánné 2 kor., ifj. Tóbiás János 2 kor., özv. Juhász Jánosné 2 kor., Horváth Péter 2 kor., ifj. Köblös Istvánné 2 kor., Horváth János (D.-Ruszka) 2 kor., összesen 89 koronát.

Demjén Ferencné Juhász Erzsébet ajándékozott az úrasztalára egy alpacca ezüst poharat 12 kor. értékben.

Vajkócon. Isten dicsőségére: Kondor Jánosné 2 kor., özv. Zsiró Istvánné 1 kor., Pallai Vince veskóci lakos 5 kor., Varjasi Sándorné 2 kor., összesen 10 koronát.

Húsvétra bort az úrvacsorához a lelkész adott, új-kenyéri alkalomkor tek. Jászay Mihály ügyvéd úr adott. Ricko Dániel szeretvai tanító egy szószéki terítőt ajándékozott 20 korona értékben.

Bezőben. Egyesek Isten dicsőségére 354 kor. 30 fillért.

Zaharban. Egyesek Isten dicsőségére 210 kor. 88 fillért.

Pinkócon. Egyesek Isten dicsőségére 75 kor. 20 fillért.

Szeretván. Egyesek Isten dicsőségére 76 kor. 60 fillért.

Pályinban. Egyesek Isten dicsőségére 186 kor. 78 fillért.

Solymoson. Egyesek Isten dicsőségére 152 kor. 14 fillért.

Sárospolyánkán. Gróf Sztáray Sándor templomalapra 100 kor., Widder Sámuel 102 kor., gróf Hadik Barkócy Endre 9 darab tölgyfa-gerendát 200 kor. értékben. Ezenkívül egyesek Isten dicsőségére 27 kor. 90 fillért.

Reviscsén. Egyesek Isten dicsőségére 373 kor. 38 fillért.

Lucskán. Egyesek Isten dicsőségére 375 kor. 94 fillért.

Jenkén. A templomi szószék feldíszítésére egyesek 93 koronát adományoztak, ezenkívül Isten dicsőségére 318 koronát.

Kereszten. Egyesek Isten dicsőségére 375 kor. 20 fillért.

Nagy-Kapos. Isten dicsőségére adakoztak: Balogh Juszti 3 kor., Kis Mária 5 kor., Literati Erzsi 10 kor., Asztalos Sándor 5 kor., özv. Pap Józsefné 4 kor., Asztalos Máli 5 kor., Albert 10 kor., Lisló József 10 kor., Simon Erzsébet 10 kor., Asztalos István és neje 5 kor., Helmecei Mari 10 kor., Balog Eszter 10 kor., Gyüre

Julis 4 kor., Sarkadi Julis 5 kor., P. Kis Sándor 10 kor., P. Kis István 10 kor., Végső Rózi 8 kor., Kis István és neje 20 kor., Sarkadi Erzsí 4 kor., Pap Rozál 5 kor., Cseh István és neje 10 kor., Végső Rózi 5 kor., Geczi Erzsí 4 kor., ifj. Kis István és neje Eszterhay Erzsí 40 kor., Kis István és neje 10 kor., Maksa Józsefné 4 kor., Beregi Rózi 5 kor., özv. Lengyel Jánosné 5 kor., Eszterhay Mari 4 kor., ifj. Geci Dániel 2 kor., Kis István presb. 4 kor., Tóth Honor 6 kor., Sarkadi Mari 5 kor., Simon Erzsí 4 kor., Sarkadi Julis 4 kor., özv. Simon Józsefné 5 kor., Kis Lajosné 5 kor., Eszenyi Julis 2 kor., Asztalos István és neje 5 kor., Kovács Károly 5 kor., Palóci Mari 4 kor., Simon Irma 1 kor., Helmecsi József 2 kor., László Kálmán 4 kor., Asztalos Mari 2 kor., Gálya Erzsí 1 kor., Gálya Rozi 1 kor., Kaszonyi Andris 1 kor., Buza Eszter, Vacsi Erzsí 1 kor., Kis István 4 kor. özv. Kovács Károlyné 4 kor., Eszterhay Zsiga 20 kor., Albert János 10 kor., özv. Sarkadi Mihályné 3 kor., özv. Eszterhay Istvánné 4 kor., Varga István 10 kor., ifj. Bora Ferenc 2 kor., Literáti Sándorné 5 kor., tek. Jászay Mihályné 10 kor., tek. Soltész Imre 8 korona, Balog Sándor börtönőr és neje Kis Mária egy köralakú csinos kőrisfa úrasztalát csináltatott 34 korona értékben. Összes érték 347 korona.

Csicser. Isten dicsőségére adakoztak: Vaja Jánosné 4 kor., Ilyocsik Sándorné 2 kor., Varga János és neje Csaják Erzsébet 40 kor., Fodorné Erdélyi Mária 3 kor., Vajai Bodnár János (Amerika) 2 kor., Abaházi János és Sándor (Amerika) 7 kor., Szemán András 2 kor., Toháti Jánosné Ladányi Erzsébet és Lengyel Jánosné Béres Zsuzsánna, Béres Andrásné Bara Erzsébet úrasztali és katedrai terítőt vettek 44 koronáért. Szűcs István és neje Kertész Zsuzsánna márvány úrasztalát ajándékoztak 100 kor. értékben. Összes érték 204 korona.

Bés. Isten dicsőségére adakoztak: B. Sipos János 5 kor., Mizsák András pálházai lakos 5 kor., jún. 5-én tartott templomszentelési ünnepélykor perselypénz 515 kor. 69 fillér, ugyanekkor tartott bál jövedelme 272 korona, összesen 797 korona.

Vaján. Isten dicsőségére egyesek adtak 10 koronát.

Mogyorós. Sárközi Gyula 6 kor., Diószegi Ferenc 4 kor., Diószegi István 2 kor., Kis Ferenc (Amerika) 10 kor., Olcsvári István 2 kor., összesen 24 korona.

Mokcsa. Bálint Mária 10 kor., Balog Gyula 10 kor., Kalpus Julianna 10 kor., Nagy Balog János 5 kor., özv. Kis Ödönné 20 kor., összesen 55 korona.

Bajánháza. Offera címen Isten dicsőségére adakoztak egyesek 93 kor. 50 fillért.

Cseppely. Tek. Soltész Imre r. kath. vallású cseppelyi föld-birtokos a második harangra adott 100 koronát, Szőlőssy Gyula lelkész ajándékozott 100 koronát, Szőlőssy Gyuláné, szül. Németh Mária lelkészné 2 úrasztali khina ezüst-tányért csináltatott 36 korona költséggel. Isten dicsőségére adakoztak: Szőlőssy János és neje 40 kor., Literáti Sándorné 5 kor., Bubiszki József gör. kath. 4 kor., Huszár Jánosné Kosztics Mária 4 kor., Léko Mari Amerikából 5 kor., Kemecsi János 45 kor., Csengeri Kálmán 42 kor., Szőlőssy Dániel 45 kor., Kása Zsigmond 36 kor., Szabó Dániel 30 kor., Szabó Sándor 30 kor., Csengeri Ferenc 30 kor., Luterán István 16 kor., id. Köblös István 15 kor., Csáfordi Dánielné 15 kor., Köblös Ferenc 15 kor., Köblös János 12 kor., ifj. Köblös István 12 kor., Nagy Sándor 1 kor., ifj. Sztropkai István 6 kor., Tokár Zsuzsánna 2 kor., összes érték 646 korona.

Veskóc. Isten dicsőségére adakoztak egyesek 8 koronát.

Kis-Ráth. Isten dicsőségére adakoztak 196 kor., Váy Kálmán volt bételeki, most mátyóci lakos egy fél liter ürtartalmú, belül aranyozott chinai ezüsből készült úrvacsorai poharat adott, értéke 60 kor. Összesen 256 korona.

Szürthe. Isten dicsőségére húsz egyén 102 kor. A templom vasrácsos kerítésére önkéntes adakozás folytán befolyt a hívektől 1421 kor. Összesen 1523 korona.

Kis-Geőc. H. Ladányi János 4 kor., Benkő Dániel Amerikából 4 kor., özv. Diószeghi Lajosné 2 kor., Ladányi Ambrúzs 10 kor., Kranyik Erzsébet 4 kor., özv. Fegyverneki Jánosné szül. Bogáthi Terézia az egyház részére alapítványt tett 200 kor., Chladek János építési vállalkozó a paplak előtornácahoz 36 □ méter területre keramitot adott. Összesen 224 korona.

Nagy-Geőc. Isten dicsősége címen a hívektől és Amerikából 377 kor., özv. Fegyverneki Jánosné szül. Bogáthi Terézia p.-helmei lakos az egyház javára alapítványt tett 200 koronát. Összesen 577 korona.

P.-Helmec. Isten dicsőségére adakoztak 86 korona 10 fillért. Templom javítás címen adtak egyesek 260 kor., özv. Fegyverneki Jánosné egy díszes papi- és szószéket csináltatott 600 kor., Plotényi Nándor lázi nagybirtokos az úrvacsorához 6-szor bort szolgáltatott és többször kisebb-nagyobb összegekben hozzájárult az egyházi költségek fedezéséhez. Összesen 946 kor. 10 fillér.

Minaj. Isten dicsőségére adakoztak összesen 59 koronát.

Ungvár. Isten dicsőségére 77 kor. 40 fill., özv. Fegyverneki Jánosné Bogáthi Terézia alapítványt tett 200 kor., persely-péncz

befolyt 240 kor., az új orgona alapjára tartott hangverseny jövedelme 750 kor., Fidi Béláné a perselytartó asztalkára egy zöld bársonytakarót adott, értéke 12 kor., Bodnár Erzsébet és Kuklicza Mária vett a két templomi karzatra egy-egy csinált virágkoszorút és két csinált virágcsokrot az úrasztalára, értéke 6 kor. Az úrasztalára kenyeret és bort adtak: P. Horváth Dezső, dr. Levy Józsefné, Berta István, özv. Bócz Dánielné, Rakovszky Lószef és Katona Sámuel. Összesen 1285 kor. 40 fill.

Tarnóc. Isten dicsőségére 48 fill., Csuha István szobranci lakos nagybirtokos a templom tetőzetének kireperálására 3 ezer cserépszindelyt adott. Összesen 48 kor.

Botfalva. Isten dicsőségére összesen 14 kor.

Ágtelek. a) Isten dicsőségére ajándékoztak: A községi bíró útján két büntetéspénz 6 kor., Györke D. Gyula 5 kor., Badó S. József 5 kor. 76 fill., Bernát József 4 kor. 90 fill., Hidi József 6 kor., Bernát Jánosné 2 kor., Hidi Miklósné 2 kor., Györke Józsefné Dancs Borbála 2 kor., Györke M. Istvánné Baksa Juliánna 2 kor., Györke Teréz 2 kor., Eszenyi István és neje 2 kor., özv. Györke Miklósné 1 kor., ifj. Györke Lajos 2 kor., Hidi Sándorné 2 kor., *összesen 44 korona 66 fillér.*

b) Úrasztali edényekre ajándékoztak: Györke Andrásné 20 fill., Szakács Áronné 2 kor., Györke Juliánna 20 fill., Hidi Sándor 40 fill., Hete Sándor 20 fill., Imre Józsefné 10 fill., Bencze Józsefné 10 fill., Badó Gy. József 1 kor., Tyukodi Antal, Benedek Józsefné 10—10 fill., Kállai Antalné 12 fill., Sándor László 40 fill., Filep Magdolna 50 fill., Filep Péter, Györke Andrásné 20—20 fillér, Eszenyi Istvánná 10 fill., Györke Ferencné 30 fill., Kállai Miklósné 1 kor., Györke Albertné 1 kor., Szakács József 1 kor., Szakács Teréz 80 fill., Hidi Miklósné, Györke D. István 20—20 fill., Györke D. József 1 kor., Györke Istvánné 1 kor., Kupács Ferenc 1 kor., Gere Mária 10 fill., Badó B. János 2 kor., Badó S. Károly, Badó S. Mihályné 20—20 fill., Balog Sz. János 40 fill., Györke Zsigmond 1 kor. 20 fill., Nagy B. Jánosné 2 kor., Csóka Ferenc 20 fill., Györke János b. 3 kor., ifj. Györke András, Györke János, id. Kupács András, Györke D. Gyuláné, Bátori Eszter 1—1 kor., Badó Miklós és neje 2 kor., Nagy Andrásné 30 fill., Györke Dezsőné 1 kor., Györke Miklósné 2 kor., Badó Kálmán és neje 2 kor., Bernát Miklós és neje 2 kor., Badó Ferencné 1 kor., Kállai István 40 fill., Káté Bertalan 1 kor., Czúri Ferencné 80 fill., Nagy Józsefné 2 kor., id. Jakab József és Jakab Imréné 1—1 kor., Bán Lidia 40 fill., Gere Mihály 1 kor., Bernát Ferenc 60 fill., Bernát

Ferencné 40 fill., id. Badó Miklós, Jakab András, Jakab Andrásné, Badó Lajos, id. Jakab András, Kállai József, Szűcs Lajos 1—1 kor., Nagy Lajos és neje 2 kor., Badó Ferenc, Badó a. Lajos, Kállai Béniné, Kállai Jánosné 1—1 kor., Jakab János és neje, id. Györke G. József ifj. Györke G. József és neje 2—2 kor., Jakab Miklós, Jakab Béni, Jakab Lajos, Filep János, Filep Jánosné, ifj. Jakab Ferenc 1—1 kor., Sós József 20 fill., Gere Piroska 1 kor., Nagy János és neje 2 kor., Gere Sándorné, Hódi Józsefné 1—1 kor., Vig János 20 fill., Györke Gyula és neje 2 kor., Kállai Miklósné, Bernát Kálmán 1—1 kor., Györke D. Jánosné 1 kor., Badó Mihályné 2 kor., Györke g. Miklós 80 fill., Györke Mártonné 1 kor., Hete Ferenc 20 fill., Badó S. Józsefné 20 fill., Bernát Jánosné 20 fill., Koós Gyula 2 kor., Györke D. Lajos 1 kor., Györke Józsefné 1 kor., id. Badó J. János és neje 4 kor., Badó J. József 2 kor., ifj. Badó Jánosné 2 kor., Badó B. Miklós 1 kor., Sarkadi János 80 fill., Györke Jánosné, Györke d. Sándorné 1—1 kor., Gere József 38 fill., Imre János 20 fill., Györke Ferenc, Eszenyi István 1—1 kor. *Füük*: Vig Gyula, Györke Ö. Lajos, Györke G. Lajos 1—1 kor., Györke G. János, Baksa József, Kupás András 1—1 kor., Kupás József 20 fill., Sándor Gyula, Badó Mihály, Györke Kálmán, Nagy Gyula, Badó B. József, Bán Miklós, Badó Mihály 1—1 kor., Badó D. Miklós 40 fill., Györke D. Sándor, Badó József, Badó B. János, Katona József 1—1 kor., Imre Lajos 20 fill. *Leányok*: Vig Eszter 1 kor., Bencze Szerén 30 fill., Sándor Erzsébet és Julcsa 20 fill., Badó B. Verus, Kállai K. Jolán, Badó Erzsébet, Badó Eszter, Csóka Magdolna, Györke Eszter, Jakab Jolán 1—1 kor., Badó Veron 3 kor., Badó D. Eszter 10 fill., Badó Ilonka, Battyáni Teréz, Bán Eszter, Jakab Borbála, Badó Verus, Badó Vilma 1—1 kor., Kovács Verus 60 fill., Sarkadi Verus 20 fill. *A presbitérium*: Kovács István lelkész 10 kor., Szabó József tanító 5 kor., Györke Miklós gondnok 6 kor., Nagy József 3 kor., Badó Mihály 6 kor., Györke ö. János, Badó J. János, Vig András, Györke ö. József, Jakab Kálmán, Györke M. Miklós, Badó B. József, Györke Dezső, Györke Károly, Györke András presbiterek 2—2 koronát. Az úrasztali edényekre történt *adakozások összege 191 kor.* Az énekkar orgona-alapra karácsonyi kántálással gyűjtött *40 koronát.*

Böjti úrvacsorához kenyeret adott Vig Andrásné. Újkenyeri úrvacsoraoasztáskor bort a lelkész; kenyeret Kállai Jánosné adott. Karácsonykor kenyeret Lékó Erzsébet, Húsvét, Pünköszt és újbor-
kor kenyeret Györke Miklósné ajándékozott. Lelkész neje egy úrvacsorai korsót ajándékozott az egyháznak 17 kor. értékben.

Kis-Dobrony. Isten dicsőségére adományoztak : Máthé Ida ref. lelkészné 5 kor., Szigeti Ferenc ludasi csendőr 1 kor., Váradi Sándor litkei lakos 1 kor., Kapéri Ferenc tanító 1 kor., ifj. Komonyi Miklósné 1 kor., Berta Zsófia 60 fill., Komonyi Károly (Amerika) 4 kor. 60 fill., id. Komonyi Józsefné 60 fill., Komonyi F. Lajosné 1 kor., ifj. Nagy Lajosné 1 kor., ifj. Bartus Miklós 1 kor., Torma János (Amerika) 10 kor., ifj. Úr Jenő 1 kor., Fazekas Ferencné 60 fill., Hadar Károlyné 50 fill., Nagy Dánielné 6 kor., ifj. Komonyi Istvánné 1 kor., Gál András 1 kor., Komonyi I. Ferencné 1 kor., Komonyi J. Lajosné 1 kor., Kölöböcz Ferencné 1 kor., Úr Menyhért gondnok 1 kor., ifj. Berta Ferencné 40 fill., Balog Vincéné 60 fill., Úr L. Lajosné 1 kor., Nagy K. Bertalanné 1 kor., Demes Józsefné 60 fill., ifj. Nagy Menyhértné 1 kor., Gál Károlyné 1 kor., Újvári Jánosné 1 kor., Turánszki Józsefné 60 fill., Matilsák Jánosné 60 fill., ifj. Nagy L. Józsefné 1 kor., Magyar Józsefné 60 fill., ifj. Váradi Károlyné 1 kor., ifj. Nagy Miklósné 2 kor., id. Komonyi Lajosné 1 kor., Szigeti J. Zsófia 50 fill., Ádám Gyula 1 kor., Úr P. Menyhértné 1 kor., ifj. Szigeti Józsefné 50 fill., Várady Péterné 60 fill., Jenei Józsefné 50 fill., Nagy Béláné 4 kor., Nagy M. Kálmánné 1 kor., Úr L. Jánosné 60 fill., Lelkes Juliánna 40 fill., Kocsis Ferencné 60 fill., Úr L. Józsefné 1 kor., Csonka Károlyné 60 fill., Balog Erzsébet 60 fill., Úr J. József (Amerika) 6 kor., Kis László (Amerika) 1 kor., Fábrián Bertalan (Amerika) 6 kor., Bódi Borbála 1 kor., Nagy Ignácné 60 fill., Komócsi Györgyné 20 fill., Komonyi Kálmánné 1 kor., Úr Ilka 2 kor., Varga Sándorné 2 kor., Sólymos Ferencné 2 kor., Nyiri Gáborné 1 kor., Komonyi Lászlóné 2 kor., Komonyi Gyula 4 kor., id. Komonyi Miklósné 5 kor., Komonyi Andrásné 1 kor., Torma János 3 kor. 05 fill., Böszörményi László tanító 2 kor., Újvári János (Amerika) 10 kor., Lelkes Juliánna (Amerika) 2 kor., Úr G. Miklósné 40 fill., Komonyi Menyhért 40 fill., Gál Lajosné 1 kor., Újvári Erzsébet 2 kor., Kölöböcz Zsuzsánna 1 kor., Orosz Józsefné 2 kor., P. Nagy József 2 kor., Sándor József 10 kor., Fazekas Ferenc 5 kor., Komonyi Lászlóné 2 kor., Várady Károly 6 kor., özv. Nagy Menyhértné 1 kor., Úr Jenő 3 kor., id. Nagy Miklósné 5 kor., Putnoki Lajosné 5 kor., Gál Ferencné 3 kor., Sós Borcsa (Amerika) 5 kor., Komonyi István (Amerika) 6 kor., *összesen 207 kor. 32 fillér.* Nagy Sándorné Máthé Ida úraszony egy remek majolika úrasztali borkannát ajándékozott az egyháznak *18 kor. értékben.* Nagy Dánielné Nagy Szeréna egy rózsás úrasztali terítőt ajándékozott az egyháznak 5 kor. értékben. Úrasztalára kenyeret

adtak: Úr L. József, Nagy K. Bertalan, ifj. Nagy Lajos, özv. Úr Lászlóné, özv. Nagy Béláné, Dancs Gáspár és a bőjti úrvacsoraszóráshoz a helybeli lelkészné hat liter bort adományozott.

Nagy-Dobrony. Isten dicsőségére ifj. Badó Józsefné 2 kor., Szanyi Sándorné 1 kor., Bendek Józsefné 2 kor., id. Ráti Miklós, Pinte Józsefné 1—1 kor., ifj. Hidi József 4 kor., özv. Szivási Jánosné 40 fill., Benedek Sándorné 1 kor. özv. Bara Józsefné 80 fill. özv. Hidi Jánosné 2 kor., ifj. Molnár T. Sándorné 1 kor., Molnár T. Józsefné és özv. Katlin Jánosné 2—2 kor., özv. Ráti Jánosné 1 kor., talált pénzádomány 2 kor. 48 fill., Erdőssy Jenő 2 kor., Ragyóczy Péter 2 kor., Molnár T. Jánosné, Bara Gy. Ferenc 2—2 kor., Badó Pál Jánosné 2 kor., özv. Molnár I. Sándorné 60 fillér, végső Szanyi Józsefné 1 kor. összesen 36 kor. 28 fillér.

Csongor. Templom-alapra Kovács András Amerikából 10 kor. adományozott.

Eszeny. Isten dicsőségére Szabó József lelkész 4 kor., Kun Mihályné Pallai Erzsébet 4 kor., Bátori Béniné Kertész Juliánna 4 kor., özv. Perjésy Kálmánné 2 kor., Balog Ferencné 2 kor., összesen 16 koronát. A toronyépítésre adakoztak: Dr. Szabó József ügyvéd Budapestről 100 kor., Darócy Béláné (Kisvárdai) 200 kor., Szabó József lelkész 25 kor., N. Bátori Benjámin gondnok 20 kor., id. Kádas József 20 kor., Nagy Antalné Molnár Veron 20 kor., Nagy János 20 kor., Bogáti József gondnok 15 kor., Nagy Jánosné 10 kor. Mező Jánosné, Kovács Béni csendőr, özv. Perjessy Kálmánné, Juhász Erzsébet postamesternő 10—10 kor., Kovács Erzsébet (Amerika), Szabó Veron hajadon (Amerika), Molnár Károly (Amerika) 10—10 kor., Kovács Mihály 5 kor., Molnár Pál (Amerika) 30 kor., Halász Juliánna (Amerika) 5 kor. Bátori János (Amerika) 15 kor., Berta Ferenc 5 kor., Botka József 4 kor., p. Molnár Kálmán, Patai Ferenc csendőr 5—5 kor., 25 fiatal legény összesen 50 kor., Papp Erzsébet 4 kor., Gombfeltételkor tartott bál tiszta jövedelme 100 kor. összesen 728 korona. Ezenkívül N. Bátori Benjámin Szüretkor és Karácsonykor az úrasztalára 10—10, összesen 20 liter bort ajándékozott. Szüret és Karácsonykor úrasztali kenyeret adott Kovács Juliánna id. Kádas Józsefné. Kovács Veron Kis Istvánné az úrasztalára egy veres földű selyemkendőt adományozott.

Ásvány. Isten dicsőségére: Kovács Jolán 1 kor., Kádas János 2 kor., Gabarecz István 2 kor., N. Varga Ferenc 1 kor., Kovács Miklós 1 kor., Badó Gábor 3 kor., ifj. Badó János 2 kor., ifj. Kovács Gábor, Makó Juliánna, Szallár Péter, Szallár Ferenc, Sebők Sári,

Sebők Veron, Varga Péter, Kertész Erzs, Kertész Zsófi, Kertész Eszter, Sebők Andrásné, Kancsúr Borbála, N. Kovács Ferencné 1—1 kor. M. Kovács Ferenc 2 kor., N. Varga Ferenc, id. Makó János 1—1 kor., ifj. Imre István, N. Varga Ferenc, özv. Varga Józsefné, id. Kovács Károly 2—2 kor., Sebők Péterné, M. Kovács Miklós, Kovács Istvánné 1—1 kor., Kovács Kálmán, Kára Józsefné 2—2 kor., Fekete András, Kára Józsefné 1—1 kor., Sebők Mihály, Kádas Ferenc 2—2 kor., Pócsik Andrásné, K. Kovács Julcsa 1—1 kor., id. Malomka Istvánné 2 kor., Malomka Jánosné 1. kor., id. M. Kovács János 2 kor., özv. Varga Jánosné, özv. Csonka Pálné, Imre Ferenc, özv. Legeza Péterné, Sebők István 1—1 kor., K. Kovács Imréné 2 kor., Kovács Mihályné, ifj. Kádas Jánosné, Kára Mihályné, N. Varga Ferenc, Badó Józsefné, Sebők Sári, S. Kertész János, Badó András 1—1 kor., ifj. M. Kovács János 10 kor., özv. Varga Józsefné 2 kor., Malomka Jánosné 1 kor., Jakabát Gábor, Macinka Albert 2—2 kor., Kovács Erzs (Amerika) 5 kor., Isten dicsőségére begyűlt összesen 94 kor. Templomalapra adományoztak: ifj. M. Kovács János 10 kor., Badó József (Amerika) 4 kor., J. Kovács János 5 kor., Badó József 5 kor. összesen 24 koronát. Ezenkívül adományoztak még az egyes alkalmakkor úrasztali borra: özv. Badó Gáborné 2 kor., Kovács Mihályné (Húsvétkor) 2 kor. 40 fillér, Balog Eszter (újkenyérkor) 2 kor., összesen 6 korona 40 fillért.

Csap. Isten dicsőségére: Makkai József 10 kor., id. Toronyi József 2 kor., ifj. Toronyi József 4 kor., özv. Magyar Ferencné, Halász Sándorné, Kazincy Bertalan 2—2 kor., Szűcs Andrásné 1 kor., ifj. Magyar Józsefné, Kovács János, Hegedűs Mihályné, Sebők Béla 2—2 kor., ifj. Révész Ferenc 4 kor., Budai János 2 kor., Szanyi György 3 kor., Kántor Ferencné, Kun Juliánna, Sebők Andrásné, Ádám József, ifj. Kojcsa Istvánné 2—2 kor., Konc Andrásné 5 kor., ifj. Bercik Józsefné, özv. Juhász Jánosné, Bodák Jánosné, ifj. Pandi János, id. Kazinci Ferencné, Hegedűs István, özv. Kárner Jánosné 2—2 kor., Hegedűs Sándorné 4 kor., Hegedűs Kálmán, Hegedűs Mária Kojcsa Károlyné, özv. Sebők Jánosné, Szamai Sándorné, Antal Ferencné, Popovics Pálné 2—2 kor., Popovics István, özv. Révész Jánosné, Széles Ferenc, Kovács Ferenc, Kovács Ferencné, Hegedűs Ferencné, Nagy Zsófi 2—2 kor. Amerikából: Szeles Honor 10 kor., Kun Erzsébet 5 kor., Balog Pál 10 kor., Nagy J. Sándor 5 kor., Halász Erzsébet 10 kor., Juhász Ferenc 20 kor., Kazinci Honor 4 kor., Gyüre Piroska 5 kor., összesen 170 koronát. Orgona-alapra: Gyüre Piroska, ifj. Kertész

József 5—5 kor., tisztdő Tóth Lajosné Kovács Iza úrnő 50 kor. Húsvéti báljövedelem 21 kor. Ezeken kívül Garai Ignác az úrasztalára 24 liter bort adományozott 19 kor. 20 fillér értékben.

Záhony. Isten dicsőségére: özv. Bógár Lajosné 8 kor., Bógár István (Amerika) 40 kor., Hajdú Juliánna Pokol Károlyné 20 kor., Pálóci Mihály 1 kor., Tarzi Eszter Pető Péterné 10 kor., Góré István, özv. Góré Ferencné, Góré Rozália 2—2 kor., összesen 85 koronát adományoztak. Harangra adakoztak: Kaponyás Gergely (Amerika) 10 kor., Hegedűs János 10 kor., Bógár István (Amerika) 40 kor., Halász Hegedűs József 10 kor., T. Pócsik Ferenc 50 kor., özv. Béres Lajosné 5 kor., Hegedűs Miklós 4 kor., összesen 129 koronát.

Salamon. Isten dicsőségére: Özv. Balogh Mihályné 2 kor., Makai Károlyné 4 kor., özv. Győri Jánosné 9 kor., Berta Gyula (Amerika) 5 kor., Urbán Lajosné, ifj. Kovács Mihályné, ifj. Tolvaj Károlyné, Győri Albertné, Haszerleiter Józsefné 2—2 kor., Antocs Józsefné, Gáspár Sándor 4—4 kor., Balog József (Amerika) 8 kor., id. Bernáth Ferencné 2 kor., id. Balog Péter 4 kor., Tar István (Amerika) 8 kor., Megyesi Imre (Amerika) 2 kor., Megyesi Imréné 2 kor., Kántor Irma 2 kor., ifj. Szabó Ferenc (Amerika) 5 kor., Berta Elek (Amerika) 5 kor., Dajka Róza 4 kor., Hajdú Erzsébet hajadon 2 kor., Karakó Sándor 2 kor., ifj. Berta József 10 kor., ifj. Kovács Mihályné 4 kor., Szabó Ferencné 2 kor., Győri Albert (Amerika) 5 kor., ifj. Berta Péterné, Balogh Lajos, id. Balog Mihályné, Tolvaj Péterné 2—2 kor., Kulcsár Andrásné (Amerika) 6 kor. Isten dicsőségére összesen adakoztak 119 koronát. Templomra adakoztak: Bernáth József (Amerika) 40 kor. 50 fill., Balogh Sándor 2 kor., Bakura Károly 1 kor., Kántor Péterné 2 kor., Galambos Mihály 5 kor., Tar István 3 kor., összesen 53 kor. 50 fillért. Ezenkívül ifj. Berta József paróchiális kerítésre 100 koronát adományozott. Adakozások főösszege: 272 kor. 50 fillér.

Építkezések:

Kis-Ráth. A tanítói lakon egy kőkút 240 kor.

Szürthe. A templom kőoszlopos vasráccsal körülvéttetett. 1547 kor. 40 fill.

Kis Geőc. A papi funduson egy kő- és vályogfalazatú zsindeletetötözött csűr 1000 kor.

P.-Helmec. Új templom ablakok csináltattak és a templom falai ankeroztattak, a torony tetőzete pléhezttetett 650 kor.

b) Egy új papi és szószék koronával 600 kor.

Minaj. A leégett cselédház felépítése és a templom tetőzetének kireperálása 638 kor. 30 fill.

Tarnóc. A templom a Csuhá István szobranci lakos által ajándékozott 3 ezer cseréppel befedetett, kijavított.

Bező. Egy toronyórát vettek 1500 koronáért, továbbá a templomon és tornyon újabb renoválást tettek 375 kor. kiadással.

Pinkóc. A lelkészlakon egy sertésólat építettek, tölgyfa talppal, deszka fallal, zszindely tetővel, mely 100 kor. került.

Pályin. A tanítói funduson egy 8 m. hosszú, 6 m. széles ólat építettek tiszta kőből, zszindely tetőzettel 801 kor. 84 fill. költséggel; továbbá, az iskolába 14 padot csináltattak, mely 200 koronába került.

Solymos. Vettek 11 drb. iskolai padot az őri állami iskolától árverésen 25 kor. 80 fillérért.

Lucska. A paplak és tanítóilak renoválására 284 kor. költöttek, ezenkívül a paplakon a csűrbe fedése 240 koronába került.

Jenke. A lelkészlakon kőalapra, vályogfallal, cserép tetővel ellátott L alakú istállót építettek 2000 kor. költséggel.

Kereszt. Az iskolát kipadlózták 102 korona költséggel; továbbá a sertésólat bezszindelyezték, ez 73 kor. 30 fill. került.

Nagykapos. Az iskolai funduson az iskolai épületet renováltatta, melléképületeket csináltatva 1412 kor. 58 fill. költséggel.

Bés. Vett az egyház az úrasztalára piros bársonyterítőt aranyrojtjal, arany hímzéssel 45 kor., szószékre piros bársonyterítőt 14 kor. 59 fill., csináltatott szószék koronát 240 kor., 4 drb öntött vasoszlopot a templomi kar alá 258 kor., egy kina-ezüst úrvacsorai kelyhet, egy kina-ezüst keresztelő kannát és tálat, egy régi ezüst úrvacsorai kelyhet, egy cinkannát, 2 úrvacsorai cintányért kijavított és beezüstöztetett 102 kor., templom bejárati betonlépcső, alagsövezés, vasrácsos kerítésért a templom körül, fizetett 1725 kor. 22 fill. Összesen 2384 kor. 81 fill.

Vaján. Iskoláját horganyozott pléhvel fedette be 920 korona költséggel.

Mokcsa. Templomát és tornyát renováltatta 3812 kor. 38 fill. költséggel.

Bajánháza. Apróbb javításokra kiadott 79 kor. 06 fillért.

Csepely. A lelkészi kert körül 82 m. rácsos kerítést csináltatott 100 kor., javításokra kiadott 84 kor., az egyházi lakást új falazattal, új ablakokkal és ajtókkal látta el 434 kor. 72 fill. költséggel. Összesen 618 kor. 72 fillér.

Bátfán. Három szobafestés 65 kor. 65 fill., a tehénistálló hidlásolás 16 kor. 72 fill., a csűr zsúpolása 61 kor. 36 fill. költséggel. Összesen 143 kor. 73 fillér.

Pallón. Egy hid az utcai kanálison 24 kor. 18 fill., a tehéu és sertésól behidlásolása 27 kor. 26 fill., a magtár befiókoltatása 27 kor. 30 filléren. Összesen 78 kor. 74 fillér.

Palágyon. A lelkész és tanítói lakon kőalapra, vályog falból, zindely tetővel új istálló építtetett 1200 kor. költséggel. Összesen 1200 kor.

Nagy-Szelmencen. Kisebb javításokra összesen 9 kor 40 fill.

Szirénfalván. Kisebb javításokra összesen 40 kor. 98 fillér.

Nyarádon. A lelkész lakon egy 5 m. h. 2½ m. sz. kő- és téglából épült pince, melyhez a követ a lelkész adta 227 kor. 34 fill. költséggel. Ugyanott 1000 folyó méter sodronykerítés a lelkész költségén 120 kor. értékben. Az iskolánál és lelkész lakon kisebb javítások 98 korona 36 fillér. Összesen 445 korona 70 fillér.

Vajkócon. A lelkész saját költségén 2 szobát kifestetett 40 kor. költséggel. A lelkészlakon egy új kőkút készült 200 kor. költséggel. A parochián eszközölt kisebb javítások értéke 25 kor. Összesen 265 kor.

Ágteleken. az iskola kijavított 300 kor. költséggel.

Kis-Dobronyban. A paplak zindellyel fedetett be, a tanítói porta stahétli és deszkakerítéssel vétetett körül, lelkészi és tanítói sertésól zindelyeztetett 1298 kor. 75 fill. költséggel.

Nagy-Dobronyban. Az iskolai tanterem átalakított, új padlózattal láttatott el, a tanító részére magtár készült s a paplak renováltatott 515 kor. 22 fill. költséggel.

Csongoron. A lelkész és az egyház részére kettős magtár épült a paplakon 447 kor. 61 fillér költséggel. Az iskolánál új ablakok készítése és a tető javítása 214 kor. 20 fillérbe került.

Szalókán. A tanítói udvaron egy új kőkút készült 120 kor. költséggel.

Eszeny. Ezen egyház az elmúlt évben megrepedezett falú templomát kijavította, a templom alacsony falát 2 méterrel emeltette, a laza talaj miatt a vastagfalú toronynak 27 c.-méter elhajlását visszaállította, a templom belsejét kifesttette és az 1879. évi nagy tűzvész alkalmakor megsemmisült ékes torony helyett egy egészen új, nádasdi horganyozott fehér bádoggal pléhvel fedett szép, sugár tornyot épített 8400 korona költséggel.

Csapon. A templomi székek átalakítottak 255 kor. költséggel.

Az iskolán és paplakon tett javítások 130 kor. költségbe kerültek. Ezeken felül lelkész a saját költségén a parochiához toldva egy kis konyhát készíttetett.

Záhonyban. A lelkészlak 40 ölnyi deszkakerítéssel vétetett körül 100 kor. költséggel.

Salamonban. A papi és tanítói fundus elé az utcától egy horgonyozott sodronyból való kerítés vonatott, úgyszintén a templom mellé is 701 kor. 84 fillér költséggel.

VII. Az alsó-zempléni egyházmegyében.

Adakozások:

Cigádon egyesek 291 koronát adakoztak.

Kurádon szintén egyesek 138 kor. adtak.

Lukán Isten dicsőségére az adakozás 34 korona.

Karosban szintén ily címen 122 korona.

Karcsa szintén ily címen 80 kor.

Pácín szintén ily címen 453 kor. 50 fill.

Örösben tiszt. Gecse Péter tarcali lelkész úr egy minden tekintetben kitűnő orgonát készíttetett 2150 kor. értékben. Ugyan ő orgonafentartási alapul 200 koronát hagyományozott. Egyesek Isten dicsőségére 57 kor. adtak.

Nagyrosvágyon közmunkával szereztek 1157 kor. 40 fill. s egyesek adakoztak 290 koronát.

Lúcán Téglás Péter 100 kor. s egyesek 223 kor. adományoztak.

Semjénben a közadakozás leginkább Amerikából, 91 korona.

Ricsén a közadakozás 98 kor. 40 fill.

B.-Kereszturban Máté Sámuel és neje a szószékre s az úrasztalára egy 40 kor. értékű terítőt s Péter Mariska korfirmándus 60 kor. értékben szintén egy szép terítőt adományozott a szószékre.

Hogykán Vitányi Juliánna, Vitányi Bálint, Krammer Ferenc és Szebényi István 10 kor. ért. egy úrasztali terítőt vettek.

Bodroghalászbán egyesek orgonára 854 koronát, Erdélyi András róm. kath. egyén egyházsükségeire 20 kor. adományoztak.

B.-Olasziban egyesek egyházsükségeire 33 koronát adományoztak.

Sárában Berei Ferenc 8 kor., Szabó András 20 kor., Zsadá-

nyiak gyűjtőívén 42 kor., Kecskeméti Józsefné 8 kor., Oldal Jánosné 2 kor. adományoztak.

Zsadányban templomépítésre Kecskeméti Mihály 1000 kor., Kecskeméti Sándor 1000 kor., Novák Ferenc 500 kor., Karabélyos János 200 kor., Ungvári Mihály 300 kor., Kecskeméti Károly 400 kor., Oldal János 200 kor., Bereti István 200 kor., Vajovszki Károly 100 kor., Kecskeméti János 100 kor., Benkő Sándor 100 kor., Berei Sándor 140 kor., Hegyesi János 60 kor.. Kovács József 40 kor., Kecskeméti József 800 kor., Szabó András 2000 kor., özv. Szabó Ferencné 2000 kor., özv. Szabó Jánosné 1000 kor., Vajovszki János 100 kor., Kecskeméti István 100 kor., Győri Károly 100 kor., összesen 10,600 koronát ajánlottak, mely összegnek felét e folyó évben, a második felét pedig az 1906-ik évben fizetik be.

Vámos-Újfaluban Kovács Miklósné, N. N. 10 koronát adományoztak.

Tolcsván a takarékpénztár 30 kor., a „Gusztáv Adolf egyesület” 348 kor., N. N. 10 kor., Ónodi Istvánné 2 kor., Krucsay Sándorné 4 kor. adományoztak.

Visson Szabó Sándor egy orgonát vett 250 kor. értékig, Szabó Ferenc egy harangot vett 700 kor. értékig. A községi pénztár adománya 123 kor., Bodnár Andrásné és Gusztáv 180 kor. gyűjtöttek és Béki Sándor 10 kor. adományozott.

Kenézlőn Sipos Juliánna, Vaszily Ferencné Amerikából templomújításra 432 kor. küldött. Farkas Ferenc földbirtokos az iskola udvaron építendő kútra 100 kor., Szabó István egyház szükségeire 20 kor. adományoztak, Sarkadi Amáli kisasszony egy szép meggy-szín bársonyterítőt sajátkezűleg készített 50 kor. ért., Berei Borbála az úrasztalához egy kenyértakarót adott.

Tisza-Ladányban a községi pénztár 300 kor. adományozott.

Bájon 2 táncmulatság 250 koronával növelte az egyház vagyonát, néh. nagyságos báji Patay Ferenc úr végrendeletileg hagyott az egyháznak 1000 kor., dr. Patay Józsefné szül. Szirmay Anna úrnő iskolai célokra 46 kor. adott, Szedliczki Sámuelné szül. Oláh Eszter és Nagy Mihályné szül. Józsa Juliánna az úrasztalára egy terítőt készítettek 200 kor. értékben és az úrasztalát kicsinosították 60 kor. értékben.

Pthrügyön a községi pénztár adományozott az egyháznak 48 koronát.

Tarcalon András János gondnok két majolika kancsót adományozott 24 kor. értékben.

Szerencsen Isten dicsőségére adakoztak Molnár István 10 kor.,

Gödör Sándor róm. kath. férfi egy atkalomkor bort adott az úrasztalához, a mádi takarékpénztár 41 kor., 03 fill., Kiss János édes anyja emlékére egy úrasztali terítőt készíttetett 160 kor. ért.

Ondon templomújtásra adakoztak 383 kor., orgonaépítésre: Bernát Béla orsz.-gyűlési képviselő 20 kor., a budapesti fuvaros egyesület 100 kor., báró Vay Sándor 20 kor., Tóth Miklós 20 kor., Fazekas József 4 kor., Zemplényi András 5 kor., Tóth Lajos és neje 10 kor., Tóth Imre és neje Amerikából 10 kor., Pap György gyűjtése Amerikából 100 kor., Eperjessy Mária 10 kor., Kresz János gyűjtése 31 kor., Főző Erzsébet gyűjtése 25 kor. 50 fill., Órás Károly és neje 10 kor., Lengyel Sándor 4 kor., H. Tóth András 350 kor., Nagy Tóth András hagyománya 434 kor., Kerékgyártó 20 kor., báli jövedelem 202 kor. 58 fillér.

Takta-Szadán Zitás István lelkész 50 kor., miskolci takarékpénztár 100 kor., egyesek 1-től 10 koronáig adakoztak 670 kor.

Takta-Harkányban a közbirtokosság 1148 kor., Zemplénvárm. közmiv. alap 400 kor., dr. báji Patay József 40 kor., báró Derék Gyuláné 10 kor., Béky Pál 100 kor., Székely Imre lelkész 200 kor., konfirmándus gyermekek 6 kor. 10 fill., községi pótadóból 400 kor., községi képviselőtestület 2400 kor., Bodnár Imre 6 kor., huszonhét ifjú egy úrasztali kehelyre 60 kor., szószékre alapúl Túróczy József és neje Balog E. 40 kor., hívek tanítói lakra 1019 kor., község átadta az eladott házhelyek árát 136 kor., G. Szabó Istvánné leánya emlékére 2 drb. fehér abroszt 10 kor. ért., egyesek 20 kor. 67 fillér.

Tisza-Lucon Isten dicsőségére adakoztak: Pap Dániel 8 kor., Kis Imre 6 kor., Tóth István 2 koronát.

Sajó-Hídvégen Isten dicsőségére adakoztak: Topa Gáspár s.-kesznyéteni lakos 40 kor., községi előjáróság 10 kor., Morvay József 5 kor. 20 fillért.

Berzéken Szemere Miklós 20 kor., Kenyeresi Árpád 1 kor. és Potoczky Imre róm. kath. úr harangalapra 615 kor 40 fillért adományoztak.

Hernád-Németiben özv. Juhász Józsefné egy úrasztali kehelyt adományozott 102 kor. értékben.

Hernádkakon adakoztak Olajos Pál 7 kor. 50 fill., Török István 10 kor., Juhász István 4 kor. 80 fillért.

Gesztelyben egyesek templomépítésre 32 kor., harangra 345 kor. 41 fillért, toronyóra-alapúl 300 kor., ifj. Molnár Sámuel 8 kor.. úrasztali terítőre 3 nő 3 kor., Kóczán Miklós főgondnok egész éven kenyeret és bort adott az úrasztalára.

Legyes-Bényén Zalai Andor róm. kath. úr 50 kor., Gomba Mihályné 10 kor., Tarnai Endre 10 kor., Gál András 10 kor., Kovács János 5 kor., több egyháztág együtt 120 kor., Zalai Andor úr iskolai felszerelésül adott 3 térképet 36 kor. értékben.

Alsó-Bereckiben Isten dicsőségére befolyt 15 kor., Székely Istvánné egy úrasztali boroskancsót adományozott 12 kor. értékben.

Kis-Kövesden templomépítésre adakoztak: Vaszi József 10 kor., Székely István 10 kor., Szabó Zsófia 10 kor., Bari Eszter 10 kor., Szabadka János 2 kor., templomszenteléskor befolyt perselypénz 141 kor. 31 fill. Ugyanekkor adakoztak: Meczner Béla e.-m. gondnok 50 kor., ifj. Miklós Béla 20 kor., Balog Mihály 2 kor., Vaszi Jánosné 3 kor., Róth N. 6 kor., Csizmadia István 2 kor., id. Miklós Béla, Ölbey János, Futó János és többen 100 korona.

Nagy-Kövesden Isten dicsőségére 61 kor.

Kis-Géresben Isten dicsősége címen gyűlt 354 kor.

Agárdon Isten dicsőségére egyesek 85 kor. adományoztak s az amerikai hívek által 434 kor. küldetett.

Kis-Tárkányban az adakozás összege 46 kor.

Bacsúban az adakozás összege 244 kor.

B.-Szentesen egyesek adakoztak 68 koronát, Kovács Margit monori lakos egy szószékterítőt 40 kor. értékben és Csoma György szolnocsikai lakos egy úrasztali boroskorsót 20 kor. értékben adományozott.

Az adakozás összege 31316 kor. 69 fillér.

Építkezések:

Lukán javításokra 500 kor.

Páciban templomnagjobbításra 12000 kor.

Örsben templomi-kar s egyéb igazításokra 697 kor. 40 fill.

Nagy-Rozvágyon iskolabővítésre 1875 kor. 25 fillér.

Semjénben templom és lelkészlakon történt kerítésezés 1345 korona.

Pthrügyon apróbb javításokra kiadatott 500 kor.

Ondon templomújításra fordított 1215 kor. 57 fillér.

Golopon lelkészlak javításra fordított 2600 kor.

Takta-Szadán templomjavítás és orgonára kiadatott 6270 kor.

Takta-Harkányban lelkészlak építés, két templomi karzat, torony- és templomtető-festésre kiadatott 10,088 kor.

Sajó-Hídvégen a templom- és paplaktetőzet festésére 540 kor.

Berzéken építkezésre fordított 208 kor. 51 fillér.

Hernád-Németiben egyházi építkezésre kiadatott 400 kor.

Hernád-Kakon apróbb javításokra 68 kor. fordított.

Gesztelyben a tanterem és tanítói lak javítására kiadatott 275 kor. 36 fillér.

Megyaszón építkezésre fordított 4523 kor. 97 fillér.

Alsó-Bereckiben az egyházi épületek javítására fordított 341 korona.

Kis-Kövesden új templomépítésre kiadatott 20705 kor. 34 fill.

Perbenyikben templomnagyobbitás és toronyépítésre fordított 8000 kor.

Agárdon lelkészlak javítására fordított 2428 kr.

Az építkezés összege 74581 korona 40 fillér.

VIII. A felső-zempléni egyházmegyében.

Adakozások:

Legenyén Boldizsár Menyhért és neje Dobos Juliánna Isten dicsőségére 10 kor., Szűcs Istvánné 2 kor., Tokaji Nagy Kálmán 5 koronát adott. Toronyay Jánosné az úrasztalára selyem kendőt adott 4 kor. értékben.

Mihályiban Zámbo József Amerikában eszközölt gyűjtésből küldött az egyháznak 155 koronát, Zámbo Györgyné 30 koronát, Pongrácz Lajos és neje 20 kor., gr. Károlyi Sándorné 100 kor., Dókus Ernő és neje 50 kor., Ő Felsége a király 200 kor. adományoztak. Zámbo János és neje Németh Anna egy 120 kor. értékű ezüst úrasztali kelyhet, ifj. Kövér Ferencné és leánya 24 kor. értékű úrasztali terítőt, Ilosvay Zsigmond főgondnok 62 kor., dr. Tüdös István és Molnár János 1000 korona értékben egy harangot adományoztak az egyháznak.

Kolbásán Isten dicsőségére adakoztak: Ifj. F. Dudás János 10 kor., Dudás Mihályné 2 kor., Kövér András 2 kor., N. N. 2 kor., Bóra Mária 2 kor., Tóth János 2 kor., A. Dudás János és fia István 10 kor., Kudrecz Mihály 2 kor., idb. Zeher János 2 koronát, összesen: 48 koronát. Ifj. F. Dudás János 100 korona értékben egy belől aranyozott ezüst úrasztali kelyhet adott. Isaák János és családja belől aranyozott ezüst kelyhet és két db. ezüst úrasztali tányért adott 220 korona értékben. Szilágyi Bertalan kassai nyug. csendőralezredes egy ezüst keresztelési poharat adott 50 kor. értékben. A hívek keresztelési medencére 31 koronát és kancsóalpra 119 koronát hordtak össze.

S.-A.-Újhelyben kisebb adományokon kívül Pércsi Eszter, özv. Szerencsi Jánosné 200 koronát hagyományozott az egyháznak.
Nagy-Toronyán Szöllősy Károly Amerikából 10 koronát.

Kis-Toronyán Borbély Antal 20 koronát, Tóth Ferencné 4 koronát adott.

Csernahón Isten dicsőségére adakoztak: Kolán Józsefné 3 kor., Bekényi Mihályné 2 kor., Kiss Ferencné 2 kor., Timkó János 3 kor., Kovács Ferencné 2 kor., Patkanóczi János 4 kor., Patkanóczi József 4 kor., Kiss János 3 kor., Jakab János, Győry István, Cseh János és Kalán András Amerikában levő egyháztagek ott gyűjtöttek 150 koronát. Szarvas Borbála saját készítésű úrasztali terítőt ajándékozott 15 kor. értékben, Jakab Zsuzsánna szintén egyet 10 kor. értékben.

Kis-Báriban Isten dicsőségére adakoztak: G. Tóth János 4 kor. (Amerika), G. Tóth András 10 kor., Kis Tóth Imre 10 kor., Kalán Mária 10 kor., Tóth Erzsébet 10 kor., Komáromi Ferenc 10 kor., mindezek Amerikából. Gróf Vay Tihamér 50 koronát.

Szürnyegen Isten dicsőségére adakoztak a hívek 194 koronát.

Zemplénben könyöradomány-gyűjtésből befolyt 676 kor. 10 f.

B.-Szerdahelyen a hívek Isten dicsőségére 160 koronát adakoztak.

Ladmócon Amerikából küldöttek az egyház javára 160 koronát; Szombathy Károly adott 40 kor., Szalontay József 10 kor., Szegi Sándorné 10 kor., Bárány János 4 kor. Gróf Vay Tihamér 20 koronát adományozott.

Szöllőskén Magyar János szögi ispán egy 36 kor. értékű úrasztali poharat adományozott. Kozma Gedeon lelkész pedig a lelkészlak szobáit festtette ki 24 kor. költséggel. A hívek Isten dicsőségére 80 koronát adományoztak.

Garanyban Isten dicsőségére adakoztak 286 kor. 20 fillért.

B.-Újlakon a hívek Isten dicsőségére 82 kor. adakoztak.

Tussán a hívek önkéntes önmegadóztatásából renoválási célokra befolyt 1010 korona. Isten dicsőségére adtak a hívek: 155 kor. 81 f.-t. Snapp Jánosné egy úrasztali terítőt, Trusza Jánosné szintén egyet adtak az úrasztalára, amannak értéke 10, ennek 5 kor.

Migtészen Isten dicsőségére adakoztak a hívek 134 kor. 40 fillért. Szabó Mária az úrasztalára egy terítőt adott 7 kor. értékben. Gróf Andrassy Dénes iskolaépítés céljára 500 koronát adományozott.

Gálszécsen Isten dicsőségére befolyt a hívektől 60 kor. 20 fill. PerselypéNZ 72 kor. Az úrasztalára Sárkány Vilma k. a. egy

díszes terítőt adott 100 kor. értékben. Könyöradomány-gyűjtésből befolyt mintegy 5800 korona.

Kis- és Nagy-Azarban könyöradomány-gyűjtésből befolyt 876 korona. A miniszteriumtól kapott az egyház 121 kor. 66 fill. segélyt.

M.-Izsépen Isten dicsőségére befolyt 67 kor. 70 fill. A zempléni vármegyei közművelődési egyesülettől iskolaépítésre kapott az egyház 800 koronát. A templom körülkerítésére kivetés útján beadtak a hívek 137 koronát.

Cselejben Isten dicsőségére gyűlt 30 korona.

Lasztócon kivetésből bejött 404 kor. 24 fill. Isten dicsőségére gyűlt 42 kor. Záboly Pál egy keresztelési terítőt adott 10 korona értékben.

Kisztén Isten dicsőségére befolyt a hívektől 39 korona. Az egyházmegyétől 20 kor. segélyt nyert.

Hardicsán Isten dicsőségére adakoztak 96 kor. 34 fillért. Egyházfenntartásra kivetésből befolyt 470 korona. Adósságtörlesztésre önkéntes kivetésből befolyt 346 korona.

Homonnán Isten dicsőségére gyűlt 50 kor. 60 fillér. Perselypénz 92 kor. 23 fillér. Homonnán kivetésből befolyt egyházfenntartásra 394 kor. 60 fillér. A szórványokból 330 kor. 20 fillér.

Deregnyőn Isten dicsőségére befolyt 94 kor. Perselypénz volt 83 kor. 65 fillér.

Szalókon Isten dicsőségére adakoztak 68 kor. 22 fillért, melyből gróf Lónyay Gábor 50 koronát adott.

Kis-Ráskán az újonnan beállítandó orgonára befolyt 280 kor.

Hegyiben gróf Sztáray Sándor 30 öl követ adományozott és ki is fuvaroztatott az újonnan építendő templomhoz. Isten dicsőségére befolyt 27 korona.

Nagy-Ráskán Páltamás András fiai Isten dicsőségére küldtek Amerikából 74 koronát. Közművelődési-alapból kaptak 800 kor.-t iskolára.

Abarán Isten dicsőségére befolyt 73 korona.

Málcán Isten dicsőségére befolyt 110 kor. 30 fillér. Perselyben volt 40 kor. 28 fillér.

Bánócon Isten dicsőségére befolyt : 188 kor. 46 fillér.

Vásárhelyen : 159 kor. 10 fillér.

Morván : 33 kor. 66 fillér.

Lasztomérban 233 kor. 42 fill. kegyes adomány volt.

Sátoraljaújhelyben 200 kor adatott az egyház céljaira.

Összesen : 20189 korona 56 fillér.

Építkezések:

Mihályiban új templomot építettek 11,175 kor. 71 fillér költséggel a homokon s összes fuvaron kívül, melyet a hívek és a szomszédos községek teljesítettek s melynek értéke 4000 koronára tehető.

Csernahón a templomot újonnan zszindelyezték, a bádogtornyot befestették, előbbit 975 kor. 40 fillér, utóbbit 260 kor. költséggel. A lelkészlakot is zszindelyezték 249 korona 60 fillér költséggel.

Ladmocon a lelkészlak modern épületté alakítottatott át 4250 kor. 54 fillér költséggel.

Szöllőskén a templomot renoválták.

Garanyban a tanítói lakon egy konyhát, kamarát és fatartót építettek 785 kor. 12 fillér költséggel.

B.-Újlakon az összes leégett egyházi épületek felépítették a templomon kívül 6207 kor. 32 fillér költséggel.

Tussán a paplak és a tanítói lak tornáccal láttatott el 790 kor. költséggel. Ezenkívül a parochiát kivakoltatták és kimeszeltették 200 kor. költséggel. Az istállón és csűrön 20 korona erejéig történt renoválás.

Miglészen a tanítói lak 3 szobáját kifestették 36 korona költséggel.

Gálszécsen a leégett tanítói lakot és istállót felépítették 7600 korona költséggel.

Kis- és Nagy-Azarban istállót építettek a paplakon; ugyanitt a kútat mélyítették és sertésólat építettek. A tanítói lakon a pitvart meleg konyhává alakították át és kútat építettek. Mindezt mintegy 2698 kor. 87 fillér költséggel.

Lasztócon kútat ásattak a paplakon 169 kor. költséggel. Jászolt állítottak az istállóba 40 kor. s az iskolára ablakokat csináltak 30 kor. 40 fill. költséggel.

Hardicsán a parokhián új kútat ástak 121 kor. költséggel. A tanítói lakon a pitvarban egy meleg konyhát, fatartót csináltak 118 kor. 90 fillér költséggel.

Deregyőn a templomot újonnan zszindelyezték 600 korona költséggel.

Összesen: 40327 korona 86 fillér.

5. Tárgysorozat rendjén olvastatik *Lévay József* egyházkerületi világi tanácsbírónak következő lemondó levele:

Főtisztelendő és Méltóságos Püspök Úr!

Előhaladott életkorommal szaporodó fogyatkozásaim mindinkább éreztetik velem, hogy vissza kell vonulnom számos oly nyilvános térről, melyen eddig örömetst működtem. Helyet kell adnom oly fiatalabb erőknél, akik több sikerrel és reménnyel szentelhetik magokat a közügyek szolgálatának.

Ezennel tisztelettel bejelentem tehát lemondásomat az egyházkerületi tanácsbiróságról, mellyel engem sok évvel ezelőtt a Főtisztelendő Egyházkerület kegyessége és bizodalma megtisztelt s melyre, jól tudom, hogy a lefolyt évek alatt és bizony kevés érdemet szerezhettem.

Fogadja Főtisztelendő és Méltóságos Püspök Úr, fogadja a Főtisztelendő Egyházkerület mélyen érzett őszinte köszönetemet irántam tanúsított ama kitüntető kegyességeért, melynek emlékét hálás szívvel fogom őrizni életem végéig. Igérem egyszersmind, hogy ezután sem fog lankadni bennem a tőlem telhető buzgóság és részvét sok megnem érdemelt bajokkal küzdő egyházunk iránt, melyet midőn híven szolgállok, tudom hogy azzal a hazát is szolgálom.

Isten áldása legyen mind a kettőn!

Miskolc, 1905. március 4.

Főtisztelendő és Méltóságos Püspök Úr

alázatos szolgálja

LÉVAY JÓZSEF.

Egyházkerületi közgyűlés a felolvasott levélben is újabb bizonyítékát látván annak, hogy a lemondó férfiúra nézve ev. ref. egyházunk szolgálata a könnyű és gyönyörűsége terhek közé tartozott és tartozik, s hogy régi kipróbált szeretetével ezentúl is mindenkor kész azok közé sorakozni, akik sok küzdelemre hívatott egyházunk sorsán tanáccsal, munkával és áldozatokkal is könnyíteni igyekeznek; de afelől is meglévén győződve, hogy a *Lévay József* országosan tisztelt neve ami egyházkerületi tanácsbíróink névsorának egyik kiváló ékessége: — a legnagyobb bizodalommal s eddigi működése iránti tiszteletteljes elismeréssel kéri őt lemond-

dásának visszavételére s tanácsbírói állásának megtartására.

6. Olvastatott a gömöri egyházmegye f. év április 11-én Rimaszécsen tartott közgyűlésének 5-ik jkvi. pontja, amely *Farkas Ábrahám* egyházmegyei gondnok lemondó levelét s az egyházmegyei közgyűlésnek erre hozott s az egyházmegyei gondnok érdemeit melegen méltányoló elismerését tartalmazza.

Egyházkerületi közgyűlésünk, az első sorban érdekelt egyházmegyével együtt őszinte sajnálattal veszi tudomásul *Farkas Ábrahám* gömöri egyházmegyei gondnoknak közügyeink asztalától való félrevonulását s midőn neki a gömöri egyházmegye szolgálatában 33 éven át kifejtett buzgó s eredményes munkálkodásaért, egyúttal pedig egyházkerületünk ügyei körül tanúsított érdeklődéseért és szereteteért teljes elismerését és köszönetét nyilvánítja, ugyanakkor a haza és társadalom javára irányuló további munkásságára s egész további életére Istennek áldó kegyelmét kéri, jó reménységgel lévén egyházkerületi közgyűlésünk az iránt, hogy ott ahol a szükség kívánja s ahol eredményesen közreműködhetik, ezentúl sem fogja megvonni ev. ref. egyházunktól támogató jó indulatát.

7. A főiskolai igazgató-tanács a tervezett internatus és theol. szeminárium belszervezetére vonatkozó felterjesztésével — közbejött körülmények miatt — a jelen közgyűlésre még nem készülhetvén el, a felterjesztés beadásának határidejét meghosszabíttatni kéri.

Az igazgató-tanács kérelme méltányoltatván, a felterjesztés beadásának határidejéül az őszi egyházkerületi gyűlés ideje tűzetik ki.

8. Múlt évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk az Országos Ref. Tanáregyesületnek a református tanárképzés érdekében tett felterjesztésére felhívta a sárospataki főiskola igazgató-tanácsát, hogy a tanáregylet által a református tanár-

képzés előmozdítása iránt tett különböző javaslatokat tegye tanulmány tárgyává s azokra vonatkozó véleményes javaslatát terjessze egyházkerületi közgyűlésünk elé. A főiskolai igazgatótanács f. év februári üléséből (89. sz. jkvi. p.), a sárospataki főgimn. tanári kara véleményes előterjesztése alapján, hogy módot nyújtson a ref. tanárjelölteknek arra, hogy a tanári vizsgákon szükséges gyakorlati évüket esetleg főiskolánkban tölthessék s így annak nevelésével közvetlenül megismerkedhessenek, azt javasolja az egyházkerületnek, hogy a sárospataki főgimnáziumban a következő iskolai évtől kezdve szerveztessék egy ösztöndíjas állás, a végzett tanárjelöltek gyakorlati kiképzésére, évi 400 korona ösztöndíjjal, a főiskolában ingyen lakással, fűtéssel, világítással és a tápintézetben, ahol az illető a felügyeleti teendőkkel is megbízatik, ingyen étkezéssel. Javasolja továbbá az igazgatótanács, hogy az így szervezett ösztöndíjas állásnak, évről-évre pályázat útján és a gimn. tanári kar javaslata alapján történő betöltésével a főiskolai igazgatótanács bízassék meg, mely az állás betöltéséről évenként az őszi egyházkerületi közgyűlésnek tegyen jelentést.

Egyházkerületi közgyűlés a maga részéről is érzi a református tanárképzés ügyének nagy jelentőségét s különösen óhajtja, hogy középiskoláinkba mindig egyházas érzelmű s a protestántizmus érdekeit buzgón munkáló tanerők alkalmaztassanak, örömmel fogadja el azért a főisk. igazgatótanács fentebbi javaslatát s midőn az igazgatótanács által ajánlott ösztöndíjas állásnak a fentebb részletezett módon leendő szervezésére a felhatalmazást megadja, egyúttal felhatalmazza az igazgatótanácsot, hogy az állást már a jövő iskolai év elejétől kezdve betöltesse. Erről szóló jelentését f. é. őszi közgyűlésükre bevarja.

9. Egyházkerületi közgyűlésünk már több ízben felszólította a felső-zempléni egyházmegyét, hogy a *zempléni* egyházat adóságainak rendezésére s tetemesen felszaporodott kamathátralékai törlesztésére sarkalja s erről jelentést tegyen. A felső-zempléni egyházmegye f. é. tavaszi közgyűléséből erre nézve jelenti, hogy a zempléni egyház már 500 koronát, melyet könyörado-

mányokból gyűjtött, már be is küldött az egyházkerületi tartozásai törlesztésére.

A felső-zempléni egyházmegye jelentése tudomásul vétetik, miután azonban a f.-zempléni egyházmegye nem tájékoztatta egyházkerületünket a felől, mennyi tőke- és kamat-tartozása van még a zempléni egyházmegyének, újból felhívatik nevezett egyházmegye, hogy ez iránt őszi egyházkerületi gyűlésünkre jelentést tegyen s amennyiben ily tartozás még fennáll, annak mielőbbi törlesztésére minden lehetőet megtegyen.

10. Kun Bertalan püspök, a múlt évi őszi egyházkerületi gyűlés 17. sz. jkvben azzal bízott meg, hogy a *sárospataki főiskolai lelkész munkakörében beállott szünetelés* tárgyában vizsgálatot tegyen és arról jelentést adjon be. Ezen megbízás folytán jelenti, hogy Novák Lajos főiskolai lelkész a kérdéses félesztendő alatt a városi templomban kedvezőtlen egészségi állapotok miatt nem predikálhatott s gége-izmok hurutos bántalmi miatt most is orvosi kezelés alatt áll s nyilvános szónoklatokat nem végez s kéri, hogy a főiskolai lelkészi teendők végzése alól egy évre mentessék fel s a helyettesítéssel, a főiskolai lelkésznek járó külön díjért, egyik theologiai tanár bízássék meg.

Egyházkerület püspök jelentését tudomásul veszi s Novák Lajos főiskolai lelkésznek a kért felmentést, a városi templomban való nyilvános szónoklatok tartása és a főiskolai lelkészi teendők végzése alól, egy évre megadja, úgy azonban, hogy egyéb tanári kötelességeit — mint ahogy Novák Lajos beadott jelentésében maga is kifejezi, ez alatt az év alatt is teljesíteni fogja. — Kerület bizván abban, hogy Novák Lajos egészsége egy év alatt teljesen helyre áll, a helyettesítés iránt való intézkedést nem tartja szükségesnek s fizetését erre az időre érintetlenül kiszolgáltatja.

11. Múlt őszi egyházkerületi közgyűlésünk 22. számú

jegyzőkönyvében útasított az egyházkerületi pénzügyi választmány, hogy a *felemelt államsegély kiosztására nézve*, mostani közgyűlésünkre indokolt javaslatot nyújtson be.

Ezen utasítás folytán, a határozat értelmében kiegészített pénzügyi választmány a folyó évi március 2. napján Miskolcon tartott üléséből a következő javaslatot terjeszti elő:

„Az 1904. évre engedélyezett 42.667 kor. államsegélynek az a része, mely az 1903. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésen 23. sz. a. hozott határozattal elfogadott szabályrendeletben megosztott 23.799 kor. 60 fill. levonása után felmarad, vagyis 18.867 kor. 40 fillér következő módon lenne felhasználható:

1-ször. Hatezer (6000) korona az egyházkerületi felsőbb leányiskola rendelkezésére bocsáttatnék a 120.000 kor. építési költség törlesztési részletének fedezésére mindaddig, míg ezen kölcsön törlesztve nem lesz.

Ezen tétel indokolására megjegyezzük, hogy a felsőbb leányiskola felügyelő-bizottságától nyert értesülésünk szerint az újabban elfogadott építési terv keresztülvitelére az 1903. évi őszi közgyűlésen 47. sz. a. hozott határozattal engedélyezett 65.000 kor. nem elegendő, hanem arra 120.000 kor. feltétlenül szükséges, ennek kölcsön útján való beszerzése pedig évi 6000 koronát okvetlenül igényel s erre egyéb fedezet, mint az államsegély, nincs, miután a Szükösi-Hollandi tár rendeltetésétől el nem vonható.

2-ször. A nyolc egyházmegyének az eddig élvezett 7000 koronán felül adatnék még 3000 kor. és így a 10.000 koronából esnék a jelenlegi kulcs szerint Abaujra 1714 korona 18 fillér, A.- és F.-Borsodra, A.- és F.-Zemplénre egyenként 1285 kor. 71 fillér, Gömörre és Ungra egyenként 1142 kor. 85 fillér, Tornára 857 kor. 14 fillér.

Hogy azonban az egyházmegyéknek kiadandó segélyösszegek lehetőleg kikerekítettessenek, javasoljuk, hogy Abaujnak 1700 kor., A.- és F.-Borsodnak, A. és F.-Zemplénnek egyenként 1280 kor., Gömörnek és Ungnak egyenként 1160 kor., Tornának 860 kor. adassék. Ezen tétel indokolásra nem szorúl, miután az egyházmegyék közigazgatási költségei folytonosan szaporodnak.

3-ször. A püspöki tiszteletdíj 1050 koronáról emeltessék fel 2400 koronára, miután püspökünknek úgy kiemelkedő, díszes állásánál, mint az ezen állásából folyó jelentékeny ki-

adásainál fogva a jelenlegi csekély tiszteletdíj immár tarthatatlan; e célra szükségessé 1350 kor.

4-szer. A püspöki hivatal folyton növekedő teendői szükségessé teszik, hogy egy rendes fizetéssel ellátott titkári állás szerveztessék; erre a célra a jelenlegi titkári fizetés, 1000 kor. távolról sem elegendő, javasoljuk tehát, hogy az államsegély többletéből erre a célra engedélyeztessék még évi 2400 korona.

5-ször. Az esperesnek tiszteletdíja 600 koronáról 1200 koronára lenne felemelendő s miután az egyházmegyék saját erejükből erre nem képesek, az államsegély többletéből erre a célra lenne fordítandó évi 4800 korona.

6-szor. Az egyházkerületi egyházi főjegyző tiszteletdíja 315 koronáról 600 koronára, az egyházkerületi egyházi és világi aljegyzők tiszteletdíja 80, illetve 84 koronáról 300 koronára lenne felemelendő s ezen kívül az egyházi főjegyzőnek 40 kor., az aljegyzőknek fejenként 20 kor. irodai átalány is adatnék; ezen célból felhasználandó lenne az államsegély többletéből évi 1269 kor.

Ezen tétel indokolásra nem szorúl s csupán a világi főjegyző javadalmazásának mellőzését tartjuk szükségesnek indokolni azzal, hogy ezen állás inkább tiszteletbeli s annak viselőjét a neki adható 400—500 koronával megkínálni nem láttuk ildomosnak.

7-szer. A fenti összegek kitesznek összesen 18.819 koronát, felmarad tehát még 48 kor. 40 fill., mely az eddigi államsegély maradékához csatoltatnék s ezzel együttesen használtatnék fel stb., stb.“

Egyházkerület a pénzügyi választmány javaslatát a maga egészében elfogadja és határozati erőre emeli s kimondja, hogy a javaslatban megállapított személyi járandóságok a f. 1905. év január 1-től kezdve tételnek folyóvá és jövőre, előleges félévi részletekben, január és július hónapokban fognak kiszolgáltatni. Az egyházmegyéknek eső múlt évi többlet jutalék azonnal kiadandó.

Ami pedig az államsegélynek kilátásban levő jövőendő emelkedését illeti, arra nézve már most azt határozza az egyházkerület, hogy abból első-

sorban a más felekezetű iskolákban végzett vallásoktatás költségei, másodsorban a sárospataki főiskola szükségletei lesznek fedezendők.

12. Múlt évi őszi egyh. ker. gyűlésünk 29. sz. jkvi pontjában a főiskolai igazgató-tanácsot a nyomdai építkezésről, annak újabb felszereléséről és berendezéséről tájékoztató jelentés felterjesztésére utasítván, a nev. igazgató-tanács f. évi februári üléséből jkvének 75-ik pontjával jelenti, hogy a gazd. választmány az új nyomda-épületet szakértővel felülvizsgáltatta s az a nyomdász-lakással együtt 14.484 kor. 50 fillérbe került s a célnak minden tekintetben megfelel. Kéri egyszersmind igazg.-tanács, hogy miután a nyomda építtetési költsége a főiskola tőkéjéből fedeztetett s a 14484 kor. 50 fillérnyi összeg erre az ingatlanra vezetett át, méltóztassék ezt a tőkecserét a ft. egyházkerület jóváhagyólag venni tudomásul.

Ugyanezt kéri nev. igazgató-tanács említett jkvének 77. pontjával a *nyomda-felszerelésre* nézve, amelynek összegét 14724 kor. 23 fillérben mutatja ki s amely után a bérlő a vele kötött szerződés értelmében 5°/_o kamatot fizet.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács felterjesztését mind a nyomdaépületre s annak árára és az árt. illető tőkecserére, mind pedig a nyomdafelszerelésbe helyezett összegre nézve jóváhagyólag veszi tudomásul.

13. Múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 36. sz. jkvi határozatával utasította a sárospataki főiskola igazgató-tanácsát, hogy a *dr. Tüdös István* theol. tanárnak ezen állásáról való lemondása folytán, az 1904/5 isk. év végén megüresedő *systematica theologiai* tanszék betöltése végett a pályázatot a rendes módon oly időben hirdettesse ki, hogy a választás a jelen közgyűlésünkön megejthető legyen. A főisk. igazgató-tanács erre nézve f. é. május 5-iki üléséből jelenti, hogy a pályázatot a theol. kar és az akadémiai szék véleménye és javaslata alapján kihirdettette s a kitűzött határidőre a tanszék elnyerése végett négy pályázó jelentkezett, u. m. *Nagy Béla* egri lelkész, *Harsányi István* képesített theol. magántanár, sárospataki főgimn. vallástanár, *Domby László* sárospataki főgimn. tanár és *Molnár Lőrinc* sepsiszentgyörgyi

főgimn. vallástanár, utóbbi azonban időközben pályázatát visszavonta. Az így megmaradt három pályázó közül a theologiai kar és az akadémiai szék — miután a pályázati hirdetményben a rendes tanárság feltételéül kiírt képesítéssel egyik pályázó sem rendelkezik — a rendes tanárságra senkit sem ajánl, a rendkívüli tanárságra is egyedül Dombó Lászlót ajánlja. Az igazgató-tanács a fenti indokból a tanszéknek rendes tanárral való betöltését szintén nem javasolja, azonban, miután mind a három pályázóban, úgy a tanszék körébe tartozó előképzettségük, mint az egyházi és iskolai élet terén való eddigi működésük alapján megnyugtató biztosítékát látja annak, hogy megválasztása esetén bármelyikük megszerzi a szükséges theol. magántanári képesítést s meg fog felelni a tanszékkel kapcsolatos tanügyi és tudományos követelményeknek is, mind a három pályázót, minden sorrendi megkülönböztetés nélkül egyenlő helyen ajánlja az egyh. ker. közgyűlésnek rendkívüli tanári minőségben leendő megválasztásra.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács jelentését tudomásul vévén, magáévá teszi az igazgató-tanács ama javaslatát, hogy a systematica theologiai tanszék ezúttal rendkívüli tanárral töltsék be. A három, egyenlő helyen ajánlott pályázó közül ezután titkos szavazással, általános szótöbbséggel *Nagy Béla* egri lelkészt választja meg rendkívüli tanárrá (*Nagy Béla* 37, *Harsányi István* 25, *Dombó László* 8 szavazatot nyert, egy szavazó-lap üres volt). A megválasztott tanár munkakörére, javadalmazására, működésének megkezdésére nézve a pályázati hirdetményben foglaltak szolgálnak irányadóul. Ezeknek megfelelőleg egyházkerületi közgyűlésünk felhívja a megválasztottat, hogy főtantárgyainak valamelyikéből 3 év alatt a theol. magántanári képesítést szerezzék meg, mely esetben oklevelének közgyűlésünk előtti bemutatása után minden pályázat nélkül rendes tanár gyanánt fog véglegesíttetni. Felhívja továbbá megválasztottat, hogy tanszékét f. évi szept. 1-én foglalja el s útasítja a főisk. pénztári hivatalt, hogy a rendkívüli tanári fizetést e naptól részére folyóvá tegye.

Egyébként pedig, miután egyházkerületi közgyűlésünk is meg van győződve arról, hogy Nagy Béla tudományos előkészültségével s tetterejével és buzgalmával beváltja a hozzáfűzött szép reményeket s tanári működésében méltó utóda lesz nagynevű elődeinek s igyekezni fog a sárospataki főiskola hírnevét, egyházkerületünk és anyaszentegyházunk érdekeit előmozdítani és öregbiteni, működésére Isten áldását kéri s új munkakörében szívesen üdvözli.

14. Olvastatott dr. Tüdős István egyházkerületi tanácsbírónak a múlt őszi egyházkerületi közgyűlés 52. sz. jegyzőkönyvi határozata alapján az *önbiztosítás és épületfenntartás* kérdésében készített jelentése, amely megelőzőleg az elnökség által véleményadás végett az egyházmegyékhez is letétetett.

A beadott jelentés és az egyházmegyei vélemények alapján egyházkerületünk közgyűlése a következő határozatot hozza:

1-ször. Az önbiztosítást nem lépteti életbe.

2-szor. Az épületfenntartási alap eszméjét napirenden tartja és a gyakorlati megvalósításra megérlelendőnek nyilvánítja.

3-szor. Az 1906. július 1-től kezdődő *tűzbiztosítási szerződés* megkötésére ajánlati versenyt hirdet 1905. augusztus 15-iki határidővel, oly módon, hogy a biztosítási feltételeket a ker. pénzügyi választmány előre megállapítván, e feltételek közlése mellett hívandók fel a biztosító társaságok ajánlataik megtételére, amelyeket a püspöki hivatalhoz tartoznak benyújtani. A beérkezett ajánlatokat az egyházmegyei elnökségek által kinevezendő egy-egy tagból álló bizottság fogja elbírálni s az egész szerződési viszony megkötésére vonatkozó javaslatát megtenni az őszi egyházkerületi közgyűlésre, az utóbbi bizottság is a püspök elnöklete alatt végezvén működését, míg az előadói tiszttel úgy a pénzügyi választmányban, mint a bizottságban dr. Tüdős István bízatik meg.

15. Az a.-borsodi egyházmegyének az *egyházkerületi felsőbb leányiskolai internátusban fizetendő ellátási díjak szabályozása ügyében* beadott kérelmét egyházkerület a múlt évi őszi közgyűlés 72. sz. határozatában, tanulmányozás s esetleg javaslat-tétel végett a felsőbb leányiskolai felügyelő-bizottsághoz tette át. — Dr. Mitrovics Gyula leányiskolai igazgató azt jelenti, hogy a kérdéssel a felügyelő-bizottság foglalkozott ugyan már, de abban még végleges határozatot nem hozott, hanem az őszi gyűlésre véleményes jelentését be fogja terjeszteni.

Felügyelő-bizottság jelentése az őszi egyházkerületi gyűlésre beváratik.

16. Egyházkerületünk az özvegy *Tóth Pálné segélykérévnyét* a múlt őszi gyűlés 89. sz. jegyzőkönyvében azzal a felhívással tette át az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz, hogy bizonyos évi kegydíj összegére vonatkozó indítványát, a fedezetül szolgáló tár megjelölésével, tavaszi gyűlésünkre terjessze be.

Az egyházkerületi pénzügyi választmány beadott jelentésében azt javasolja, hogy néhai b. e. Tóth Pál volt felsőbb leányiskolai igazgató-tanár özvegyének addig, míg férje nevét viseli, évi 200 kor. kegydíj engedélyeztessék a Szűkösi—Hollandi pénztár terhére, annak világos kijelentésével, hogy ezen intézkedés néhai Tóth Pál volt felsőbb leányiskolai igazgató-tanár kiváló érdemei elismeréseül kivételesen tétetett s ebből semmi következtetés sem vonható arra nézve, hogy tanárok özvegyei az országos tanári nyugdíjalapból folyóvá tett özvegyi ellátási díjon kívül még külön egyházkerületi segélyben is részesíttessenek.

Kerületi közgyűlésünk a pénzügyi választmány javaslatát elfogadja s özvegy Tóth Pálné részére a Szűkösi—Hollandi tárból évi 200 kor. kegydíjat engedélyez a jelentésben foglalt azzal a világos kijelentéssel, hogy az kivételesen csupán Tóth Pál kiváló érdemeinek elismeréseül történik és másokra nézve precedensül nem szolgálhat.

17. Czinke István előadó felolvassa az országos ref. lelkesízi nyugdíjintézet tervezetére vonatkozólag beterveztett egyházmegyei véleményeket összegező alábbi jelentését.

Jelentés az országos ref. lelkészi nyugdíjintézet tervezetére vonatkozólag beterjesztett egyházmegyei véleményekről.

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

A régóta élénk megbeszélés tárgyát képező „Országos ref. lelkészi nyugdíjintézet“ ügye egy hatalmas lépéssel látszólag előbbre haladt az előterjesztésem alapjául szolgáló munkálat megkészítése és közrebocsátása által, a valóságban azonban ez a munkálat a maga rideg álláspontjával, a kilátásba helyezett segítséggel semmi arányban nem álló, sőt elhordozhatatlan terheivel s illuzoriusnak látszó számításával a papság kebelében a nyugdíjintézet iránt csak idegenséget támasztott; mondhatnám, *önvédelmi* mozgalmat idézett elő.

Bizonyosságai ennek a kerületünk egyházmegyei által beterjesztett munkálatok is, amelyeknek részletes ismertetésére mielőtt rátérnék, előbb az alapvető nagy kérdésekkel foglalkozom; és ezek:

1. az igényjogosultságot,
2. a nyugdíj összegét,
3. a befizetési járulékokat illető kérdések.

Ezek a fő, az *elvi* kérdések; a többi csak szervezeti és kezelési módozat és nem elv.

Az ezekre vonatkozó észrevételek és kegyes óhajítások összegezését ejtem meg tehát első sorban. Azután a *kivihetőségről* számolok be. S a részletkérdésekkel csak akkor foglalkozom, ha a főtiszteletű közgyűlés azt szükségesnek találja.

1. Nyugdíjra csak azok tarthatnak igényt, kik:

a) „állandó jellegű testi vagy lelki fogyatkozás miatt hivatalukat folytatni képtelenek;

b) kik oly magas korban vannak, hogy az ebből eredő gyöngeségek a hivatal ellátására képtelenné teszik őket.

Csupán magas életkor vagy hosszú szolgálati idő alapján egyáltalában senki sem nyugdíjazható*. (Alapszabály-tervezet 7. §.)

Állandó nyugdíjra az itt felsoroltak is csak abban az esetben tarthatnak igényt, ha betöltött 24. életévüktől számítottan 10 rendszeres lelkészi stb. szolgálati évük van. (5. §.)

Akiknek ennyi szolgálati évük még nincs, még abban az esetben is, ha a 7. §. a) és b) pontjaiban felsorolt feltételek valamelyike bekövetkezett is, csak *végkielégítésre* tarthatnak igényt; és pedig 3 évet meg nem haladó szolgálati idő után $\frac{1}{4}$, három éven felül, öt évig terjedő szolgálati idő után $\frac{1}{2}$, öt éven felül,

10 évig terjedő szolgálati idő után egy egész évi fizetéssel nyerne végkielégítést. (10. §.)

A tervezet tehát a nyugdíjigény-jogosultságot csak a teljes munkaképtelenség vagy amint nevezi: *rokkantság* esetére állapítja meg.

Ezzel szemben az egyes egyházmegyék a következő álláspontra helyezkednek:

Abauj a nyugdíjintézetet feltétlenül szükségesnek tartja, de nem *rokkantsági* alapon, hanem úgy, hogy 40 évi szolgálat után — beszámítva a segédlelkészi szolgálatot is — minden tagnak joga legyen, egészségére és munkaképességére való tekintet nélkül, *a teljes fizetésének megfelelő* nyugdíjra.

Alsó-zemplén a tervezetet általánosságban elfogadja, azzal a megjegyzéssel, hogy a nyugdíjintézet ne 10, hanem *15 év múlva* kezdje meg működését s addig összes befolyó jövedelmeit tőkésítse. A 15 éven belől szolgálatképtelenné vált lelkészek pedig az eddigi gyakorlat szerint feles vagy segédlelkész alkalmazása mellett élvezik javadalmaikat.

A nyugdíjintézetbe „a papi oklevelet nyert helyettes és segédlelkészeket“ is bevenni óhajtja.

Felső-borsod a konventi tervezetet elveti és újabb tervezet alapjául a dunántúli egyházkerület tervezetét fogadja el, mivel az

1. a méltányosság elvén alapszik,
2. egységes nyugdíjat s
3. a nyugdíjogosultaknak szerény megélhetési módot (1600 koronát) biztosít.

4. A lelkészekre s szegény egyházakra elviselhetetlen terheket nem ró.

5. A nyugdíjintézet a megalakulás után azonnal megkezdheti működését.

6. A nyugdíjösszegnek a fizetésekkel arányba hozatalát 50 év alatt vagy már elébb is lehetővé teszi. — Azonban

7. kívánja, hogy a közalapi és állami segélyből az intézet úgy finanszírozassék, hogy az a kétséges helyzet, mely szerint a nyugdíjogosultak által igényelt összeg az évi jövedelem $\frac{3}{4}$ részét meghaladja, be ne következék.

Különben terjedelmes bírálatot terjeszt be.

Felső-zemplén a dunántúli tervezetet fogadja el egész terjedelmében, indokainál fogva. Vagyis a nyugdíjogosultságot csak *rokkantság* esetére kívánja megállapítani.

Gömör a konventi tervezetet elveti s kívánja, hogy a 65-ik

életév betöltése után *egyszerű bejelentésre* minden lelkész, ha úgy akarja, nyugdíjba mehessen. (A 65 éves életkor körülbelől megfelel a 40 évi szolgálati időnek, sőt talán valamivel még többnek is).

Munkaképtelenség esetén pedig minden intézeti tag teljes nyugdíjjogosultságot nyerjen, tekintet nélkül a szolgálati évekre.

A segédlelkészek is kötelezett tagok legyenek; a theol. tanárok pedig lehessenek.

A nyugdíjintézet megalakulása után azonnal kezdje meg működését. Hogy azonban az intézet pénzügyi szempontból ezáltal túlságosan meg ne támadtassék: 10 év elteltéig még az esetleg nyugdíjba lépők is köteleztessenek évi járulékaik befizetésére, helyesebben: tartassék vissza az nyugdíjösszegükből.

Ung óhajtja, hogy 40 évi szolgálat után mindenki nyugdíj-képes legyen.

Ha az intézet csak 10 év után kezdi meg működését, addig a *feles papság* régi intézménye maradjon meg azokra nézve, kik 10 éven belől munkaképtelenné válnak.

Ugyanez történjék munkaképtelenség esetére azokkal a 65 évet meghaladt lelkészekkel, akik nem óhajtanak belépni a nyugdíjintézetbe.

Az egyházmegyék közül tehát Abauj, Gömör és Ung a nyugdíjjogosultságot minden lelkészre ki akarják terjeszteni bizonyos szolgálati év, illetve életkor után; ellenben Alsó-zemplén, Felső-borsod és Felső-zemplén csak munkaképtelenség esetén óhajtják a nyugdíjazást.

II. A nyugdíj mennyisége. Erről az „alapszabálytervezet“ ezt mondja: „A tíz évi rendes minőségben töltött szolgálat után a kötelezett és jogosult tagok fizetésük 40%-át kapják nyugdíjban, azután pedig minden szolgálati év után a nyugdíjigény növekedik 2—2°/_o-kal, míg 40 évi szolgálat után beálló munkaképtelenség (invaliditas) esetén kapják meg egész lelkészi, vallástanári, vallás-tanítói, énekvezéri törzsfizetésüket.

A nyugdíj összege azonban 4000 koronánál magasabb semmi esetre sem lehet.

Ha pedig a megnyíló nyugdíjigényeket esetleg a nyugdíjalap jövedelme nem volna képes a maguk egészében fedezni, ez igények a nyugdíjjogosultakra nézve arányosan leszállítatnak.“ (6. §.)

Ezzel szemben *Abauj* a teljes fizetésnek megfelelő nyugdíj-összeget kíván. *Alsó-zemplén* a nyugdíjintézet megnyílt, tehát szorinte 15 év után azonnal 1600 koronát, a fegyelmi ítélettel nyug-

díjazottnak pedig évi 800 koronát, Felső-borsod a dunántúli javaslatnak megfelelőleg minden nyugdíjas részére egyenlően 1600 koronát. Felső-zemplén, Gömör szintén, ez utóbbi azzal a megjegyzéssel, hogy ha a lelkészi fizetés emeltetnék, a mindenkori fizetési minimum alkossa a nyugdíjösszeget. Ung is azt kívánja, hogy a nyugdíj a törzsfizetéssel egyenlő legyen, bármilyen kis ideig szolgált is valaki. A 4000 koronát azonban meg nem haladhatja csak a püspököké. Az lenne 8000 korona.

III. A befizetési járulékok, illetőleg jövedelmi források.

1. A tagok fizetnék *belépési járulék* címen, évi törzsfizetésük 33 $\frac{0}{10}$ -át, (mely összeg azokra nézve, kik a gyámintézetnek már tagjai, csak 23 $\frac{0}{10}$ lesz., miután 10 $\frac{0}{10}$ -ot már befizettek); *évi tagdíjképen*, törzsfizetésök 3 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$ -át. Ebben is benne foglaltatván a gyámintézeti már fizetett 2 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$). (14. §.)

Már ez maga aránytalan és igazságtalan teher. De még súlyosabbá és igazságtalanabbá teszi az az intézkedés, hogy a régebbi idő óta szolgáló tagok a 33 $\frac{0}{10}$ belépési járulék után, *szolgálati idejük megkezdésétől számított* 4 $\frac{0}{10}$ -os kamatot tartoznak fizetni.

2. Az egyházközségek évi járulékképen a lelkészi fizetésük 2 $\frac{0}{10}$ -át fizetnék be.

3. A közalap, összes jövedelmeinek 15 $\frac{0}{10}$ -ával járúlna az intézet fenntartásához.

4. A többi pótolná az állam.

Ez a tervezetnek a veleszületett legnagyobb gyengesége. Embertelenség és igazságtalanság nyilatkozik benne. Nincs rá példa semmiféle testületben és intézményben, hogy valakit akarata ellenére, ilyen elhordozhatatlan teherrel sújtsanak egész életére, sőt visszamenőleg is és „megbüntessék vele a múltat s jövendő”, a szabadulásnak vagy rekompensációnak legkisebb reménysége nélkül. Mert hiszen drákói szigorúsággal ki va mondva, hogy „sem magas életkor, sem hosszú szolgálati idő alapján egyáltalán senki sem nyugdíjazható.” Vagyis törvényben lesz kodifikálva az eddigi felületes vád, hogy a papi hivatal a világon a legkönnyebb, mert a papnak semmi dolga sincs; annak a hivatalnak a 80—90 esztendő ember is meg tud felelni. Ez a felfogás tehát, bár a legnemesebb intenióból származik, tulajdonképen a papi állásnak a megkisebbitése.

S még tetézi ez igazságtalanságot az, hogy bár a tagok a 33 $\frac{0}{10}$ belépési járulék után visszamenőleg, szolgálatbalépésük idejétől kezdve tartoznak a 4 $\frac{0}{10}$ -os kamatot megfizetni: *az igényjo-*

gosúltságra nézve a nyugdíjintézet felállítását megelőző időnek csak a fele számmittatik be.

Ugyanazért a tervezett befizetési járulékot Abauj, Gömör, Ung csak úgy hajlandó elfogadni, ha 40 évi szolgálat, illetőleg 65 éves életkor után a nyugdíjképesség mindenkire megállapíttatik. Gömör a belépési járulékot így is 20%-ra, az évi járulékot pedig 3%-ra kívánja leszállítani. A másik két egyházmegye: Felső-Borsod és Alsó-Zemplén pedig a dunántúli javaslatot fogadja el, amely szerint egyenlő lévén a tagok nyugdíj-igénye, (1600 K) egyenlő legyen az évi járuléka is; és pedig minden tagra nézve csak évi 20 korona. (S a gyülekezetek részéről minden lelkészi állás után 24 korona).

Belépési járulékot a dunántúli javaslat nem ismer.

Ami a *kivihetőséget* illeti: Abauj számadatokkal igazolja, hogy pusztán rokantsági alapon szervezve is, a nyugdíjintézet, ha gyámintézeti kötelezettségeinek is eleget akarna tenni s működését hat év múlva megkezdeni: már az első évben 562,249 kor. deficittel állana szemközt; vagyis hiábavaló volna a papság vállára rótt rengeteg áldozat: az intézmény a jelenlegi számítási és szervezési alapon célját meg nem valósíthatná.

Különben is annak a testületnek, amelynek kedvéért készült ez a javaslat, a lelkészi testületnek érdekeit nem szolgálja, sőt egyenesen károsítja. A lelkészi karnak és családjának érdekét, sorsát, megélhetését tekintve, ennél a tervezetnél a tényleges állapot sokkal jobb, biztosabb és emberségesebb. Egyelőre tehát maradjunk úgy, ahogy vagyunk.

A nyugdíjintézet azonban mindenesetre felállítandó és a tőkegyűjtés megkezdendő. De ne akarjunk egyszerre mindent; ne akarjuk századok mulasztását és terhét egészen a mostani nemzedék vállaira rakni. Ne azt keressük egyelőre, hogy az a reménybeli nyugdíjintézet milyen *legyen*, hanem azt, hogy milyen *lehet*? Vessünk számot az anyaszentegyház érdekével, de vessünk számot a magunk erejével, teherviselő képességével is. Ne építsünk egyszerre palotát — adósságra, mert annak aztán olyan lesz a tartóssága is, aminő a fundamentuma; hanem érvük be egyelőre szerényebb nyugdíjjal, pl. 400 frttal, mint az ág. h. evangélikusok, de amely a tőke növekedésének arányában szintén növekednék s amelyet bizonyos életkor, vagy szolgálati idő után, az intézet minden tagja igénybe vehetne. Ez az én véleményem. Ilyen módon a nyugdíjintézet, a magunk megrontása nélkül, rövid idő alatt megvalósíthatna. S az ilyen módon létesített nyugdíjintézet megfe-

lelne a mostani *feles* papság intézményének, amennyiben a 400 frt nyugdíj a kongruás félpapi fizetéssel egyenlő.

Az egyházakra nézve azonban azzal a nagy előnnyel járna, hogy lelkészi állásaikat mindenkor munkabíró emberekkel tölthetnék be.

Magoknak az egyházmegyei véleményeknek alapján, mint amelyek a konventi tervezetet jelen alakjában kivétel nélkül elvetik, a következő alternatív indítványt terjeszthetem a közgyűlés elé:

1. Mondja ki a főtiszteletű egyházkerület, hogy az abauji, gömöri és ungi egyházmegyék indítványának elfogadásával az országos lelkészi nyugdíjintézet felállítását feltétlenül szükségesnek tartja; de nem a konventi „Jelentés“-ben tervezett rokkantsági alapon, mely a magas életkort, vagy hosszú szolgálati időt, mint jogalapot, kizárja, hanem egy oly tervezet készítésével, mely biztos alapon nyugvó számítással lehetővé tegye minden lelkésznek, tekintet nélkül életkorára, szolgálati éveinek beszámításával, az összes járulékok befizetése mellett, nyugdíjjogosultságát s hogy 40 évi lelkészi szolgálat után, — a szolgálatot az oklevél megszerzésétől számítva, — minden tagnak joga legyen, egészségére való tekintet nélkül, a teljes fizetésnek megfelelő nyugdíjra.

Ez utóbbi esetben, természetesen, a befizetési járulékok is egyenlők volnának minden tagra nézve, épúgy, mint az ág. h. evangélikusoknál, ahol minden tag belépési járulékül egyenlően 120 koronát, évi járulékül 56 koronát fizet.

Vagy

2. Mondja ki a főtiszteletű egyházkerület, hogy a felső-borsodi egyházmegye fölterjesztésében foglalt indokoknál fogva, a dunántúli egyházkerület javaslatát fogadja el egész terjedelmében (vagy újabb tervezet alapjául).

Ennek elfogadása esetén, — ismétlem a tagok évi 20 kor. járulékot s a gyülekezetek 24 kor. fizetnének.

Ennyi áldozatot készséggel meghozhat minden lelkész a pusztuló gyülekezetek megmentése érdekében. — Hiszem, hogy meg is hoz.

Megjegyzem azonban, hogy ebben az esetben ez az intézmény „Az országos lelkészi nyugdíjintézet“ elnevezést nem igényelheti, mert

a) nem *országosan* segít a megfáradt munkásokon, hanem csak *szórványosan* szabadítja meg a testi-lelki romoktól a gyülekezeteket; de éppen azért

b) nem igényelheti a „*lelkészi*“ jelzõt sem, mert nem a lel-

készek, hanem csak egyes gyülekezetek kizárólagos érdekében alakúl. És

c) nem *nyugdíjintézet*, hanem *rokkantak* menedéke.

Ajánlom véleményes jelentésemet a főt. közgyűlés nagybecsű figyelmébe.

Czinke István,
előadó.

Egyházkerületi közgyűlésünk, a jelentés beható megvitatása után, határozatképen kimondja, hogy az abauji, gömöri és ungi egyházmegyék indítványának megfelelően, az országos lelkészi nyugdíjintézet felállítását *szükségesnek tartja; de nem a konventi „Jelentésben“ tervezett rokkantsági alapon, — mely a magas életkort, vagy hosszú szolgálati időt, mint jogalapot kizárja, — hanem egy oly tervezet készítésével, mely biztos alapon nyugvó számítással lehetővé tegye minden lelkésznek, — tekintet nélkül életkorára, szolgálati éveinek beszámításával, az összes járulékok befizetése mellett, — nyugdíjjogosultságát s hogy 40 évi lelkészi szolgálat után, — a szolgálatot az oklevél megszerzésétől számítva, — minden tagnak joga legyen, egészségére és munkaképességére való tekintet nélkül, a teljes fizetésének megfelelő nyugdíjra.*

E határozatát a konventre felterjeszti.

18. Olvastatott a vallás- és közokt. miniszter 1904. évi 112607. sz. leirata, melyben népiskolai könyvtárak szervezésére hívja fel egyházkerületünket.

Miután a zsinat a f. é. márc., áprilisi ülészakába már intézkedett a népiskolai könyvtárak szervezéséről, a leirat tudomásúl vétetik.

19. Ugyanaz a miniszter 1905. évi 20649. sz. leiratával az állami tanító- és tanítónőképzőintézetek tanulmányi rendjének bizonyos módosítását közli.

Tudomásúl vétetik.

20. Ugyanaz a miniszter 1904. évi 69231. sz. leíratával arról értesít, kit terhel végeredményben a vízszabályozás költsége azon földek után, melyek a néptanítók javadalmához tartoznak. A vallás- és közokt. miniszter e minket is érdeklő vitás kérdésben, az igazságügyi, földmivelésügyi és pénzügyi miniszterekkel egyetértve, arra a megállapodásra jutott, hogy „a víztársulatok által a társulati költségjárulékok helyesen és törvénynek megfelelően csak az ártéri birtokok tulajdonosaira vetendők ki,“ mindazonáltal „a tulajdonosoknak fennmarad azon joga, hogy a járulékok visszatérítését magánjogi igényei alapján a haszonélvezőtől akár per útján is követelhesse.“ Miután azonban az 1893: XXVI. t.-c. értelmében „a tanítói fizetések eddig megállapított és az iskolafentartók által saját anyagi forrásaikból kiszolgáltatót mennyisége továbbra is csonkítatlanul kiszolgáltató,“ ebből folyik, hogy a vízszabályozási költségek és „a tanító szabályszerűleg megállapított javadalmát nem csökkenthetik.“ Csupán akkor, „ha a vízszabályozás folytán a tanítók javadalmát képező földek hozadéka oly mérvű többletet ér el, hogy az *eredetileg megállapított* tanítói fizetés mennyisége a jelzett költségeken felül is érintetlenül marad: a földtulajdonosát (az egyházat) visszkereseti jog illeti meg ezen költségek erejéig.“ Az ily igénykeresetek elkerülése végett különben azt ajánlja a miniszter, hogy „a változtatás alá kerülő tanítói javadalmi jegyzőkönyvekben, díjlevelekben a szabályozási járulék visszatérítésének kötelezettsége már evvel szabályoztassék.“

Tudomásúl vétetik.

21. Ugyanaz a miniszter 1904. évi 97611. sz. leíratával az 1905. május 27—28. napjain tartandó országos tornaverseny támogatását kéri.

Tudomásúl vétetik, annak megjegyzésével, hogy a kerületünkbeli középiskolák tényleg részt veendenek a tornaversenyen.

22. Ugyanaz a miniszter 1904. évi 105725. sz. leíratával értesít, hogy a miskolci és sárospataki főgimnáziumokhoz az állami főfelügyelet gyakorlására *Géresi Kálmán* tankerületi kir. főigazgatót küldte ki.

Tudomásúl vétetik.

23. Ugyanaz a miniszter 1905. évi 10390. sz. leíratával értesít, hogy az 1904. évi államsegélyről szóló számadást elfogadta.

Tudomásúl vétetik.

24. Ugyanaz a miniszter 1905. évi 37604. sz. leíratában, a lelkészi jövedelem kiegészítési összegekről szóló nyugták bélyeggel ellátására vonatkozólag — a gyakran felmerült szabálytalanságok és kellemetlenségek elkerülése végett — közli a bélyegjegyek alkalmazásánál szigorúan követendő következő szabályokat:

„A bélyegilletéknek nyugtabélyegek használata által lerovására nézve különösen a következők tartandók szem előtt, nevezetesen: „a bélyegilleték a megfelelő bélyegjegy *szabályszerű* használata által rovatik le, mely tekintetben az alapelv az, hogy a bélyegköteles okirat vagy iromány a szabályszerű bélyeggel *eleve ellátott* papíron állíttassék ki s a bélyegilleték lerovása végett a *megszabott értékű* bélyegjegy az okirat vagy iromány ívének első lapján oly módon ragasztassék fel, hogy az irat szövegének *legalább egy sora*, nem pedig az irat címe (vagy annak kelte), a bélyegjegy alsó színes részén keresztül írassék; az okiraatra a kiállítás után utólag felragasztott bélyegjegy nem létezőnek tekintetik; a bélyeg nem létezőnek tekintendő és az irattal, melyre a bélyegjegy felragasztott, mint *bélyegtelen* kell elbánni:

a) ha a bélyegjegy alakjára nézve csonka;

b) ha a bélyegjegy alkatrészei egymástól elválasztottak és ismét összeillesztettek;

c) ha a bélyegjegy az illetékköteles iratra nem szabályszerűleg ragasztott fel;

d) ha a bélyegjegy a keresztülírás eseteiben vagy épen nem, vagy nem szabályszerűleg iratott keresztül.“

Magától értetődik, hogy ugyancsak a fentjelzett eljárás követendő, ha már egy ízben használt vagy pedig forgalmon kívül helyezett bélyegjegy találtatik az okiraton (irományon), vagy ha a bélyegjegy valamely arra nem hivatott közeg vagy hivatal bélyegzőjével felülbélyegeztetett.“

Tudomásúl vetetik, az illető lelkészek ez úton is felhivatnak, hogy a bélyegjegyek alkalmazásánál — saját érdekükben a fentebbi törvényes szabályokhoz szigorúan alkalmazkodjanak.

25. Ugyanaz a miniszter 1905. évi május hó 9-én 40118. sz. a. kelt leíratával tudatja, hogy az 1905. évi államköltségvetésbe felvett javadalomból első részletül a tiszáninneri egyházkerület részére 42667 kor. államsegélyt engedélyezett s annak lefizetésére a miskolci adóhivatalt utasította.

Hálás elismeréssel vétetik tudomásúl.

26. Az egyházkerületi *missióügyi bizottság* az 1904-ik évről a következő jelentést terjeszti elő:

„*Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!*

Missiói egyházaink életében a múlt 1904. évben semmi lényegesebb változás nem fordult elő. Lelkészeink az egyes missiókban ugyanazok, akik a megelőző években voltak. A munkamező, amelyen foglalatostkodniok kell, mind jobban szélesedik s ők dicséretre méltó buzgalommal igyekeznek a szélesebb mezőn is elvégezni a rájuk néző nagyfontosságú feladatokat. De kívánatos volna, hogy az egyetemes egyház is segítségükre siessen újabb áldozatokkal mindazokon a pontokon, amelyeket buzgó missionáriusaink hű munkájukkal az ev. ref. egyház és a magyar haza javára elfoglaltak és fejlődésképpessé tettek. Különben könnyen bekövetkezhetik a lehangoló, depimáló káros visszaesés.

Hogy példákra hivatkozzunk, megemlítjük, hogy Homonnán a lelkésznek heti 10 órai latin-tanítást kell magára vállalnia, hogy megélhessen s emiatt az iskolai év folyása alatt, a négy járásra kiterjedő missiói feladat, a lelki gondozói tiszt teljesítése szünetel. Az eperjes-sárosi missiói körben, az Eperjesen és Bártfán lévő iskolákban felszaporodott vallástanítási órák miatt a vajkóci anyaegyházban lakó lelkésznek 2 s 3 ízben kell hetenként elhagyni rendes gyülekezetét. Az egri lelkész 22 vallásórát tart hetenként, amellet hogy 750 lélekből álló gyülekezetének egész *embert* kívánó lelkészi teendőit is végzi. A rozsnói lelkész 12 órai vallástanítást, a rendes lelkészi szolgálatok kötelességét, a lelki gondozói tiszttel járó utazások terhét még csak megbírja valahogy, de egy orgo-

nista-kántori állás szervezését tovább nem mellőzheti a rendes gyülekezeti élet. Bodrog-Szentesen az állami és missiói segélyek hibás és káros felszámítása miatt ül a lelkész ajakán a folytonos, de jogos panasz.

Ezekon az elsorolt bajokon, véleményünk szerint, sürgősen segíteni kell, mert különben missionáriusaink végkép elkedvetlenednek és könnyen más munkamezőre térnek át, ami missiói egyházainknak lenne kárára.

Örömmel említhetjük fel, hogy a múlt évben a missiói egyházak közül három helyen is építettek új templomot: *Jenkén, Rozsnyón* és *Ózdon*. A *jenkei* be is végeztetett s nov. 2-án ünnepélyesen felavattatott. Amikor a messze vidékről összesereglett hívők 1750 koronát adtak Isten dicsőségére. Azok közt: özv. Patay Gyuláné 50 kor., gróf Sztáray Sándor 100 kor., Csuha István 100 kor. és 17 ezer cserépszindelyt, Gelsei Gutmann Izidor 100 koronát. A *rozsnyói* és *ózdai* templomépítés csak ezen a nyáron fog befejeződni. A *rozsnyói* templomépítési pénztár egyesek adományából a múlt évben kerek összegben 4000 koronával gyarapodott. Ezenkívül egy új harangra, némi kikötés mellett, kapott az egyház Köveskáli Nagy Antalné lelkészi özvegytől 5000 koronát. *Ózdon* a „Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság“ 3000 korona készpénzt, a szükséges vasanyagot, fedőanyagot és ingyen templomhelyet ajándékozott.

Múlt évi jelentésünk és határozataink, talán a kerületi és konventi ülések közelfekvése miatt, nem jutottak fel a konventre. Ebből ugyan nagyobb baj nem származott, mert az 1903. év szeptember 1-ső napjáig terjedő időről, a régi beosztás szerint, még az 1903. évi őszi gyűlésünkben beadtuk a jelentést. Tehát adataink, ha nem is a teljes polgári évről, ott feküdtek a konvent előtt. Azt, ha szükséges, egy utójelentésben ki lehetne egészíteni. De a múlt évi határozataink közt van egy olyan életbevágó, fontos határozat is, amelynek a konventi tárgysorozatba való külön felvétele és elvi jelentőségénél fogva a missiói jelentésektől külön tárgyalása volna szükséges, hogy a figyelem inkább rálegyen irányítható. E határozatban a missiói lelkészek fizetésének a rendezéséről van szó.

Mi ebben a kérdésben már tettünk egy felterjesztést még 1902-ben a konventre (őszi gyűlés 46. sz.), azzal a világos kérelemmel, hogy „a konvent a mostani missiói egyházaink közül *Lucskát, Jenkét, Minajt, Vajkócot, Bodrog-Szentesét, Egert* államsegélyes egyházakká alakítsa át, hogy az így felszabaduló s mint-

egy 2500 koronára rúgó konventi segély a tulajdonképeni missiói feladatra, t. i. a szórványokban élő nagyszámú hitsorsosok hathatósabb gondozására fordíttassék.“

A konvent azonban erre az 1902-iki felterjesztésünkre 1903-ban nem válaszolt, 1904-ben igen. De akkor meg félreértette. Az van ugyanis az 1904. évi konvent 49. számú jegyzőkönyvében mondva (69. oldalon), mintha mi a szóban forgó missiói egyházakat anyásítani akarnók és utasít bennünket, hogy az egyházi törvények 11. §-a alapján az anyásításra nézve az illetékes egyházközség, egyházmegye és a magunk hatáskörében járjunk el és az eredményről a konventnek jelentést tegyünk.

Mi ezeket az egyházakat nem anyásítani akarjuk, mert ezek anyaegyházak voltak már a missiók keletkezése előtt is. Ezeknek anyaegyházi jellegét az állam régen elismerte; őket több-kevesebb segéllyel, az 1898. évi XIV. t.-c. alapján, segélyezi is. Hanem mi azt óhajtjuk, hogy az egyetemes konvent jelentse ki, hogy azt a segélyt, amelyet az anyaegyházi jelleggel bíró egyházak lelkészeinek ad, azokért a lelki gondozói, rendkívüli munkákért adja, amelyeket az anyaegyházak lelkészei az anyaegyház körén kívül eső, szétszórtan élő hívek ev. ref. egyházi és magyar nemzeti mivoltának megtartása érdekében teljesítenek és ezt a missiói segélyt, mint rendkívüli jövedelmet, az anyaegyházak lelkészi díjleveleiből törölni határozza és az egyes egyházak lelkészeit utasítsa, hogy a csökkenésnek államsegítséggel leendő pótlása iránt a szabályszerűen elkészített kérvényt és kimutatásokat a fokozatos egyházi hatóság útján a miniszteriumhoz terjesszék fel.

Szerintünk csak egy ilyen alapon álló, megindokolt konventi határozattal lehetne missionariusaink fizetésének megkezdett rendezését tovább fejleszteni.

Örömmel jelentjük, hogy a múlt évben kiosztott vallásos olvasmányok, ima- és énekeskönyvek a szétszórtan élő hívek által mindenütt kedves ajándékkul fogadtattak. Ebből a szent munkából remélhető erkölcsi nyereség az egyházkerülettől fokozottabb mérvű áldozatot is megérdemelne. Kár, hogy ebben a tekintetben az egyházmegyék is nem sietnek a missiók segítségére. Sehol sincs feljegyezve, hogy e célra valahol csak egy fillért is áldoztak volna.

Az egyházkerületi segélyosztó-bizottság ez éven mindössze 87 koronát juttatott kezeink közé. S ebből a következő könyveket vásároltuk be s osztottuk szét a missiók között: 50 drb. Énekeskönyvet, 30 drb. Imádságos könyvet, 28 drb. Lévay-féle Kis-Hitoktatót és 10 drb. Morvay-féle Református Kis Kátét.

A múlt tavaszi közgyűlés 57. d) számú végzésében kerületünk azzal bizta meg Czinke Istvánt, a volt missiói előadót, hogy a szórványokban lakó gyermekek számára s vallásos nevelése érdekében egy füzetkét szerkesszen s abban a legszükségesebb alkalmazásra írott, rövid, meleg, könnyű, a gyermeki lélekhez útát találó imádságokat gyűjtse össze s a vallásos olvasmányok beszerzésére szánt összegből nyomassa ki.

Czinke István, a mostani előadó előtt tett nyilatkozata szerint, ezt a rábízott feladatot jövőre szíves készséggel fogja teljesíteni. A múlt évben templomi imádságos könyvének készítésével volt elfoglalva. Most azonban teljes erejével ehez fog.

A konvent 1903-ban elhatározta, hogy a missiói egyházak lelkészei jövőre évi jelentésöket, az 55/1903. számú végzés IX. pontjának tekintetbe vétele mellett, adják be. Ezt a határozatot a konvent az 1904. évi 49. számú jegyzőkönyvben megújította és a mellékletek közt be is mutatta azt a táblázatos ívet, amely szerint a missiói jelentések beadandók volnának, de ilyen íveket nem nyomtatott. Emiatt a mi 11 missiónk közül csak háromból: Eperjes, Homonna és Bacskából érkezett táblás kimutatás. A *családi könyvekhez* szükséges rovatos-íveket is sürgeti újból a bodrog-szentesi lelkész.

Indítványozzuk, hogy mind a *táblás kimutatáshoz*, mind a *családi könyvhöz* szükséges rovatos-ívek kellő számban való nyomtatása és a missiói lelkészek közt való kiosztása végett, kerestessék meg a főt. konvent.

Frenczel Bertalan a.-vajkóci lelkész, mint az eperjes-sárosi missiói kör gondozója, három kérdés eldöntését kéri a főt. egyházkerülettől. *Az első az*, hogy miután az egyetemes konvent 1904. évi 49/5. számú jegyzőkönyvében maga is felhívja kerületünket az eperjes-sárosi missiónak az abauj-vajkóci missiótól való elválasztására és önálló szervezésére, az egyházkerület ebbe a szervezésbe minél előbb fogjon bele, még pedig úgy, hogy a Tarca völgyének azt a részét, amely annak előtte is Abauj-Vajkóhoz tartozott, ezutánra is hagyja ott. Eperjesen állítson önálló lelkészséget s ezzel egyelőre a szepesi missió kérdése is el lesz intézve. *Második* felterjesztésében megismétli azt az 1903. évi jelentésében beadott kérelmét, hogy állapítsa meg az egyházkerület, illetve a missiói bizottság, hogy a két protestáns egyház által újabban (az 1900. évben) kötött, illetve megújított „Egyezés”-ben megállapított *négy viszony* közül melyik vonatkoztatható az eperjes-sárosi missiói körre? *A harmadik* kérelme pedig az, hogy, miután a missiói bizottság

is, a konvent is egyes odavetett megjegyzéseiben annak a véleményének adott kifejezést, hogy a hitoktatás tulajdonképpen nem missiói feladat: döntessék el ez a kérdés véglegesen. Még pedig, mivel úgy ő, mint a többi missiói lelkészek, hitoktatással és (különösen ő Eperjesen) a magántanulók vizsgáztatásával töltik el legtöbb idejüket: a döntés az legyen, hogy a *hitoktatás* az egész vonalon, tehát a *magántanulók vizsgáztatása is missiói feladat*.

Bizottságunk úgy véli, hogy mind az eperjesi önálló missió szervezése, mind a megújított gerezdsdi „Egyszég“ pontjainak vonatkozása, csak az abauji egyházmegye véleményes javaslatának a meghallgatása után állapítható meg. Épen azért ilyen irányban kéri a főt. egyházkerület határozatát. Ami pedig a „*hitoktatás*“ minősítését illeti, bizottságunk korábbi véleményéhez hasonlóan, a hitoktatást most sem tartja szorosabb értelemben vett missiói feladatnak, de az adott helyzetekben azt mégis olyan munkának tekintti, amelyet missiói lelkészeinknek, míg másforma intézkedést nem tehetünk, teljesíteniök kell.

Részletes jelentésünket a következőkben van szerencsénk előterjeszteni:

I. Abod. (Felső-borsodi egyházmegye.)

Missionarius: Remenyik Lajos okleveles ev. ref. tanító. Lélekszám: 114.

Az iskola szellemi állapota kitűnő. A gyermekek vallásos nevelésére kiváló gond fordítatik. A tanítást a tanító oly szép eredménnyel végzi, hogy a nem magyar ajkú, görög kath. lakosok is, gyermekeiket ami iskoláinkba járatják, vallásos énekeinket, hazafias dalainkat megtanulják s ily módon nevezett tanító ezen a vidéken valóságos magyar nemzeti és egyházi missiót fejt ki, s megérdemli azt a segélyt, amit (300 kor.) a konvent a múlt évben már „állandóvá“ tett.

A templom düledező állapotban van. Remenyik Lajos tanító az egyház adóságainak törlesztésére 35 koronát, s az úrasztalára 5 alkalommal bort ajándékozott.

II. Bacska. (Alsó-zempléni egyházmegye.)

Lelkész: Verebélyi József. *Lélekszám*. Battyánban: 165, Bélyen: 238. Kaponyán: 51, összesen: 554.

A battyáni és bélyi iskolaköteles ev. ref. gyermekek az

ottani róm. kath. iskolába járnak. Lelkész heti 1 órán tanította őket vallástanra. A kaponyai gyermekek a leleszi leányegyház iskolájába járnak. Tanköteles volt: Battyánban 22, Bélyben 24.

A hívek Battyánból és Bélyből Bacsára, Kaponyáról Leleszre járnak isteni tiszteletekre, ott is szoktak úrvacsorával élni. A anyaegyház és a szórványok növendékei együtt konfirmáltak.

Lelkész a szórványokban keresztelt 13-at, esketett 1-et, temetett 14-et, konfirmált 7-et, s a híveket gyakorta meglátogatta. Missiói jelentése mellett a pontos látogatási jegyzőkönyvet és a konvent által kívánt táblás kimutatást beterjeszti. A körzetben vallásosság, szeretet, béke, egyetértés uralkodik.

III. Bodrog-Szentesi Kör. (Alsó-zempléni egyházmegye.)

Lelkész: Miskolczy Endre bodrog-szentesi lelkész. *Lélekszám* 437. A körhöz tartoznak: Véke, Zétény, Boly Szinyér, Rad, P.-Keresztúr.

A lelkész odaadó buzgalommal teljesíti lelkigondozói tisztét. A csatolt működési napló szerint Szinyéren 56, Vékén 23, Zétényen 17, Bolyban 16. Radon 3 ízben jelent meg részint isteni tisztelettartás, részint Szinyéren az állami iskolában való vallás-tanítói, részint egyéb lelkészi funkció és a hívek látogatása céljából. A lelkész jelentésében, a hívek templomlátogató buzgalmáról és Isten dicsőségére tett áldozatairól dicsérettel emlékezik meg. A szórványok hívei Vékén közös templomot és iskolát tartanak fel. Az üresen állott vékei iskola csak szeptember hóban nyert tanítót. Addig a tanító helyett is a lelkész végezett, minden második vasárnap istentiszteletet a vékei templomban is, a hová a szórványokban lakó hívek járnak szoktak.

Lelkész a szórványokban keresztelt 14-et, esketett 1 tiszta és 1 vegyes házaspárt. Ez utóbbinál a mi javunkra történt megegyezés. Temetett 4-et, konfirmált 5-öt. Kitért tőlünk 2 fi. Összeírta a vékei, bolyi és zétényi reformátusokat családok szerint. Hogy Szinyéren is folytathassa a család-könyvek készítését, ahhoz az egyöntetűség szempontjából a konvettől rubrikázott, nyomtatott íveket kér.

A missiói körnek 2000 korona tőkéje s 60 köből kihelyezett magtári életneműje van.

Lelkész megújítja azt a panaszát, aminek jogosultságát az egyházmegye, a kerület és konvent már több ízben is elismerte, hogy helyzete tarthatatlan. Az amúgy is elég népes anyaegyháza mellett ropant terhes ránézve gondolni azokat a híveket, akik szét-

szórtan, nagy távolságra és rossz utakkal összekötött helyeken laknak. E mellett az a 400 kor. missiói jutalék, amit a konventől kap a fizetésébe egészen be van számítva és sem olyan kongruát nem kap, aminő őt az egyháza után törvényesen megilletné, sem fuvardiját semmiféle címen nem adnak a részére.

IV. Eger. (Alsó-borsodi egyházmegye.)

Lelkész: Nagy Béla. *Lélekszám* 570. (Ezenkívül 180 ág. ev.) A szórványok száma körülbelül 34, ezekben mintegy 40 lélek van. Összes lélekszám: 784.

Az egyházlátogató küldöttség jegyzőkönyveit az egyházmegye betejesztette. E szerint az isteni tiszteletek vasárnapokon és ünnepnapokon megtartatnak. A hívek szorgalmasan gyakorolják a templomot. Az úrvacsora 6 izben kiszolgáltatik. Keresztelt a lelkész 23 gyermeket, temetett 24-et. Házasság volt tiszta prot. 1, vegyes 12. A lelkész előzetes oktatása után confirmáltatott 6 fi, 4 nő, összesen 10. Kitért 2 fi, 4 nő, kik közül 2 a szórványokban lakik. Áttért 1 fi (felekezetenlküli volt).

Az állami népiskolákban az ev. ref. vallású növendékek vallásos oktatását Fekete János állami iskolai tanító végzi közmegeledésre. A középiskolákban a lelkész a hitoktató. Tanít hetenkint 18 órán. Szeptemberben 24 órája volt. Mint látszik a lelkész munkaerejét és idejét teljesen igénybe veszi az anyaegyház és a hitoktatás. A szórványokban lakó hívek lelkigondozására nem jut ideje. Itt még egy másik munkaerőre is elkerülhetlen szükség van.

A lelkész a szórványokba csupán egy temetést végzett Eger-Szalókon és egy látogatást tett Pétervásáron.

A gondnoki számadás múlt évi bevétele volt 2619 kor. 19 fill., kiadása 2257 kor. 05 fill. Pénztári maradvány 359 kor. 14 fill. Alapítványainak összege 3469 kor. 16 fill. Tőkepénze 2200 kor. Adósága 1650 kor. 42 fillér.

V. Eperjes-Sárosi Kör. (Abauji egyházmegye.)

Lelkész: Frenczel Bertalan. *Lélekszám* 487. Ebből esik Eperjesre 241, Bártfára 39, Sárosmegyében szétszórtan 207.

E missiói kör múlt évi állapotáról az egyházlátogatási jkönyv, a konvent által is kívánt táblás kimutatás és a kimerítő missiói jelentés számol be. Ezek szerint Frenczel Bertalan lelkész ebben az évben is buzgón teljesítette kötelességeit. A kiszabott időkb

az istenitiszteleti és tanítási órákat pontosan megtartotta. Az elevenebb és lüktetőbb egyházi élet felébresztése véget az abauji egyházmegyéből egyik másik lelkésztársát is felkérte buzdító prédikációk tartására. Az esperesi tanító- és óvónő-képzőben az évvégi hittani vizsgálat ünnepélyesebbé tételére szavalattal és öszhangzatos énekléssel összekötött előadást végeztetett növendékeivel.

Lelkész istenitiszteletet tartott Eperjesen úrvacsorával összekötve 4 izben, keresztelt 4-et, temetett 2-öt, esketett egy vegyes párt, konfirmált 3 gimn. növendéket, látogatásokat tett körülbelől 100 kilométernyi úthosszat.

Hittanra tanított Eperjesen az óvó és tanítónő-képző intézetben, a mellette levő állami gyakorló iskolában és az ág. hitv. ev. tanítóképzőben, hetenkénti 7 órán, összesen 35 növendéket. Bártfán az állami gimnáziumban két hetenként 1 órán 5 növendéket. Az eperjesi állami óvó- és tanítónőképzőben a tavalyi heti 5 tanítási óra ez éven már a tanterv értelmében 6-ra emelkedett és jövében egész heti 8 óráig fog felemelkedni.

A missiói egyháznak semmiféle fekvő vagyona nincs. A gyülekezet tagjai azonban óhajtanák, ha olyan helyiséget szerezhetnének, ahol mind a parókhia, mind az imaház felépülhetne. De erre ez idő szerint semmi kilátásuk nincsen. Az egyház csekély jövedelmét a hívek áldozatkészségéből meríti. A múlt évi bevétel volt 362 kor. 23 fill., kiadás 262 kor. 83 fill. Maradvány 99 kor. 60 fill., összes vagyon 1001 kor. 92 fillér.

VI. Homonnai kör. (Felső-zempléni egyházmegye.)

Lelkész: Janka Károly. *Lélekszám:* Homonnán: ev. ref. 113, ág. ev. 61, a szórványokban ev. ref. 227, ág. ev. 90. Összesen: 491. A homonnai missiói kör kiterjed a homonnai, szinnai, sztropkói, és varannói szolgabírói járások területére.

Gondosan szerkesztett s nyomtatásban is megjelent névkönyv számol be a missiói egyház állapotáról. E szerint az isteni tiszteletek látogatottsága a központi egyházban kielégítőnek nem mondható. Míg a szórványokban ugyanez örvendetes. — Lelkész az úrvacsorát az anyaegyházban minden alkalommal, a szórványokban 7 izben szolgáltatta ki. Keresztelt Homonnán 5-öt, a szórványokban 13-at. Temetett Homonnán 2-öt, a szórványokban 8-at. Esketett 1 tiszta és 2 vegyes párt. Konfirmált áldozó-csütörtökön 6 heti előkészítés után 7 növendéket. Egy szórványbeli iskolázat-

lanúl felnőtt fiú karácsony szombatján konfirmált. Kitért tőlünk egy törvénytelen fiú és egy cigányleány.

A hívek látogatását a lelkész leginkább alkalmilag teljesítette, tervszerű missiói utat egy esetben végzett, amikor a vasút kötelékébe tartozó hitfeleinket a pálya mentén aug. 4., 5., 6. napjain összesen 15 családot, gyalogszerrel menve, Homonnától az utolsó határállomásig (Lupkóv) meglátogatott s köztük a kerület által adományozott énekes, ima- és hittani kézikönyveket kiosztotta s hiterősítő olvasmányokkal az egyes családokat ellátta.

A lelkész, hogy missiói hivatásának e kétségenkívül legfontosabb ágát, a cura pástorálist szíve vágya szerint teljesítse, az adott viszonyok közt nem teheti, mert se ideje rá, se pénze a költséges utazásra. Hogy a nehéz viszonyok közt családját feltarthassa, a polgári iskolában latin nyelvet tanít hetenként 10 órán. Ami az egyház körében és a vallásoktatás terén végzett teendőkkel együtt minden idejét leköti. Úgy, hogy nem lehet igazi misszionárius, aminek lennie kellene.

Vallást tanított a lelkész Homonnán heti 6, M.-Laborcon 2 hetenként 1 1/2 órán. Növendék volt Homonnán és M.-Laborcon: 70. A sikeres működésről az egyházmegyei iskolai körlátogatóság, az egyházlátogatóság és a püspöki kiküldött biztos tesznek jó bizonyosságot.

A szórványokban élő ág. hitv. ev. hívek egyházi adó kötelezettségére nézve régóta elintézetlenül álló vitás ügy az illetékes egyházmegyék kezébe tétetett le.

Az egyházi adózásnál előforduló tetemes hátrálék — mely ezidő szerint már 675 korona 50 fillér — felbillentéssel fenyegeti a háztartás mérlegét.

A számadások rendben vannak. Bevétel volt 1011 kor. 03 f. Kiadás 975 kor. 38 fill. Maradvány 35 kor. 65 fill. Templom-alap 211 kor. 52 fill. Adósság 1200 kor. A tőkesegélytörlesztés hátráléka kifizettetett.

Az iskolai alap 4472 kor. 11 fillér.

A lelkészlak elavult része 1272 kor. költséggel kijavított. A varannói templomhoz gyűjtik a hívek a tőkét, de a lelkész még sohasem látta azt.

Az iskolaépítés tervéről, bár nagy sajnálattal, az egyház egyelőre lemondott. Az indok az, hogy ha az iskola felépülne is, még nincs azt miből feltartani.

Isten dicsőségére adtak egyesek 50 kor. 60 fillért. Templom-alapra 4 koronát. Székely Ilonka úrhölgy a m.-laborci fiókegyház-

nak egy szép úrasztali kenyértakarót ajándékozott, mint saját kézimunkáját. Az iskolai alapra tett kegyes adományok összege 44 kor. Az úrvacsorai kenyeret és bort egyesek ajándékozták.

Egyházlátogatóság útján azt kéri a lelkész, hogy amennyiben a homonnai viszonyokhoz mérten nagyon is szerény jövedelméből megélni lehetetlen, — missiói segélye emeltessék fel. S az egyházmegye tekintettel arra, hogy e missiói lelkész köre igen nagy, annak ellátása igen terhes, a fizetés csekély, a kérelmet meleg pártolással terjeszti fel s úgy kéri a missiói segély felemelését, hogy az államsegélybe ne számítassék be.

VII. Jenkei kör. (Ungi egyházmegye.)

Lelkész: Móré Gábor. Lélekszám: 648. Ezeken kívül Jenkén az anyaegyházban és Kereszten a leányegyházban 705 lélek van.

Lelkész az 1904. évről jelentést és működési naplót terjeszt be. Az 1903-ban épülni kezdett jenkei templom 1904-ben teljesen befejeztetett s november 2-án ünnepélyesen felszenteltetett, amidőn a messi vidékről összesereglett nagyszámú hívők Isten dicsőségére 1750 koronát adtak. Ehez nagyobb összegekkel járultak: Özv. Patay Gyuláné 50 koronával, gróf Sztáray Sándor róm. kath. vallású főúr 100 koronával, Csuha István róm. kath. vallású birtokos 100 koronával és 17.000 fedésre szolgáló cseréppel, Gelsei Guttmann Izidor izr. vallású földbirtokos 100 koronával.

A missiói körben keresztelt a lelkész 40 gyermeket. Temetett 12-öt, esketett 16-ot, konfirmált 36-ot. Kitért egy orehovai lakos 19 éves legény, akinek atyja rég Amerikába vándorolt s anyja a fiút gör. katolikusként nevelte el.

A tasolyai, szentesi, poroszlói és alsó-németi iskolákba járó ev. ref. vallású növendékek vallásos oktatására a lelkész havonta 7—10 órát fordított. Ezenkívül a híveket meglátogatta, a betegeket megáldoztatta és vigasztalgatta a körülmények és szükség szerint gyakorta. S lelkész most is, mint annakelőtte, a hívek gondozásában kellő buzgalmat fejtett ki.

VIII. Lucskai kör. (Ungi egyházmegye.)

Lelkész: ifj. Szakal István. Lélekszám: 577, mely 17 község közt oszlik meg. Egy-egy községben nagyon kevés az ev. ref hívők száma, épen ezért a más felekezetekre való elhódítástól nagyon nehéz őket megóvni, annyival inkább, mivel többnyire egyes há-

zasságban élnek. Az idegen felekezetek tengerében sok gúnynak levén kitéve, az ifjak könnyen ott hagyják apáik hitét

A lelkész 58 ev. ref. vallású növendéket oktatótt énekre és vallástanra a zavatkai, szobránai és zalacskai iskolákban, a körülmények szerint heti 1 $\frac{1}{2}$ —2 órán. Szobráncon a helybeli és környéken lakó híveknek úrvacsorával összekötött istenitiszteletet két ízben tartott. Keresztelt 22-t, esketett 6 párt, temetett 11-et. Konfirmált Lucskán és Szobráncon 17-et. A hitoktatást az egyházmegyei iskolai körlátogatóság ellenőrizte. Lelkész az egyházkerület által adott hiterősítő könyvek osztogatását nagyon üdvösnek találja. Csak az a baj, hogy kevés könyvet kapnak. Három annyi is kellene. Ez éven a lelkész a hiányzó könyveket a maga pénzén szerezte be és szét is osztogatta. Jövőre a kerülettől több könyvet kér.

A jelentés mellé kimerítő működési napló van csatolva.

Megemlékszik lelkész a jelentése kapcsán arról is, hogy a tibai templomra a múlt évben kapott 8000 kor. tőkesegélyt még most sem tudták felvenni, mert nincs, aki a kötvényt aláírja.

IX. Minaji kör. (Ungi egyházmegye.)

Lelkész: Szabó Endre. Lélekszám: Minajban 63, Ketergényben 120, Homokon 61, Kereknyén 39, Szórványokban 31, összesen 314.

Lelkész a minaj—ketergényi, homoki és kereknyei három állami iskolában 48 tankötelest részesített vallásos oktatásban, kiket nemcsak a heti 2—2 rendes órán, hanem azonfelül még saját lakásán oktatótt a vallásos ismeretekre. A feltüntetett eredménnyel mind az egyházi, mind az iskolai látogatóság teljesen meg volt elégedve. A vallásvizsgát június 12-én a templomban tartotta meg. A helyi viszonyok szerint konfirmációi oktatást két ízben tartott s a két alkalommal 15 növendék nyert hitben való megerősítést. Keresztelt 12-t, temetett 10-et, esketett 2 párt. Betegeket látogatótt s azoknak úrvacsorát osztott.

Isten dicsőségére a szétszórtan élő szegény hívek 59 koronát adományoztak.

X. Ózd—nadasdi kör. (Felső-borsodi egyházmegye.)

Lelkész: Osváth Zoltán. Lélekszám az egész missiói körben: 800. A közigazgatás megkönnyítése végett két körre van felosztva: ózdi és nadasdi járásra. Mind a kettőnek szervezett presbitériuma van.

A missiói kör múlt évi állapotáról az egyházlátogatási jegyzőkönyv nyújt tájékoztatást. E szerint a vasárnapi és ünnepnap isteni tiszteletek pontosan megtartatnak. Ózdon három egymásután következő vasárnap, Nádasdon a negyedik vasárnap. Lelkész keresztelt 47-et, temetett 25-öt, esketett 3 tiszta, 4 vegyes házaspárt. Megegyezés egy esetben történt a mi javunkra. Áttért 1 fi, kitért 1 nő. Konfirmáltatott 7 növendék.

A hitfelekezetünkhöz tartozó 6—12 éves gyermekeknek a valástant a lelkész tanítja. Még pedig Ózdon hetenként 2 órán, Bánszálláson, Járdánházán, Nádasdon, Királdon kéthetenként 1 órán, az egyházlátogatóság jelentése szerint kitűnő eredménnyel. Ev. ref. növendék volt Ózdon 42, Bánszálláson 5, Nádasdon 6, Királdon 19. Összesen 72. Vasárnapi ismétlő és ipariskolába járó 9.

Az elhagyatott gyermekekről a község és a nőgyelet gondoskodik.

A templomépítés folyamatban van, 1905. év nyarán be is végeztetik. A templomépítéshez a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság ingyen telket, ezenkívül a szükséges vas és fedőanyagot és 3000 kor. készpénzt ajándékozott. Az egyház a szent célra az egyházi felsőbb hatóságoktól is támogatást kér.

XI. Rozsnyó. (Gömöri egyházmegye.)

Lelkész: Réz László. *Lélekszám*. Rozsnyón 435, a dobsinai fiók egyházban 76, a szórványokban 72, összesen 583.

Az egyházlátogatási jegyzőkönyvből és a kimerítő missiói jelentésből a szépen fejlődő egyház állapotáról alapos tájékozódást lehet szerezni. E szerint a vasárnapi és ünnepnap isteni tiszteletek pontosan megtartatnak, a hívek buzgón látogatják az úrnak házát. Az úrvacsora Rozsnyón 6-szor, Dobsinán 2-szer szolgáltatott ki. A lelkész keresztelt összesen 16-ot, temetett 13-at, ebből 3 a szórványra esik. Esketett 2 vegyes párt. Konfirmált 2 ízben 25-öt. Ebből 14 Dobsinára esik, ahol a konfirmandusokat Szombathy László polg. isk. tanár, felekezetünk hitoktatója készítette elő, míg Rozsnyón a lelkész végez mindenféle hitoktatást. Látogatta a betegeket, különösen a kórházakban és szükség esetén az úrvacsorát is kiszolgáltatta nekik. Avatási szertartásban részesítette a betegágyból felkelt édes anyákat. Az egyháznak nagy jóltevője, gróf Andrássy Dénesné itthon való eltemetésének napján okt. 26-án tartott emlék-isteni tiszteletet, ahol az egyházmegye papságának nagy része is jelen volt. Látogatásokat tett a szórványokban Krasznahorkaváralján,

Nadabulán, de a legnagyobb gondot most is Dobsinára fordította, ahol a fiók egyház már meg van szervezve s az egyházi adózás is kezdetét vette.

A lelkésznek és az egész missiói egyháznak a legfőbb gondját azonban a múlt évben a rozsnói templom építése képezte. Március 7-én kezdtek a munkához s ez év július havában valószínűleg készen lesz. A régóta tervezett szép mű megkezdése, az alapköv letétele, a toronyjelvények felhúzása és ahhoz kötött ünnepélyek buzdító s lelkesítő hatással voltak a hívek egyháziasságára és áldozatkészségére. Az apostoli lelkű s fáradhatatlan lelkész mellett, Vályi Nagy Pál főgondnok, Váry László gondnok és az egész presbiterium buzgó nemes munkát teljesítenek. A templom építési pénztár, egyesek adományából a múlt évben, kerek összegben 4000 koronával gyarapodott. Kaptak egy új harangra Köves Máli Nagy Antalné asszonytól 5000 korona adományt is, oly módon, hogy míg az öreg nemeslelkű asszonyság él, az adomány után $4\frac{0}{10}$ -os kamatot fizet az egyház neki, de halála után a harang tisztán az egyházné marad.

Vallásra és énekekre oktatót a lelkész Rozsnyón 121, különböző intézetbe járó növendéket hetenkint 10 órán. Ez csak osztály- és tananyag-összevonással volt lehetséges. S a lelkész maga érzi, hogy ez az óra a sikeres tanításhoz nem elég. Egy hitoktató orgonistára elkerülhetlen szükség van itt. A szórványokban 7 ev. ref. növendéket talált a lelkész, a kiket hittani könyvekkel látott el. Dobsinán a 67 ev. ref. vallású növendék oktatását most is Szombathy László polg. isk. tanár végezte szép sikerrel, heti, 4—5 órán.

Rozsnyón volt az egyház bevétele 15,036 kor. 24 fill., kiadás 14,895 kor. 63 fill., maradvány 140 korona 61 fillér. Alapítványi tőke 2,036 korona 98 fillér. Építési alap 20,727 kor. 87 fillér.

Dobsinán bevétel volt 103 kor. 64 fill., kiadás 66 kor., maradvány 37 korona 64 fillér.

KUN BERTALAN,

püspök,

a missióügyi bizottság elnöke.

VATTAY LÁSZLÓ,

missiói előadó.

Egyházkerületünk közgyűlése a jelentést általánosságban tudomásul veszi s az egyes intézkedést kívánó pontokra a következőket határozza:

1. Azoknak a kegyes adakozóknak, akik

missiói egyházunkat szíves jó akaratral támogatták, különösen, akik a jenkei, rozsnyói és ózdi egyházakat templomuk felépítésében nagyobb áldozatokkal is segítették, legszívesebb elismerését és köszönetét nyilvánítja.

2. Kerületünk kéri az egyetemes konventet, hogy az *egri, homonnai, ózdi, bodrog-szentesi, abauj-vajkóci, jenkei, minaji* és *lucskai* anyaegyházak lelkészeinek adott missiói segélyt olyannak minősítse, mint rendkívüli munkáért járó rendkívüli és a rendes lelkészi fizetésbe be nem számítható jövedelmet, hogy ennek a határozatnak az alapján a jogaikban meg csonkított lelkészek „*Kimutatási íveiből*“ a missiói segély töröltetvén, az 1898. évi XIV. t.-c. alapján lelkészségöknek a rendes fizetés után járó állami kiegészítését (1600 koronáig) kérelmezhessék.

3. Kerület útasítja a fent megnevezett nyolc missiói egyház lelkészét, hogy a konventi missiói segély minősítésének itt kívánt megállapodása és a határozattal díjleveleikből való törlése után, a beállott rendes jövedelemi csökkenésről szabályszerű, egyházi és polgári hatóságok által igazolt kimutatást készítsenek és a kárptólásért, a konventi határozat hiteles másolatának csatolásával, az esperes és a püspök útján a vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz külön-külön a maguk és presbiteriumuk nevével folyamodjanak.

4. Kerület kéri a konventet, hogy a missiói egyházakban készítendő „*Családi könyvhöz*“ és az évi *missió jelentések egyöntetűvé tételéhez* szükséges rovatos ívek (1904. évi 49/8. számú konventi határozat) előállításáról a saját hatáskörében gondoskodják s azokat a missiói lelkészeknek hivatalból küldje meg.

5. Kerület, az 1904. évi 49/5. számú konventi határozat alapján felhívja az abauji egyházmegyét, hogy az eperjes-sárosi missiónak miként leendő szervezéséről és arról, hogy ott az új geresdi egyezségnek melyik szakasza lenne alkalmazható, Frenczel Bertalan abauj-vajkóci

lelkész s fungáló misszionárius meghallgatásával őszi gyűlésünkre kimerítő véleményes javaslatot adjon be.

6. Kerület megbízta Czinke István volt előadót, hogy a missiói hívek számára tervezett füzetecskét, amint azaz 1904. évi tavaszi egyházkerületi gyűlés 57 d. számú határozatában körül van írva, mielőbb szerkessze meg és a vallásos olvasmányok beszerzésére szánt összegből nyomassa ki.

7. A vallásos olvasmányokról szóló számadást, amely szerint bevétel volt 87 kor., kiadás 94 kor. 44 fill., túlkiadás 7 korona 44 fillér, a közgyűlés jóváhagyja s a missiói előadó által előlegezett túlkiadást a jövő évi bevételből első sorban megtéríteni határozza.

8. Útasítja a missiói lelkészeket, hogy jelentéseik megtételénél a konventi útasításokhoz szabják magukat. Ezen útasítások szerint egy helyes missiói jelentéshez kell: 1. Általános jelentés a missiói egyház egy évi állapotáról. 2. Működési napló másolata, az egyházlátogatóság által hitelesítve. 3. Táblázatos kimutatás az 1904. évi konvent 49/8. számú rendelete szerint. 4. Az egyházlátogatási jegyzőkönyv kivonata. 5. Az iskolalátogatási jegyzőkönyv kivonata.

Kerület utasítja az egyházmegyei főjegyzőket is, hogy az egyházmegyei gyűlések után nyomban az összes missiói iratokat, jegyzőkönyv kíséretében, felhívás nélkül, sürgősen küldjék a püspöki hivatalhoz, hogy azok idejében feldolgozhatók legyenek.

27. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa, 1905. május 5-én tartott rendkívüli üléséből, beterjeszti a Zoványi Jenő teh. tanár által a „Debreceni Protestáns Lap“-ban (1904) évf. 43. szám) közzétett s dr. Tüdős István által a „Sárospataki Lapok“-ba is átvett (1904. évf. 45. szám), — a főiskola anyagi viszonyait tárgyaló s annak előljáróságát támadó — hírlapi közleményre vonatkozó tájékoztató jelentését, azzal a tiszteletteljes kérelemmel, hogy amennyiben az egyházkerület

meggyőződnek arról, hogy a főiskolai igazgató-tanács és gazdasági választmány az egyházkerület bizalmából reájok ruházott feladataikat a sárospataki főiskola ügyei körül híven teljesítették: bölcs belátása szerint határozni és intézkedni méltóztassék oly irányban, hogy a sárospataki főiskolának igazgató-tanácsa és gazdasági választmánya a hírlapi közleménnyel szemben elégtételt nyerjen; és a sárospataki főiskolában a belső béke és a nyugalom, — melyek az iskola áldásos munkásságának, fejlődésének s eredményes vezetésének is erős támaszai, — helyreállíttassék és biztosíttassék.

Egyházkerületi közgyűlésünk közönsége az általános megütközés és felháborodás érzelmeivel fogadja sárospataki főiskolánk előljáróinak és magának a főiskolának jóhírneve, nyugodalma s erkölcsi és anyagi érdekei ellen intézett emez újabb alaptalan támadásokat; ugyanazért az igazgató-tanács jelentését tárgyalás alá vevén, Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok indítványára, egyértelemmel hozott határozatával kimondja:

1., hogy ezeket a támadásokat ismételtén a legnagyobb felháborodással visszaútasítja; a sárospataki főiskolának évről-évre a legnagyobb pontossággal és szigorúsággal megvizsgált és maga az egyházkerület által jóváhagyott számadásait újabb vizsgálatnak alávetni nem kívánja; a főiskolai igazgató-tanácsnak és gazdasági választmánynak a főiskola vagyoni ügyei körül kifejtett buzgóságáról, hűségéről és lelkiismeretességéről újabb bizonytságot teszen s irántok ismételtén teljes megalégedését és a legtisztább meggyőződésen alapuló bizodalját nyilvánítja.

2. Mivel Zoványi Jenő és Tüdös István az 1904-ik év szeptem. 25—27. napjain Szepsiben tartott közgyűlés 8. sz. jegyzőkönyvi határozatával szemben vádjaikat és hírlapi támadásaikat tovább folytatták s mivel ezek a támadások alkalmasok arra, hogy a főiskola hitelét lerontsák s az ügyek vezetésétől távolabb álló s így azt nem ismerhető nagyközönségben

azt a gondolatot ébresszék fel, mintha a főiskola ügyeinek összes intézői, — nem állva hivatásuk magaslatán, — a főiskola vagyonaival és az ősi kegyelet és áldozatkészség által összehordott alapítványi tőkékkel könnyelműen gazdálkodnának s így a főiskolát az anyagi megrendülés elé vezetnék: Zoványi Jenő és Tüdős István ellen a fegyelmi eljárás megindítását hivatalból elrendeli s felhívja az elnökséget, hogy az idevonatkozó ügyiratokat az Egyházi Törvények 320. §-a értelmében, az egyházkerületi ügyészhez tegye át.

28. Dr. Tüdős István a következő határozati javaslatot terjeszti be:

Határozati javaslat.

Tekintettel arra, hogy a sárospataki főiskolánál előállott *tőke-fogyás* kérdésében ellentétes vélemények merültek fel s az összeg meghatározásában eltérők a megállapodások;

tekintettel arra, hogy a főiskola vagyoni helyzetének a modern számviteltani szabályok szerint való megállapítása föltétlenül szükséges s ez a tőke-fogyás összegének fixirozása nélkül nem történhetik meg: bár az egyházkerületi közgyűlés most is a legnagyobb bizalommal viseltetik az igazgató-tanács iránt: egy küldöttséget küld ki a sárospataki főiskolába azzal a megbízással, hogy

1. a tőke-fogyás összegét állapítsa meg;
2. állapítsa meg az elfogyott tőkék természetét;
3. a főiskola anyagi helyzetéről tegyen jelentést olyan alakban, amely ellen az államszámviteltani eljárások és szabályok szempontjából sem emelhetni kifogást.

E határozati javaslat érdemleges tárgyalás nélkül szavazás alá bocsáttatván: egyhangúlag elvetetett s ezzel együtt a dr. Szabó Sándor által — különben szabálytalanul — benyújtott hasonló tárgyú beadvány is tárgytalanná vált.

29. A gömöri, ungi és tornai egyházmegyék úgy a főiskolai ifjúság erkölcsi nevelése, mint a főiskola kormányzói

íránt szükséges bizalom és tisztelet megóvása érdekében, fel-emelik tiltakozó szavukat az ellen a kíméletlen személyi harc ellen, melyet a sárospataki főiskola egynémely tanára támasztott; s mely a főiskola nyugalma és békéjét emészti, tanítványok, tanárok és előjárók között az összhangzatos és eredményes együttműködést lehetetlenné teszi; a főiskola ügyeinek szolgálatától a nemesebb gondolkozású és jóhírnevűkre féltékeny egyéneket elidegeníti s mély sajnálkozásuknak és megbotránkozásuknak adva kifejezést a felett, hogy ennek a kíméletlen harcnak épen a „Sárospataki Lapok“ volt a színtere, amelyet pedig az olvasó közönség azért tart fenn a maga filléreivel, hogy építsen, ne pedig, hogy romboljon: tisztelettel kéri az egyházkerületet, hogy a sárospataki főiskola kebelében felmerült súrlódásokat a lehető legszigorúbban és alaposabban szüntesse meg; a „Sárospataki Lapok“-ban lábbrakapott modor és irányzat miatt pedig e laptól az évenkénti támogatást vonja meg.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kérelem első részét, a fegyelmi eljárást elrendelő előbbi határozatával már elintézte; a „Sárospataki Lapok“-ra vonatkozólag pedig, a főiskolai igazgató-tanács útján, figyelmezteti az Irodalmi Kört, mint az egyházkerület felügyelete alatt álló testületet, hogy a Kör által kiadott „Sárospataki Lapok“ irányával, modorával s egész viselkedésével az egyházkerület maga sincs megelégedve, s anélkül, hogy az írói- és sajtószabadságot s a protestantizmus éltető lelkét tevő szabad véleménynyilvánítást csak a legtávolabbról is érinteni vagy korlátozni kívánná, szükségesnek tartja, hogy a lap az utóbbi években követett irányát és modorát változtassa meg s álljon kizárólag ama magasabb célok és érdekek szolgálatába, amelyek egy egyházi lap működéséhez fűződnek s amelyek annak idején a „Sárospataki Lapok“-at létrehozták s részére a múltban annyi elismerést és közkedveltséget szereztek. Mert különben a kerület kénytelen lenne az általa nyújtott pénzbeli támogatást a „Sárospataki Lapok“-tól megvonni s már most

felhatalmazza a főiskolai igazgató-tanácsot, hogy ha ez az általánosan óhajtott irányváltozás rövid időn be nem következik, a kerület által nyújtott anyagi támogatást szüntesse meg s gondoskodjék egy más egyházi lap megindításáról.

30. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. é. februári üléseinek 6—12. sz. jkvi pontjaival jóváhagyás és megerősítés végett felterjeszti 1. a főiskola 1904. évi zárszámadását; 2. a kihelyezett tőkék kimutatását; 3. a vagyonszámvetést; 4. az 1904-re előirányzott bevételeknek és kiadásoknak a tényleges bevételekkel és kiadásokkal való összehasonlítását; 5. az 1905. évre előirányzott költségvetést.

E jelentés főbb adatai a következők:

I. Az 1904. évi számadás.

a) A közpénztár összes bevétele	---	420998	K	78	fill.
b) A tápintézeti és ösztöndíj-pénztár bevétele	---	56606	„	75	„
c) A Mudrány-pénztár összes bevétele	---	14309	„	61	„
	összesen	491915	K	14	fill.
a) A közpénztár összes kiadásai	---	399392	K	54	fill.
b) A tápintézeti és ösztöndíj-pénztár kiadása	---	58027	„	27	„
c) A Mudrány-pénztár összes kiadása	---	12325	„	11	„
	összesen	469744	K	92	fill.
A három pénztár összes bevétele	---	491915	K	14	fill.
A „ „ „ kiadása	---	469744	„	92	„
	Pénztári maradék	22170	K	22	fill.

II. A kihelyezett tőkék állása 1904. végén.

a) Közpénztár (ebben a Horváth M. képezdei pénztár	---	508743	K	52	fill.
--	-----	--------	---	----	-------

b) Tápintézeti és ösztöndíj-pénztár	138429	K 40	fill.
c) Theologiai nyugdíj-pénztár	31933	„ 66	„
összes kihelyezett tőke	679106	K 58	fill.
1903. végén volt	719148	„ 62	„

A tavalyival szemben kevesebb a ki-

helyezett tőke --- --- --- --- 60042 K 04 fill.

A ki nem helyezett 60042 K 04 fillér fedezetűl szolgál azonban:

a) Pénztari maradvány	22170	K 22	fill.
b) Új nyomdaépület, felszerelés, erdő- vétél stb.	42336	„ 81	„
c) Építkezés, erdőtelepítés, bor stb.	18622	„ 37	„
összesen	83129	K 40	fill.

III. Vagyommérleg.

a) Összes ingatlan vagyon	1572661	K 66	fill.
„ ingó vagyon	1575432	„ 15	„
összesen	3148093	K 81	fill.
b) Összes teher	154010	K 68	fill.
Összes jövedelmező vagyon	2994083	K 13	fill.
1903. végén volt	2920933	„ 30	„
Több a vagyon 1904. végén	73149	K 83	fill.
Ide véve még a törleszt. többletet	2633	„ 89	„
összes többlet	75783	K 72	fill.

IV. Az 1904-re előirányzott bevételek és kiadások összehasonlítása a tényleges bevételekkel és kiadásokkal.

a) Előirányzott bevétel	265245	K 36	fill.
Tényleges bevétel	240704	„ 79	„
Különbözet	24540	K 57	fill.
b) Előirányzott kiadás	263644	„ 11	„
Tényleges kiadás	252888	„ 65	„
Különbözet	10755	K 46	fill.
c) Előirányzaton kívüli bevételek	180293	„ 99	„
Előirányzaton kívüli kiadások	146503	„ 89	„

V. Az 1905. évi költségvetés.

a) Közpénztári bevételi előirányzat	---	274580	K	95	fill.
" kiadási	"	269136	"	12	"
	Maradék	---	5444	K	59 fill.
b) Tápintézeti bevételi előirányzat	---	63338	"	60	"
" kiadási	"	57492	"	72	"
	Hiány	---	5845	K	88 fill.
c) A Mudrány birtok bevétele	---	38178	K	75	fill.
A " " kiadása	---	7945	"	38	"
	Maradvány	---	30233	K	37 fill.
	Teher	---	17000	"	—
	Tiszta maradvány	---	13233	K	37 fill.

Egyházkerületi közgyűlés a bemutatott számadásokat s az igazgató-tanácsnak azokhoz fűzött kimerítő felvilágosításait és előterjesztéseit tudomásul veszi és jóváhagyja. Az 1904. évi számadások terhe alól *Szinnyei Gerzson* főiskolai pénztárnokot — buzgó és lelkiismeretes működésének elismerése mellett — felmenti. Az 1905. évi költségvetési irányzatot helybenhagyja és megerősíti.

31. Ugyanazon igazgató-tanács f. é. februári ülésének 16. sz. jkvi pontjával azt a javaslatot terjeszti egyházkerületi közgyűlésünk elé, hogy *Debreceni Bertalan* főiskolai jogigazgató részére — tekintettel 15 évi hűséges és lelkiismeretes szolgálatára — 1905. január 1-től számítva, évi 600 korona személyi pótlék állapíttassék meg.

Egyházkerületi közgyűlés elfogadja az igazgató-tanács javaslatát s a *Debreceni Bertalan* buzgó szolgálatai jutalmazásául az ő részére 1905. jan. 1-től kezdődőleg évi 600 korona személyi pótlékot állapít meg.

32. Olvastatott *Kiss Elek* sárospataki tornatanár folyamodványa, melyben azt kéri, hogy a múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlés 39. sz. határozatában megállapított felemelt

tornatanári fizetés folyósítását, mely azon feltételhez köttetett, hogy az állami tanítóképezdei rendes tanárságáról lemondva, egészen a főiskola szolgálatába lépjen át, ne kösse ehez a feltételhez s a tornatanítást neki a helybeli állami tanítóképezdében továbbra is engedje meg. Olvastatott erre vonatkozólag a főisk. igazgató-tanács f. é. februári ülésének 18. sz. jkvi pontja, mely Kiss Elek kérelmét tárgyalannak tekinti, miután ő az egyházkerület által kikötött feltételt még mindezideig nem teljesítette s ma is rendes tanára az állami tanítóképezdének, így ma nincs szüksége engedélyt kérnie arra, hogy a tanítóképezdében is taníthasson. Felhívja azért igazgató-tanács Kiss Eleket, hogy lépjen át első sorban a főiskola szolgálatába, vagyis vállalja magára a szabályszerű nyugdíj-járulék fizetési kötelezettségét s ennek megtörténte után forduljon azzal a kérelemmel a főtiszt. Egyházkerülethez, hogy óraadó minőségben a tanítóképezde szolgálatában továbbra is megmaradhasson.

Egyházkerületi közgyűlés a főisk. igazgató-tanács felvilágosító véleményéből meggyőződve a felől, hogy Kiss Elek még mindig a sárospataki állami tanítóképezde rendes tanára: a maga részéről is tárgyalannak látja Kiss Elek ama kérelmét, hogy a tanítóképezdében való tanítás neki megengedtesék. Azt pedig, hogy a múlt őszi egyházkerületi közgyűlésen megállapított fel-emelt tornatanári fizetés részére az akkor kikötött feltétel teljesítése nélkül folyósíttassék, nem tartja teljesíthetőnek, hanem maga részéről is felszólítja Kiss Eleket, hogy lépjen át teljesen a főiskola szolgálatába s majd ennek megtörténte után kérje a tornatanításnak a képezdében leendő megengedését.

33. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. é. februári üléséből jelenti, hogy az *Új Vay-Mocsáry-alapítvány* az 1905. febr. 4-ig visszaérkezett gyűjtőíveken egyszersmindenkori adományokban és ajánlatokban összesen 70868 kor. 77 fillért tesz, melyből a nevezett napig 43956 kor. 62 fillér folyt be a pénztári hivatalhoz. Miután azonban a gyűjtő-ívek nagy része még mindig nem érkezett vissza, igazgató-tanács részletes

és kimerítő jelentést az alapítványról csak az összes gyűjtő-
ívek visszaérkezte után tehet.

Tudomásúl vétetik.

34. Ugyanazon igazgató-tanács jelenti, hogy a *főiskolai könyvraktár* értéke ezidőszerint 61064 kor. 25 fillér, a *főiskolai nyomda* értéke pedig 32378 kor. 11 fillér, összesen 93442 kor. 36 fillér.

Igazgató-tanács jelentése tudomásúl vétetik
és jóváhagyatik.

35. Ugyanazon igazgató-tanács f. é. május 5-én tartott üléséből jóváhagyás és megerősítés végett felterjeszti a *főiskola györgyartlói birtokának* 15 évi *haszonbérbe adására* vonatkozó szerződést, mely egész terjedelmében így szól:

Haszonbéri szerződés.

Mely egyrésztől a sárospataki ev. ref. főiskola, mint haszonbérbeadó földtulajdonos nevében Radácsi György főiskolai tanár, sárospataki lakos, a főiskola gazd. választmányának elnöke, másrésztől Feiler József, jelenleg nagyvárad lakos között alólírt napon következő feltételek alatt kötött:

1. Radácsi György, mint a sárospataki ev. ref. főiskola gazdasági választmányának elnöke a mai napon megtartott ajánlati versenytárgyalás alapján kiadja haszonbérbe Feiler József nagyvárad lakosnak a sárospataki alsó-határban a berceli és karádi határszélen a Gergelyérpart, Özgerindje, Lúdhallgató és Györgyartló dűlőkben egy tagban kihalált, a sárospataki ev. ref. főiskola tulajdonát képező és a tagosítási földkönyv szerint 3575760 □-öl kiterjedésű ingatlan birtokát az összes szántóföldek, rétek, tanyák, belhelyek és legelők, nád-, gyékényszedési, halászati és vadászati jogokkal, nemkülönben a tanyákon levő összes gazdasági és lakóépületekkel, vízlevezető árkokkal, kútakkal, faültetvényekkel.

2. Félreértések kikerülése végett megjegyeztetik, hogy a fennebb — a tagosítási földkönyv adatai alapján — megjelölt területben benne foglaltatik az a terület is, amely a „Bodrogközi Tiszaszabályozó Társulat” által a birtokon keresztül vezetett csatornára már előzőleg — a csatorna építésekor — kisajátított;

ezzel tehát a birtok termennyisége kevesbedett; megjegyeztetik, továbbá, hogy a termennyiség nem egy újabb felmérés, hanem a tagosítási földkönyv adatai alapján vezetve a jelen szerződésbe, annak pontosságáért a főiskola szavatosságot nem vállal, hanem a birtokot a hasznobérlő által ismert azon határok között adja hasznobérbe, amely határok között az jelenleg fekszik.

3. A hasznobérleti idő az 1905. évi október 1-jétől számítandó 15 egymásután következő évre, vagyis 1920 szeptember 30-ig bezárólag terjed.

4. Az évi hasznobéri összeg 55,000 koronában, azaz övenöt-ezer koronában állapittatik meg. Köteles hasznobérlő ezen hasznobéri összeget évnegyedenként egyenlő részletekben előlegesen, tehát minden év október 1-én 13,750 koronát, január 1-én 13,750 koronát, április hó 1-én 13,750 koronát és július 1-én 13,750 koronát a főiskola pénztárába Sárospatakon pontosan befizetni.

5. A megállapított bérösszegezen felül hasznobérlő a birtok után járó semmiféle terhet nem visel; a birtok után járó adókat, a vízszabályozási és ármentesítési társulat által kivetett, vagy ezután kivetendő kezelési, gátfenntartási és belviz-szabályozási költségeket, az állami, községi és törvényhatósági pótdadókat, valamint az épületek után a tűzbiztosítási összegeket a főiskola fizeti; önként értetve, hogy a jelen hasznobéri jogügylet után a hasznobérlőre kivetendő kereseti adót és ennek járulékait a hasznobérlő fogja fizetni.

6. Hasznobérleengedésnek semmi körülmények között, tehát bármely elemi csapás, árvíz, gátszakadás, talajvíz stb. esetén sem lehet helye. Ha a Bodrogi Tiszaszabályozó Társulat által időközben esetleg új csatorna építtetnék a birtokon, a hasznobéri összegből levonásba hozásnak a kisajátítandó területekért sincs helye, de viszont a főiskola sem követelhet nagyobb hasznobéri összeget a talajjavításért.

7. A jelen hasznobéri szerződés összes feltételei biztosításául egy félévi hasznobérnek megfelelő összeg, tehát 27,500 korona, azaz huszonhétézeröttszáz korona köttetik ki ovadék gyanánt. Köteles hasznobérlő ezen összeget készpénzben, takarékpénztári betétkönyvben, vagy ovadékképes értékpapírban a mai naptól számított 30 nap alatt a főiskola pénztárába letenni. Ha készpénzben tétetik le az ovadék, az takarékpénztárba helyeztetik el és annak a takarékpénztár által adott kamatai a hasznobérlőt illetik. Ha értékpapírban tétetik le, azok kamatszélvényei is leteendők; ezen értékpapírok szelvényei után járó jövedelem szintén a hasznobérlőt

illeti. Ha értékpapírban helyeztetik el az ovadék, az értékpapírok névértékben fogadtatnak el abban az esetben, ha a névérték a börzei árnál alacsonyabb, ellenkező esetben a börzei ár vétetik számításba. Addig, míg ezen ovadékot haszonbérő le nem teszi, a versenytárgyalás alkalmával a főiskola pénztárába elhelyezett 5000 korona bánatpénz visszatartatik, mely bánatpénz, ha a fennebbi ovadékot letette, neki vissza fog adatni.

8. A haszonbérbe adott birtokon található épületek leltár mellett fognak haszonbérőnek átadatni. Köteles a haszonbérő az épületeket a haszonbér egész tartama alatt jó karban tartani és a haszonbérlet lejártával a leltárban kitüntetendő állapotban adni vissza; a természetszerű avulás azonban az átadáskor figyelembe fog vétetni.

9. Haszonbérő köteleztetik a haszonbérbe vett birtokon a még hiányzó épületeket, különösen egy, a birtok nagyságának megfelelő magtárt, a szükséges mennyiségű cselédlakot, istállót stb. 60,000 kor. értékig beépíteni a bérleti idő első harmadában. Köteles haszonbérő minden építkezés alkalmával az épület tervrajzát és költségvetését a gazdasági választmánynak eleve bemutatni és csak azokat az épületeket és csak ott emelheti fel, amelyeket a gazdasági választmány elfogadott és amelyekre nézve a helyet a gazdasági választmány a bérővel való közmegegyezéssel megállapította. A 60000 korona összegbe beszámíthatatik a mostani épületekre fordítandó javítás költsége is, amire azonban szintén a gazdasági választmány előzetes beleegyezése kérendő ki. Az újonnan emelt épületek a gazd. választmány által felül fognak vizsgálatni és ezek leltárba vezetnek és az építésre kiszabott határidő lejártával minden kártérítés, vagy az építési ár visszafizetése nélkül a főiskola birtokába kerülnek.

10. A főiskola a haszonbérelt birtokon egy tanyai iskolát emeltetvén és abba egy elemi tanítót választván, a haszonbérő ezt a tanyai iskolát az egész haszonbérleti idő alatt rendes karban tartani, a szűséghez képest kitisztíttatni, a téli időn keresztül fűtteni köteles, de ezenkívül köteles a főiskola által megválasztott tanítót sajátjából fizetni és neki kártaszertű jövedelmét kiadni. A tanyai iskola iskolaszéke a gazd. választmány és az iskola az alsózempléni ev. ref. egyházmegye felügyelete alatt áll.

11. A birtokon levő belvízvezető csatornák szintén leltár mellett adatnak át haszonbérőnek. Köteles haszonbérő ezen csatornákat a bérlet egész tartama alatt tisztán és a vízvezetésre alkalmas állapotban fentartani; e végből köteles évenként legalább

egyszer mindenesetre és pedig lehetőség szerint ősszel az egész csatorna-hálózatot kitisztíttatni.

12. A birtokon levő fák szintén leltár mellett fognak haszonbérletnek átadni. Köteles lesz haszonbérlet a jelenlegi fákon kívül évenként legalább 2000 drb. új fát ültetni. A fa kihasználására és ültetésére nézve időről-időre tervezetet nyújt be a gazd. választmányhoz, mely tervezet közegyetértéssel fog foganatosíttatni. Mindenekelőtt pedig kötelessége a tanya rendes befásítása, hogy a tanya külső kinézése a nagybirtokhoz méltó legyen.

13. Haszonbérlet a birtoknak egyedül a mezei gazdálkodás által elérhető haszonvételei illetvén, ha a birtokon turfa-telep, vagy egyéb bányászati értékcsökkentő tárgyak fedeztetnének fel, azok hasznosításáról a tulajdonos főiskola saját tetszése szerint intézhetnek.

14. A birtokon a haszonbérletnek engedélyezett dohánytermelési engedélyt a haszonbérlet átvenni és az egész bérleti idő alatt pontosan fentartani köteles, ennek elvesztéséből eredő károkért felelősséggel tartozik.

15. Haszonbérlet semmiféle vetést nem vesz át, ilyet tehát átadni sem tartozik: mindazonáltal köteles a haszonbérlet megszűntének utolsó évében 200 hold területet fekete ugarnak felhagyni és megengedni, hogy a tulajdonos főiskola, vagy új haszonbérlet ezen területet magának őszi vetés alá kellő időben elkészíttethesse; továbbá, hogy az őszi vetés letakarítása után 300 hold tarló földet felszántathassa és az őszi vetéssel magának kellő időben bevettethesse, e végből a szükséges ígás marhákat a birtokra hajtathassa s ott — ezen itt körülírt területen — legeltethesse.

16. A birtokból 500 holdat haszonbérlet rétnek és legelőnek tartozik fentartani s ezt a területet fel nem töretheti.

17. A haszonbérlet birtokon termelt összes szalma és szénamennyiséget haszonbérletbevevő csak ott használhatja fel s semmiféle szalmát s takarmányneműt, valamint trágyát eladni nem szabad. A haszonbérlet megszűntével tartozik az összes szalma és szénatermést új haszonbérletnek eladni s a búza, gabona, valamint a tavaszi vetemények szalmáit, ezeknek törekeit és a felmaradó szénatermést becslés szerinti értékben átveszi.

18. A haszonbérlet leteltével köteles haszonbérlet az összes bérelt épületeket és földterületeket átadni; joga lesz azonban az utolsó év október 1-jét követő télen dohánytermését a dohányszárító színekben, dohányosait a dohányos lakásokban a dohánybevéltási határidőig tartani; a simító házat a csomózásra és egyből

szükséges dolgokra felhasználhatja. Kukoricatermését az utolsó év október 15-ikéig tartozik a földről betakarítani. A kukorica-termés góréját szintén köteles becslés szerinti árban az új haszonbérlőnek átadni; krumpli és répa-termését, esetleg kukoricáját, egy kimutatott táblatarlón jogában áll feléletni és ezt a folyó évben a jelenlegi bérlőnek is megengedni tartozik. Ha ellenben kukorica, krumpli és répa-termését nem akarná feléletni, azt a következő év április 1-ig elvermelt helyeken tarthatja.

19. Ha a főiskola képviselői a birtok megtekintése vagy bármi más okból a birtokra kiszállnak, köteles a haszonbérlő annyiszor, amennyiszor ott megjelennek a lakóházban egy szobát rendelkezésükre bocsátani.

20. Haszonbérlő tartozik a birtok határaitra felügyelni.

21. Alhaszonbérbe adásnak csak a tulajdonos főiskola gazd. választmányának engedélyével lehet helye.

22. Ha az államkincstár a tagbirtokon csendőrséget állítana fel, a haszonbérlő köteles a kis tanyán a gazd. választmány által kijelölendő épületet ingyen átadni csendőrségi laktanyának.

23. Ha a haszonbérlő a jelen haszonbéri szerződés bármely pontját teljesíteni elmulasztaná, különösen, ha a fizetési határidőket pontosan meg nem tartaná, ovadékat veszti és ezenfelül feljogosítja a főiskolát, hogy a haszonbéri szerződést, minden beavatkozás nélkül önhatalmúlag megszüntethesse, a haszonbérlőt a bérelt birtokból önhatalmúlag is azonnal kimozdíthassa, az elmaradt haszonbért, ennek kamatait és költségeit, nemkülönben a főiskolának esetleg előállható kárait és az esetleg olcsóbb haszonbérbeadás által előállható veszített hasznait, haszonbérlőn behajthatassa.

24. Per esetére kiköttetik a sommás perút és a sátoralj-új helyi kir. járásbíróóság illetékessége.

25. A jelen jogügylet után kivetendő kincstári illetéket és a szerződés bélyegét a haszonbérlő viseli.

26. Feiler József haszonbérlő az első pontban körülírt ingatlan birtokot haszonbérbe kiveszi és magát a jelen szerződés minden pontjának teljesítésére kötelezi.

27. Ha a bérlő mezőgazdasági szeszgyárt óhajtana építeni: a haszonbérbeadó főiskola ezt megengedi, de ebben az esetben haszonbérlő évenként 4000 korona, azaz négyezer korona haszonbérleti többletet fizet; a szükséges épületeket saját költségén építteti fel, mely épületek a haszonbérlet lejártával minden visszatérítés nélkül a főiskola birtokába mennek át.

Ezen szerződés két eredeti példányban állítottatott ki, s ennek

pontjai haszonbérlet azonnal kötelezik, a főiskolára azonban csak a tiszáninnyi ev. ref. egyházkerület jóváhagyása után lesz kötelező. Kelt Sárospatakon, 1905. márc. 8-án. Radácsi György sk. főiskolai gazd. vál. elnök. Feiler József sk. Előttünk: Seress István sk. Ifj. Joó Miklós sk.

Egyházkerületi közgyűlés a bemutatott haszonbérszerződést, (igazgató-tanácsi jkv. 87—92. l.) mint a főiskolára kétségtelenül előnyöset, jóváhagyja és megerősíti.

36. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa f. é. februári ülésének 88. sz. jkőnyvi határozatával a gimnáziumi szék előterjesztése alapján azt a javaslatot terjeszti a főt. Egyházkerületi Közgyűlés elé, hogy a dr. Mitrovics Gyula eltávozásával a főgimnáziumban megüresedett magyar-latin tanszékre, a pályázat mellőzésével, az e tanszéken egy év óta működő helyettes tanárt, *Elekes Imre* okleveles lelkészt és okleveles középiskolai tanárt, aki eddigi működésével teljesen kiérdemelte a tanári kar és az igazgató-tanács bizalmát és elismerését, f. é. szept. 1-től kezdődőleg rendes tanárrá megválasztani, illetőleg véglegesíteni méltóztassék.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács javaslatát szívesen teszi magáévá, miután a gimnáziumi szék és igazgató-tanács egyező véleményében teljes biztosítékot lát arra nézve, hogy *Elekes Imrén* a sárospataki főiskola egy kipróbált jeles tanerőt nyer, aki további működésével főiskolánk és egyházunk ügyeinek elővitelében sikeresen fog közreműkölni. Midőn azért *Elekes Imrét* szept. 1-étől kezdődő hatállyal a sárospataki főgimnázium rendes tanárává megválasztja, működésére Isten áldását kéri.

37. Ugyanazon igazgató-tanács f. é. május 23-án tartott rendkívüli üléséből jelenti, hogy *Szeremley Gábor* a főiskolai gazdasági választmány tagja, ezen állásáról — nagymérvű hivatali elfoglaltságára való hivatkozással — lemondott. Igazgató-tanács — épp úgy mint a gazdasági választmány — a

legnagyobb sajnálattal ajánlja a lemondás elfogadását, kifejez-
vén iránta legteljesebb elismerését.

Egyházkerületi közgyűlés a maga részéről is a legnagyobb sajnálattal veszi tudomásul a Szeremley Gábor lemondását s midőn azt a felhozott okok miatt elfogadja, szíves köszönetét fejezi ki neki a főiskola ügyei körül teljesített buzgó és sikeres munkálkodásáért s ama reményét fejezi ki, hogy őt még más alkalommal újból megnyerheti a főiskola szolgálatára.

38. Olvastatott a főisk. igazgató-tanács f. é. május 23-án Miskolcon tartott rendkívüli ülésének jegyzőkönyve, melyben igazgató-tanács a főiskolai gazdasági választmány ajánlata alapján javasolja, hogy a Szeremley Gábor lemondásával megüresedett gazdasági választmányi tagságra *Meczner András* sárospataki földbirtokos választassék meg.

Egyházkerületi közgyűlés az igazgató-tanács javaslatát elfogadja s *Meczner András* sárospataki földbirtokost a sárospataki főiskola gazdasági választmányának rendes tagjául megválasztja s mint ilyet, jó reménységgel üdvözli.

39. *Fejes István*, mint a sárospataki főiskolai igazgató-tanács egyházi elnöke és e minőségben a sárospataki főgimnáziumban az érettségi vizsga elnöke, azt a kérelmét terjeszti egyházkerületi közgyűlés elé, hogy miután halaszthatatlan családi ügyei miatt a folyó iskolai év végén tartandó érettségi vizsgálatokon nem elnökölhet, egyházkerületi közgyűlés mentse fel őt e kötelessége alól s a júniusi érettségi vizsgák vezetésére *Kérészy Barna* főisk. igazgató-tanácsost küldje ki.

Egyházkerületi közgyűlés a *Fejes István* kérelmét, felhozott indokainak méltánylásával, készséggel teljesíti s a júniusi érettségi vizsgákon leendő elnöklésre *Kérészy Barna* főisk. igazgató-tanácsost kéri fel.

40. Olvastatott dr. Kovács Gábor igazgatónak a *miskolci*

ev. ref. főgimnázium állapotáról szóló jelentése, amely szerint a teljes számmal bíró tanári testület buzgón teljesíti a nevelés és oktatás magasztos feladatait. A megoldásra váró dolgok körül, az intézet teljes berendezésénél fogva, ez idő szerint alig van más hátra, mint a folyton növekvő nagy város rohamos drágulásával szemben, a tanári fizetések pótlása, továbbá a görög-pótló tanfolyam és az alsóbb osztályokban a párhuzamos osztályok felállítása. Ez iskolai évben hozatták meg a *Röntgen-készüléket* és a *Marconi-féle távirót*, továbbá vettek egy hatalmas *vetítő-készüléket*, mely villamfényvel úgy a földrajzi, természetrajzi, mint a fizikai tudományok kitűnő segédeszköze s a szemléltetés által rendkívül megkönnyíti az elméletet. Ebben az évben vezetett be a 8-ik osztályba a *céllövés*, melyhez a honvédelmi miniszter úr jóakarata folytán Manlicher-féle puskákat kaptak és a növendékek ebben is igen szép haladást tettek.

Az iskolának ez éven gyásza is volt. Halmy Gyula nyugalmazott tanár hosszas szenvedés után meghalt f. é. március 20-án 65 éves korában. A megboldogult 36 éven át kiváló hűséggel szolgálta e tanintézetet, több ízben viselve az igazgatói tisztet is.

Géresi Kálmán, kir. tankerületi főigazgató, a tanintézetet még december hóban meglátogatta s mindent rendben talált. Az iskola anyagi gyarapodásához hozzájárult a helybeli takarékpénztár 400 koronával, a miskolci takarékegylet 200 koronával, Varga József szikszói ref. lelkész adott a tápintézetnek 200 koronát, a Borsod-Miskolci Hitelbank 100 koronát, az ifjúsági segélyegyletnek dr. Engel Arnold 150 koronát.

Érezhető hiánya e tanintézetnek az, hogy olyan tápintézete, amely a vidéki lelkészek és tanítók gyermekeinek nagyobb arányú idejövételét lehetővé tenné, nincsen.

Egyházkerület a jelentést tudomásul veszi s Halmy Gyula nyugalmazott tanár emlékezetét, aki a miskolci főgimnáziumnak hosszú időn át tevékeny, humánus modorú, jeles tanára volt s az ifjúság helyes irányú nevelésében s az intézet felvirágoztatásában hasznos és buzgó szolgálatoakat teljesített, — jegyzőkönyvében megörökíti s a végnyugalom ölére tért férfiú nemes poraira áldást kíván.

41. A rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium állapotáról Loysch Ödön igazgató jelenti, hogy a folyó 1904/5. tanévet már az új iskolai épületben kezdték meg. Ötven éves múltra tekinthet vissza ez az iskola, mint egyesült protestáns jellegével egyedüli tanintézete e hazának s ez a félszázados forduló összeesett egy új, a modern kor igényeinek mindenben megfelelő iskola-épület emelésével. A félszázados alapítás évfordulója és az új épület felavatása, a kiváló alkalom jelentőségéhez mért magasztos ünnepély keretében ünnepeltetett meg, az egyházkerületek vezérférfiainak, egyházaink és testvériskoláink képviselőinek, az iskola számos tanítványának és barátjának jelenlétében, 1904. október hó 11. napján. *Az épület összköltsége 290,089 korona 04 fillérre rúg.* Ez összegből 26.777 kor. 28 fillér a telek ára, 3107 korona 10 fillér az előmunkálatok (tervpályázatok, tervdíjazások, hirdetések) költsége; 17.331 kor. 55 fillér felszerelésekre fordított, míg maga az épület minden járulékaival együtt 242.873 kor. 11 fillérbe került. Az előirányzathoz képest néhány száz koronányi megtakarítás mutatkozik. Fedezetül szolgál a fenti összegre a magy. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztériumnak 200.000 koronányi beruházási államsegélye, gróf Andrássy Dénes 4000 kor. adománya, Bodor István tanár 500 korona gyűjtése, a régi iskolaépületnek a helybeli ev. ref. egyház által már kifizetett 40.000 kor. eladási ára és újabb 40.000 kor. rendkívüli építkezési és felszerelési államsegély, amely a még meg nem szavazott 1905. évi állami költségvetésbe van felvéve.

Az iskola rendes évi költségvetésében némi hiány már a múlt évben is mutatkozott. Ez a hiány ez évben növekedett, amit az épületfenntartás, több fűtés és világítás, a szolgaszemélyzet szaporítása idéz elő s ami ez éven már előreláthatólag 3946 koronára fog felemelkedni. Mivel az iskola e hiányt fedezni egyáltalán nem képes, az igazgató-tanács 1905. március havában a püspök úr hozzájárulásával kérvényt adott be a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz az iránt, hogy az 1894. évi XXVII. t.-c. 3-ik §. *d)* pontja értelmében a már kiutalványozott 200.000 kor. építkezési államsegély után az országos nyugdíj- és gyámintézet javára fizetendő 3 %-nyi összeget — 6000 koronát — engedje el. Ez összegnek a fedezéséről ugyanis a normál költségvetésben gondoskodás nem történt, évi kiadását pedig az iskola költségvetése nem bírja el. Az ügy a minisztériumban még nem intéztetett el.

Az iskola beléletében változás nem történt. A tanítás kielégítő eredménnyel folyik. Az ifjúság erkölcsi magaviselete, egészségi állapota kifogástalan. A játékdélutánok már 8 év óta életbe vannak léptetve. Ifjúsági kirándulás, tanulmányozás és ismeretszerzés céljából, a mostani húsvéti vakációban is volt, Fiuméba es környékére és Velencébe. A tápintézetet ez éven 112 tanuló vette igénybe. Ellátási díj egész évre 120 korona.

A folyó iskolai évben egyesektől a következő adományok folytak be: Az alaptőke gyarapítására a rimaszombati takarékpénztár adott 600 kor.-t, a gömörmezei nép- és iparbank 100 kor.-t. A folyó kiadások fedezésére a Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Részvénytársaság 100 kor.-t. Ösztön- és pályadíjakra: Terray István (utazási ösztöndíjalapítványúl) 1000 kor., Kohn Adolf 100 kor., Gömörmezei Közművelődési Egyesület 60 kor., Rimaszombati Polgári Olvasókör 20 kor., Bazilidesz János 20 kor., Soós Ferenc ácsmester 40 kor., Tamásfalvi Petőfi Egyesület 10 kor., Rábely Miklós nyomdász 20 koronát. A tápintézetre a Rimaszombati Takarékpénztár 40 kor., a Nép- és Iparbank 20 kor., a takaré- és hitelszövetkezet 15 koronát. Az adományok összege 2145 kor.

Az október 11-iki avatási ünnepély 500 koronányi tiszta jövedelméből ifjúsági segélyalapot teremtettek. Soós Ferenc ácsmester az ifjúsági könyvtárnak 109 dbt könyvet ajándékozott. Báró Radvánszky Béla koronaőr pedig összes nyomtatásban megjelent könyveit adományozta a tanári könyvtárnak.

Jelentés örvendetes tudomásúl vétetik.

42. A rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium igazgató-tanácsa a múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlés ama határozatának megváltoztatását kéri, mely szerint a sárospataki gimnáziumi szék kérelmére az eddigi gyakorlat megszüntetésével kimondatott, hogy a gimnáziumi pót- és javító érettségi vizsgálatok Rimaszombat kihagyásával jövőre felváltva Miskolcon és Sárospatakon tartassanak. A rimaszombati igazgatótanács ebben a paritás és a kerületünkben fennálló három gimnázium közötti testvéries viszony megbontását látja, kéri azért a régi állapot helyreállítását.

Egyházkerületi közgyűlés, méltányolva a rimaszombati főgimn. igazgató-tanácsa által felho-

zott indító-okokat, — miután a multkori határozatával egyáltalán nem óhajtotta a testvérintézetek közötti egyetértést és viszonyosságot legkisebb mértékben sem meglazítani s tisztán a sárospataki főgimnázium által felhozott gyakorlati okokra építette határozatát — felhívja a wiskolci, rimaszombati és sárospataki főgimnáziumok tanári karát, hogy közös egyetértéssel állapodjanak meg oly eljárási módozatban, mely mindenik testvérintézetet megnyugtatja s ily megállapodás esetén terjesszék fel közös javaslatukat az egyházkerületi közgyűléshez.

43. Olvastatott a *miskolci ev. ref. felsőbb leányiskola* felügyelő-bizottságának következő jelentése:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

A főtiszt. egyházkerület 1903. évi tavaszi közgyűlése akkori felterjesztésünk alapján azzal bizta meg a Felügyelő-Bizottságot, „hogy az *intézet* jövőre hivatására és feladataira való tekintettel úgy készítse elő és terjessze fel a maga mindent felölelő határozott és világos tervezetét, hogy az addig kifejezésre juttatott s elfogadott *kivánalmak mind megoldásra s kielégítésre találhassanak*“ (53. jk. sz. 3. p.) Ugyanazon évi őszi egyházkerületi közgyűlés 47. sz. jkvi pontjában elfogadta az építkezés tárgyában 1903. szept. 25-én kelt előterjesztésünket és az építkezésre vonatkozó tervezetet s egyúttal az építkezésre felveendő (65.000 koronát kitevő) törlesztési kölcsön évi fedezésére szükséges összeget egyházkerületünk az egyesített Szűkös-Hollandi pénztár azon kamatjövedelméből utalja ki, mely összeg az ezen tárra alkotott szabályzatban foglalt fizetési tételek és címletek fedezése után felmarad. (47. jk. sz.)

B. e. Tóth Pál igazgató halála miatt azonban az építkezés, melynek már 1904. év nyarán meg kellett volna történnie, elmaradt, — annyival is inkább, mert a Felügyelő-Bizottság, igazgató nemlétében, nem merte magára vállalni az építkezésért a felelősséget, maga is érezvén az akkori épülettervnek több irányú, a szélsőségig vitt takarékoságból származó nagy hiányait.

Azért a kérdés újabb, alapos tanulmányozása után a Felügyelő-Bizottság arra az erős meggyőződésre jutott, hogy *nemcsak az internátus számára kell az egészségügyi követelményeknek meg-*

felelő újabb helyiségeket emelnünk, hanem a szorosabb értelemben vett tanintézetnek is idők folyamán oly égető szükségletei állottak elő, amelyek hosszabb ideig halasztást nem szenvedhetnek. A már szép eredménnyel megnyílt V. s a jövőre megnyíló VI. osztály létesülésével pedig ezek a szükségletek egyenesen követelőleg lépnek fel az intézettel szemben. Azért egy olyan épület emeléséről kell sürgősen gondoskodnunk, amely nemcsak internátusi nappali és háló-szobákat foglaljon magába, de az iskolai tanítási célokra is elég helyiséget adjon.

A főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez 1903. szeptemberében benyújtott tervezet csaknem kizárólag csak az internátus elhelyezését tartotta szem előtt; de azt sem teljesen kielégítőleg. Az a körülmény pedig, hogy egy régi épületszárnyra tervezte az új emeleti részt, azzal a hátránnyal járt volna, hogy költséges volna mellett is csak egyetlen szobasorral szaporította volna helyiségeinket.

Azért a főtiszteletű egyházkerület amaz intenciójának, amely szerint a „kivánalmak mind megoldásra és kielégítésre találhassanak“, lelkiismeretesen akarván megfelelni, új tervet dolgoztattunk ki, amelyet tisztelettel van szerencsénk mellékelni. Ez újabb tervezés szerint a mostani internátusi szárnyban négy osztály termét helyeznők el, az új épületben pedig a másik kettőt és a természet-tudományi-, rajz- és kézimunkatermet, a szükséges mellékhelyiségekkel együtt; az emeleten pedig az internátust. Helynyerés céljából a mai igazgatói lakást lerontani javasoljuk, mivel az lakóházul különben is egészségtelen. Az igazgató lakásául pedig a mostani utcái szárnyat jelölnek ki. Maga az új épület hosszabb szárnyával a tornacsarnok elé nyúlna ki; rövidebb keresztzárnya pedig az udvart keresztben fogná át, úgy, hogy jobbra, balra bejárót és világító-helyet hagyna maga mellett.

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés! Amint e terv-vázlatból is látni méltóztatnak, a jelenlegi terv sokkal szélesebb keretekben mozog, mint az 1903-iki. A költségeket ez is tetemesen megnöveli, de még inkább a mai nehéz építkezési viszonyok, melyeknek pedig tartósabb és tetemesebb javulását a mai bérmozgalmas világban bajosan remélhetjük. Azért ezt, valamint a legnélkülözhetetlenebb költségeket és a kölcsönügyletnél kikerülhetetlen árfolyamvesztéseket számításba véve, mintegy 150,000 koronára volna a nélkülözhetetlen építések megejtésénél szükségünk.

Ezt az összeget, mint az 1903. tervezésnél, úgy most is hosszabb lejáratú törlesztéses kölcsön felvételével gondoljuk előte-

remthetni. Ennek évi kamata és törlesztési részlete kerek számra kiegészítve 9000 koronát tennének ki. Hogy erre a kiadásra fedezetet találjunk, mély tisztelettel kérjük a főtiszteletű egyházkerületet: *a már 1903-ban, a Szükösi-Hollandi pénztár terhére megszavazott 3000 koronán felül méltóztassék a pénzügyi választmány előterjesztéseit magáévá téve, intézetünk számára az ott javasolt újabb 6000 korona évi segélyt a fölemelt államsegélyből nekünk kegyesen megadni.* Így képesek volnánk az építkezési kölcsön amortisatióját is teljesíteni és az V. és VI. osztályok felállításával járó terheket is költségvetésünk egyensúlyának felbillenése nélkül elviselni.

Arra az esetre, ha előterjesztésünket a főtiszteletű egyházkerület kegyes lesz elfogadni, méltóztassék a pénzügyi választmányt a kölcsönművelet lebonyolítására, — a Felügyelő-Bizottságot pedig az építkezésre vonatkozó további lépések megtételére felhatalmazni.

Az egyházkerületnek a miskolci ref. felsőbb leányiskola iránt tanúsított eddigi szeretete és áldozatkészsége intézetünk vezetőségét, a Felügyelő-Bizottságot mindenesetre arra is kötelezi, hogy kéréseinkben mindenkor megtartsuk a kálvinista szegénység parancsolta legszorosabb korlátokat. Így most sem gondoltunk a legtávolabbról sem arra, hogy az állami felsőbb leányiskolák építésénél és berendezésénél alkalmazott méreteket csak a legkevésbé is kövessük és utánozzuk. A tervzetben az egészségi szempontoknak és a tanítási szükségleteknek mindenütt csak a legnélkülözhetlenebb feltételeire voltunk tekintettel, mindazáltal természetesen úgy, hogy a szülők gondjait és a nevelés sikerének valóban nélkülözhetetlen feltételeit előrelátható időig mégis kielégítsük.

A Felügyelő-Bizottság szigorú lelkiismeretességgel fontolta meg egyrészt a főtiszteletű egyházkerület anyagi helyzetét, másrészt az intézetünkkel szemben táplált jogos igényeket; azért mély tisztelettel bátorságot vesz magának annak őszinte kifejezésére, a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés színe előtt, hogy ha az építkezésre és az egyházkerületi évi segély kért és javasolt fel-emelésére vonatkozó tiszteletteljes előterjesztéseink elfogadhatók nem volnának, a Felügyelő-Bizottság már a jelenben is a legkínosabb helyzetbe jutna, az intézet jövője iránti felelősséget pedig magára egyáltalában nem vállalhatná.

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

A már megszavazott 3000 koronán felül ez újabb 6000 korona kétségen kívül tetemes áldozat a főtiszteletű egyházkerülettől. Azonban a főtiszt. egyházkerület atyai gondosságába és bölcsességébe vetett hitünkön kívül még két dolog is bátorít ez újabb tisz-

teletteljes kérésünk megtevésére. Az egyik annak élénk tudata, hogy mind a vallási közönyösségnek, mind a lélekkalászatnak egyedül a növelésre fektetett fokozódott gond állhatja útját. A másik meg az, hogy a miskolci ref. felsőbb leányiskola az az egyetlen tanintézet, mely a főtiszteletű egyházkerületnek közvetlen tulajdonát képezi. Hiszen intézetünknek a tandíjakon kívül más jövedelmi forrásai nincsenek, csak azok, amelyeket a főtiszt. egyházkerület saját pénztárából nyit meg a számára. Intézetünknek közpénztára szükségleteit szolgáló alapítványai nincsenek. Patrónusa sincs más, csak a főtiszteletű egyházkerület. Közvetlenül még az állam segítségéhez sem folyamodhatik.

De a főtiszt. egyházkerület atyai segedelme elég is volt nekünk mind e mai napig. Hisszük, reméljük, sőt tudjuk, hogy elég lesz ezutánra is.

Ismételten kérjük azért kérelmünk teljesítését, javaslataink elfogadását.

* * *

Ezeken felül még két alázatos kérésünk volna a főtiszteletű egyházkerületi közgyűléshez.

Méltóztassék Felügyelő-Bizottságunkat felhatalmazni, hogy *egy természetrajz-vegytani tanszékre a pályázatot kihirdethesse* és segéd-tanári címmel és fizetéssel, *ideiglenes minőségben*, középiskolai tanári képesítésű egyén által azt már a következő 1905/906. iskolai évre betölthesse. Tisztelettel megjegyezzük azonban, hogy ha az építkezésre vonatkozó tiszteletteljes felterjesztéseink visszautasítottának, ez új tanszék felállítása feleslegessé válik; mert akkor lehetetlen lévén az V—VI. osztályoknak a követelmények szerinti fenntartása, nemcsak, hogy a jövőre megnyitni tervezett VI. osztályt nem állíthatjuk fel, hanem a most már meglevő és népesnek mondható V. osztályt is be kell szüntetnünk és intézetünk teljessé tételéről végleg le kell mondanunk.

A másik kérésünk az, hogy *Felügyelő-Bizottságunkat három új taggal még a közgyűlés folyamán* méltóztassék kiegészíteni.

Ezek után előterjesztéseinket még egyszer ajánlva a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésnek nagybecsű figyelmébe és jóindulatába, maradtunk kiváló tisztelettel a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésnek

alázatos szolgálói

a Felügyelő-Bizottság nevében :

KUN BERTALAN,
püspök.

DR. MITROVICS GYULA,
igazgató.

1. Egyházkerület a felügyelő-bizottság által készített és bemutatott építési tervet jóváhagyja s az építési költségek fedezésére szolgáló hosszabb lejáratú kölcsön-összeg felvételére a felügyelő-bizottságot felhatalmazza s az építési kölcsön fedezésére az 1903. évi őszi egyházkerületi gyűlés 47. számú jegyzőkönyvében megszavazott évi 3000 kor.-t a Szűkősi-Hollandi tárból s az évi 6000 koronát a jelen gyűlésen hozott határozat (felemelt államsegély szétosztása) értelmében a felemelt államsegélyből folyóvá teszi s a felügyelő-bizottságot az építkezés keresztülvitelével megbízza.

2. Felhatalmazza a felügyelő-bizottságot, hogy egy természetrajz-vegytani tanszékre, a közölt módozatok szerint, a pályázatot kihirdesse.

3. Felügyelő-bizottsági tagokul dr. Rácz György, dr. Nagy Péter és dr. Tüdös István miskolci lakosokat megválasztja.

44. Olvastatott az országos zsinat elnökségének leirata *Knox János* születése négy százados évfordulójának megünneplése tárgyában.

Egyházkerületi közgyűlés tekintettel a nagy reformátor világraszóló érdemeire, felhívja a kebelbeli lelkészeket, hogy a skót reformátor nevét s jelentőségét a f. évi október végén tartandó reformációi emlékűnnep alkalmával szíveskedjenek gyülekezetük körében feleleveníteni s emlékezetét méltó tisztelettel felújítani.

45. A konvent múlt évi októberi jkvének 18. pontjában az orsz. ref. tanáregyesület kezdeményezésére a *bécsi béke 300-ik évfordulója* megünneplésének kérdésével foglalkozván, kimondja, hogy egyházi és nemzeti történelmünk kimagasló alakjai iránt a hálás kegyeletet ápolni, a hazai protestántizmus küzdelmes múltjában felmerült nagy események emlékezetét ébren tartani s ezáltal az utódok nemzeti és protestáns öntudatát erősíteni óhajtván, *Bocskay Istvánnak*, prot. vallásszabadságunk és nemzeti jogaink dicső hőségének elévülhetetlen

érdemeire s az általa kivívott bécsi béke vallási és nemzeti jelentőségére való tekintetből: 1. felhívja a református iskolák fenntartó testületeit aziránt való intézkedésre, hogy a bécsi béke 300-ados emlékére az 1905/6. iskolai év végén a tanuló ifjúság nemzeti és egyházi érületének erősbitésére szolgáló iskolai ünnepek tartassanak. 2. Elkészített *Bocskay István képét* díszesebb kivitelű iskolai fali szemléltető kép alakjában s az összes ref. iskoláknak kiállítási áron bocsátja rendelkezésükre. 3. Megíratja Bocskay Istvánnak s az általa vezetett szabadságharcnak s a bécsi béke jelentőségének népies modorú történelmi ismertetését s az egyházi és iskolai könyvtár részére egy-egy, összesen két-két példányban díjtalanul kiosztja, a gyülekezeti tagok között pedig mérsékelt áron árúsítja. 4. Felhívja az egyházkerületeket intézkedésre aziránt, hogy a Bocskay szabadságharcának és a bécsi békének 300-ados évfordulója hazai ref. egyházunk minden gyülekezetében hálaadó istenitisztelettel ünnepeltessék meg s ennek keretében az előzetesen kiosztott népies történelmi ismertetés alapján az ünnep jelentőségéről tájékoztató előadás tartassék.

Egyházkerületi közgyűlésünk a konvent felhívását és intézkedését elismeréssel veszi tudomásul s a kebelbeli iskolák igazgatóságát a bécsi béke 300-ados évfordulójának méltó megünneplésére s ez ünnepnek idejében való előkészítésére, a Bocskay István szabadsághős arcképének megszerzésére, az egyházközségek vezetőit a Bocskay István emlékezetét örökítő füzet terjesztésére s a lelkészeket a hálaadó ünnep megtartására ezennel hivatalosan felhívja; egyszersmind pedig felkéri a konventet, hogy a tartandó ünnepély országos jelentőségének biztosítása s a nagy események körül való együttérzésünk igazolása végett is a hálaadó egyházi ünnepély megtartásának idejét, az egyházkerületekkel egyetértően, meghatározni méltóztassék.

46. A dunamelléki egyházkerület elnöksége arról értesíti a püspöki hivatalokat, hogy a konvent reá ruházván amerikai hitsorsosaink egyházi gondozását, a lefolyt 1904-ik évben megalakította a dunamelléki egyházkerület vezetése alatt álló

amerikai magyar ref. egyházmegyét. Ebből kifolyólag felkéri a püspököket, hogy

1. Amerikába készülő lelkészeknek sem ajánlatot, sem bizonyítványt, a dunamelléki egyházkerület elnökségének hozzájárulása nélkül kiadni ne méltóztassanak.

2. Másfelől pedig, ha Amerikából pályázik lelkész valamely hazai egyházba, azt csak abban az esetben fogadják el, ha a dunamelléki egyházkerület elnöksége az illető részére a minősítvényt kiállította.

Közgyűlésünk ez értesítést tudomásul veszi
s a kerületünkbeli összes espereseket is ilyen értelemben utasítja.

47. A budapesti prot. országos árvaegylet aziránt keresi meg egyházkerületünket, hogy ezt a nemes célú egyesületet pártfogásába venni és azt pénzbeli segély nyújtása által támogatni sziveskedjék.

Az egyházkerület e valóban nemes célú emberbaráti egyesületnek saját pénztárából 200 kor. egyszer s mindenkorai adományt szavaz meg, melynek kiutalását a pénzügyi választmányra bizza; de egyúttal felhívja a kebelbeli lelkészeket és gyülekezeteket is, hogy az évenkénti konfirmálások alkalmával a konfirmándus növénydekektől e célra adományokat gyűjteni igyekezzenek.

48. Olvastatott az egyházkerületi pénzügyi választmány-nak Miskolcon, 1905. február 27-én s következő napjain az 1904. évi egyházkerületi számadások megvizsgálása végett tartott ülés jegyzőkönyve, melynek adatai a következők:

I. Közigazgatási pénztár:

Bevétel	---	144842 K	12 fill.
Kiadás	---	142991 „	04 „

A tár állása:

1. Kint levő tőke	---	---	---	---	391523	K	13	fill.
2. Kamathátralék	---	---	---	---	17368	"	27	"
3. Előlegezett tűzkár-biztosítás	---	---	---	---	8725	"	74	"
4. Pénztári maradvány	---	---	---	---	1851	"	08	"
				összesen	419468	K	22	fill,
melyből a beolvasztott alapokra és a								
pénztár által kezelt idegen alapítványokra esik								
					313114	K	79	fill.
Az eredeti közíg. pénztárra	---	---	---	---	106353	K	43	fill.

II. Vay—Mocsáry-alapítvány:

Bevétel	---	---	---	---	77844	K	58	fill.
Kiadás	---	---	---	---	77546	"	06	"

A tár állása:

1. Kint levő tőke	---	---	---	---	460601	K	46	fill.
2. Kamathátralék	---	---	---	---	22310	"	44	"
3. Pénztári maradvány	---	---	---	---	298	"	52	"
				összesen	483210	K	42	fill.
1903. év végén volt	---	---	---	---	483274	"	86	"
				apadás	64	K	44	fill.

III. Teleky—Szeremley-alapítvány:

Bevétel	---	---	---	---	7739	K	17	fill.
Kiadás	---	---	---	---	7700	"	—	"

A tár állása:

1. Kint levő tőke	---	---	---	---	35938	K	—	fill.
2. Kamathátralék	---	---	---	---	2179	"	90	"
3. Pénztári maradvány	---	---	---	---	39	"	17	"
				összesen	38157	K	07	fill.
1903. év végén volt	---	---	---	---	37844	"	18	"
				szaporodás	312	K	—	fill.

IV. Papi özvegy árvatár :

Bevétel	---	---	---	---	---	88971	K	13	fill.
Kiadás	---	---	---	---	---	88899	„	10	„

A tár állása :

1. Kint levő tőke	---	---	---	---	---	419749	K	—	fill.
2. Kamathátralék	---	---	---	---	---	26970	„	62	„
3. Pénztári maradvány	---	---	---	---	---	72	„	03	„
				összesen	---	446791	K	65	fill.
1903. év végén volt	---	---	---	---	---	445102	„	99	„
				szaporodás	---	1688	K	66	fill.

V. Szükösi—Hollandi-tár.

Bevétel	---	---	---	---	---	98441	K	83	fill.
Kiadás	---	---	---	---	---	98367	„	55	„

A tár állása :

1. Kint levő tőke	---	---	---	---	---	263677	K	97	fill.
2. Kamathátralék	---	---	---	---	---	9799	„	11	„
3. Pénztári maradvány	---	---	---	---	---	74	„	58	„
				összesen	---	273551	K	66	fill.
1903. év végén volt	---	---	---	---	---	270819	„	14	„
				szaporodás	---	273	K	52	fill.

VI. Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány :

Bevétel	---	---	---	---	---	19603	K	72	fill.
Kiadás	---	---	---	---	---	19554	„	—	„

A tár állása :

1. Kint levő tőke	---	---	---	---	---	53384	K	61	fill.
2. Kamathátralék	---	---	---	---	---	2143	„	95	„
3. Pénztári maradvány	---	---	---	---	---	49	„	11	„
				összesen	---	55577	K	67	fill.
1903. év végén volt	---	---	---	---	---	54675	„	86	„
				szaporodás	---	901	K	81	fill.

VII. Alamizsna-pénzek :

Bevétel	---	---	---	---	---	1122 K 67 fill.
Kiadás	---	---	---	---	---	1122 „ 67 „
						---
				maradvány	---	semmi.

VIII. Missió-alap :

Bevétel	---	---	---	---	---	— K — fill.
Kiadás	---	---	---	---	---	— „ — „

Jelenti továbbá a pénzügyi választmány, hogy minden pénztárrakra vonatkozó számadásokat úgy bevételi, mint kiadási tételeikre nézve helyeseknek s okmányilag igazoltaknak találta, miért is javasolja, hogy Pataky Sándor egyházkerületi pénztárnok az 1904. évi számadások terhe alól felmentessék, a számvizsgálat alkalmával jelentésével összefüggően következőket indítványozza :

a) hogy a nekézsenyi egyház 55 kor. 63 fill. tartozása, mint behajthatlan töröltessék ;

b) hogy Deák Bárdos Istvánné lénárd-daróci lakos 200 kor. tartozása, adós teljes vagyontalansága miatt, mint behajthatlan töröltessék ;

c) hogy az összes egyházmegyék az újonnan felszentelt lelkészek által beszedendő belépési díjak beszolgáltatására utasítassanak ;

d) hogy az alsó-zempléni egyházmegye esperesi hivatala a szomotori ev. ref. egyház tíz éves kamathátrálékának rendezésére szoríttassék ;

e) hogy a jelenlegi hitelviszonyoknak megfelelően, kölcsöneink kamatlába 500 koronán alúl 7⁰/₀-ban, azon felül 6⁰/₀-ban állapíttassék meg s hogy a 8⁰/₀ kamatláb teljesen megszüntetessék.

Mindezen pénztárrakra vonatkozó számadások úgy bevételi, mint kiadási tételeikre nézve helyeseknek s a szükséghez képest okmányokkal is igazoltaknak találtatván, Pataky Sándor egyházkerületi pénztárnoknak az 1904. évi számadások terhe alól az azokban foglalt tételekre vonatkozólag a felmentés ezennel meg-

adatik, egyszersmind pedig buzgó és szakavatott működéséért köszönet és elismerés nyilvánítatik.

A f. 1905. évi pénztári főnapló megvizsgálatván, a bevétel és kiadás rovatai összegeztetvén, kitűnt, hogy a bevétel az 1904. évi pénztári maradványokkal együtt kitett --- 27724 K 64 f.
a kiadás --- --- --- --- --- 10544 „ 20 „

a bevételi többlet --- 17180 K 44 f.,
mely összeg hiánytalanul meglevőnek találtatott;

a) a nekézsenyi ev. ref. egyház 55 kor. 63 f. tartozása, mint behajthatlan töröltetett;

b) Deák Bárdos Istvánné 200 kor. tőke tartozása, nevezettnek teljes vagyontalansága miatt, mint behajthatlan, töröltetett;

c) az összes egyházmegyék az újonnan felszentelendő lelkészek által, a tárnak fizetendő belépési díjaknak s pedig a hivatalba lépést követő első egyházlátogatáskor való beszolgáltatására utasítatnak;

d) az alsó-zempléni ev. ref. egyházmegye esperesi hivatala a szomotori ref. egyház 562 kor. tőketartozása után 10 év óta hátrálékban maradt kamatok beszedésére utasítatik;

e) a mai hitelviszonyoknak meg nem felelő kölcsöneink kamatlába 8°/_o-ról leszállítatik és pedig 500 kor. alúl 7°/_o, azon felül 6°/_o-ra, a 8°/_o-os kamat teljesen megszüntettetik 1905. január 1-től kezdődőleg.

49. A br. Baldácsy-alapítvány igazgatósága megküldi az alapítvány 1904. évi állásáról szóló jelentését s az 1905. május 4-én tartott közgyűlés jegyzőkönyvét. E jelentés szerint az alapítványi vagyon 1904. végén 1.203,540 kor. 40 fillért tett. A tiszta jövedelem 118,392 kor. 03 fillér, melyből az egyes kerületeknek 6000 kor. rendes és 3000 kor. rendkívüli (összesen 9000) osztalék állapított meg.

Tudomásúl vétetik.

50. Baranyay Zsigmond, a Szondy-Kenessey-alapítvány gondnoka jelenti, hogy az alapítvány kezelését f. év elejétől az eddigi kezelőtől, Eőri Szabó Sándortól átvette.

Tudomásúl vétetik.

51. *Segédlelkéstartásra való jogosultságuknak megállapítását* s ezen az alapon segédlelkészi államsegélyben való részesítésöket kéri, egyházmegyéik pártoló véleménye mellett:

1. *Balogh István* edelényi lelkész, aki epekő bántalmak által előidézett testi gyengeség miatt vált munkaképtelenné;

2. *Palcso Károly* damaki lelkész, aki egyrésztől szem-baja, másrésztől súlyos és idült lefolyású idegbetegsége miatt lett szolgálatképtelenné;

3. *Somodi János* heő-bábai lelkész, aki 69 éves korával járó gyengesége és gerinc-agyi szélhűdés folytán a lelkészi teendők végzésére teljesen alkalmatlanná vált;

4. *Semsey József* mező-zombori lelkész, aki bénulás következtében beszélőképességét elvesztette;

5. *Kónya András* hernád-németi-i lelkész, aki előrehaladt szívbaj és ideges állapotban szenvedvén, szolgálatképtelenné lett;

6. *Miskolczi József* kis-géresi lelkész, aki szervi szívbaj miatt vált munkaképtelenné;

7. *Kolos István* berzétei lelkész, aki idült gégebajban szenved, amely már operációt is tett szükségessé s amely miatt szolgálatképtelenné vált;

8. *Farkas Miklós* gicei lelkész, aki tüdő- és gégehurut miatt állandó és súlyos betegségben szenved, amely miatt lelkészi teendők végzésére képtelen;

9. *Gömöri Péter* selyebi lelkész, aki a 72 éves korrall fellépett többnemű öregségi gyengeség miatt lelkészi szolgálatokat nem teljesíthet;

10. *Nagy Sándor* rakaca-szendi lelkész, aki már 82 éves és 50 esztendeje áll lelkészi szolgálatban s most már munkaképtelen;

11. *Lükő Béla* görgői lelkész, aki agg kora és betegsége (nyelv alatti álképlet) miatt nem végezheti lelkészi teendőit;

12. *Mártha Ferenc* volt zubogyi lelkész özvegye, akinek férje 1905. február 21-én halt meg.

1. Egyházkerületünk közgyűlése Balogh István edelényi, Pálcsó Károly damaki, Somodi János heő-bábai, Semsey József mező-zombori, Miskolczy József kis-géresi, Kolos István berzétei, Farkas Miklós gicei, Gömöri Péter selyebi, Nagy Sándor rakaca-szendi és Lükő Béla görgői lelkészeknek a csatolt orvosi bizonyítványok által igazolt s az egyházmegyék által megállapított szolgálatképtelensége alapján a káplántartásra való jogosultságát kimondja s őket a káplántartási államsegélyre melegen ajánlja.

2. Kónya András hernád-németi-i lelkésznek a káplántartási jogosultságát betegeskedése alapján kimondja ugyan, azonban őt, mivel nem államsegélyes lelkész, káplántartási államsegélyre nem ajánlhatja.

3. A gömöri egyházmegye esperesét felhívja, hogy mivel Zubogyon a káplántartást a lelkész halálesete teszi elkerülhetlen szükségessé, igyekezzék oda mielőbb káplánt szerezni s mielőtt azt beállította, a jogos segély iránt az egyetemes konvent kongrua-bizottságánál közvetlenül maga tegye meg a szükséges lépéseket.

52. Az egyházkerületi *kongrua bizottsághoz* leendő átadás és megvizsgálás végett a következő *lelkészi díjlevelek és kérvények* terjesztettek fel:

a) A tornai egyházmegyéből a szinpetri-i lelkész díjlevele, külön felvett részletes számításokkal és jegyzőkönyvekkel együtt azért, mert 1898-ban tévesen történt az ingatlan jövedelmének és a szolgálmányoknak a felszámítása;

b) Ugyancsak a tornai egyházmegyéből, Fodor Géza jósvafői lelkész kérvénye, államsegély felemelése iránt, azon az alapon, mert 1898-ban a hivatalos „*Kimutatási*“ ívbe az a 100 korona is felvétellett, a mely az egyház által néhai Nagy Sándor volt jósvafői lelkésznek személyi pótlék címen adatott s amely azóta az egyház által egyik lelkésznek sem szolgáltatott ki;

c) Az ungi egyházmegyéből a nagy-szelmenci lelkészi díjlevélben előállott csökkenés kimutatása.

Egyházkerületünk a felterjesztett lelkészi díjleveleket és kérvényeket azzal az utasítással adja vissza, az illetékes egyházaknak, hogy mivel a lelkészi fizetésekben előállott változás elintézése közigazgatási teendőket képez, melyet az esperes köteles bejelenteni a püspöknek, aki a tárgyalásokat a miniszteriummal az 1898. évi XIV. t.-c. 14. §-a alapján megindítja és eszközli, az illetékes lelkészek a csökkenésről szabályszerű kimutatást készítsenek s annak kipótlását indokaik előadásával és igazolásával a megjelölt úton keressék.

53. *Az egyes egyházmegyéből megerősítés végett a következő díjlevelek terjesztettek fel:*

a) Az abauji egyházmegyéből: a bárcai 4, a csobádi, h.-büdi, szászfai lelkészi díjlevelek 3—3 példányban;

b) az alsó-zempléni egyházmegyéből: a karádi III. tanítói díjlevél 3 példányban;

c) a felső-zempléni egyházmegyéből: az abarai 4, a magyar-jesztrebi, hardicsai, szalóki, kis-ráskai, kolbásai és kis-azarai tanítói díjlevelek 3—3 példányban;

d) a felső-borsodi egyházmegyéből: a felső-nyárádi tanítói díjlevél 3 példányban;

e) a gömöri egyházmegyéből: a rimaszombati énekvezéri díjlevél 3 példányban.

Ezen díjlevelek az egyházmegyék jóváhagyása alapján kerületünk által megerősítetnek, s egy-egy példányuk az egyházkerületi és egyházmegyei levéltárakba helyeztetik el, egy példányuk pedig az illetékes egyházaknak adatik vissza.

54. *Közhirdetésre felvételnek:*

1. Az egyházmegyék által ajánlott *egyházak*: Csobád, Hernád-Büd, Pány, Heő-Bába, Mályi, Maklár, Mező-Zombor, Lelesz, Erdő-Horváti, Lászlófala, Meszes, Barcika, Nagy-Toronya, Mihalyi, Borsi, Beretke, Majom, Zeherje, Szög-

liget, Áj, Torna-Ujfalú, Kis-Dobrony, Tarnóc, Ágtelek.

2. *Intézetek*: 1. Egyházkerületi közigazgatási pénztár 6 kommunió alkalmával. 2. Papi özvegy árvatár, 3. Sárospataki főiskola, 4. Sárospataki tápintézet, 5. Sárospataki theol. tanári nyugdíjintézet, 6. Miskolci főgimnáziumi tápintézet, 7. Rimaszombati főgimnáziumi tápintézet, 8. Egyházkerületi felsőbb leányiskola, 9. Országos egyházi közalap, 10. Országos protestáns árvaház, 11. Egyházmegyei pénztár, 12. Váci siketnémák intézete, 13. Elmebetegék intézete, 14. Moldva-oláhországi missió.

55. Az egyes egyházmegyékben a beadott jelentések szerint a következő *lelkészek és tanítók választottak* meg és erősítették be:

a) az abauji egyházmegyében lelkészekké: ifj. Benke István Hernád-Búdre, Pásztor István Rásonyba, Kóródy Lajos Pamlényba, Lengyel József Bárcára, Rácz Kálmán Beretre; tanítókká: Igó László Beretre, Kajsa László Felső-Csájba, Zombor Lajos Tomorra, Sárkány Pál előkönyörgő H.-Petribe;

b) az alsó-zempléni egyházmegyében lelkészekké: Szöllősy József Tolcsvára, Papp István Nagy-Kövesdre; tanítókká illetve tanítónőkké: Szivos Boriska Karádra, Bodor Dénes Király-Helmecre.

c) a felső-zempléni egyházmegyében lelkésszé: Nyitray Lajos Tussára; tanítókká Kövi Jolán Abarára, Kúthy Anna Magyar-Jesztrebre, Papp József Szalókra, Sélley Győző Hardicsára, Kecskeméthy Zsigmond Kis-Ráskára, Szombathy Béla Kolbására, Varga József Kis-Azarba;

d) a felső-borsodi egyházmegyében lelkészekké: Bodolay Miklós Visnyóra, Konyha Pál Meszesre, Lengyel Gyula (?);

e) a gömöri egyházmegyében lelkészekké: Réthi Andor Vályba, Czinyéry Barna Kálosára; tanítókká: Nemes Árpád Darnyára, Sipos Károly Mihályfalvára, Sztankovics Lajos Recskére, Szilveszter Imre Zádorfalára, Fövenyessi János Szuhafőre, Szűcs György Rimaszombatba;

f) a tornai egyházmegyében lelkésszé: Zajdó László Barkára;

g) az alsó-borsodi egyházmegyében lelkészekké: Farkas István Ládházára, Maklár Pap Ernő Nemes-Bikkre; tanítókká: Füst Molnár Lajos Tisza-Tarjánba, Dobos Géza Diós-Győrbe.

Ezen választások és beerősítések az egyházmegye jelentései alapján tudomásul vétetnek.

56. Az egyes egyházmegyék a kebelökben történt *tisztviselői változásokról* a következőket jelentik:

a) Megválasztottak az alsó-borsodi egyházmegyében a tanügyi bizottság tagjaiul: Bodolay István, Dr. Tüdös István egyházi; Bónis Bertalan, Deák Gyula világi részről; alügyészekké: Dr. Kérészy Barna, Dr. Tóth Dániel, Dr. Kusza Béla; tiszteletbeli világi jegyzökké: Dr. Mocsáry Lajos andornoki, Bottlik István tibold-daróci földbirtokos, Dr. Kovács Lajos miskolci ügyvéd;

b) az abauji egyházmegyében egyházmegyei aljegyzővé: Kovács István baktai lelkész;

c) az ungi egyházmegyében tanácsbíróvá: Szilágyi Sándor egyházmegyei világi főjegyző.

Tudomásul vétetik.

57. A felső-borsodi egyházmegye f. é. tavaszi közgyűlése ajánlólag terjeszti fel a *szilvási* egyház kérvényét, melyben a lelkészi javadalmazáshoz tartozó földbirtokból vasúti célra kisajátított 5 kat. hold területre (holdanként 650 kor.) vonatkozó kisajátítási szerződés jóváhagyását és megerősítését kéri.

Az egyházmegye ajánlata folytán egyházkerületi közgyűlés a kérelmet teljesíti, a bemutatott szerződést megerősíti, annak a kikötésével azonban, hogy a befolyt kisajátítási összeg (3250 kor.) mint elidegeníthetlen tőke-vagyon kezeltessék s a mindenkori lelkész javára gyümölcsözőleg helyezendő el.

58. Az ungi egyházmegye f. é. tavaszi közgyűlése jóváhagyás végett felterjeszti a *szürtei* egyház ama kérelmét, hogy az egyház által tényleg birtokolt s a lelkész javadalmazását képező ingatlan (szürtei 17. sz. tjkvben A. 1—2. 150. hrsz.

alatt, a B. 18. részlet) az egyház nevére telekkönyvileg átírassék.

Egyházkerületi közgyűlés a kérelmet teljesíti s a bemutatott adás-vételi szerződést jóváhagyási záradékkal látja el.

59. Ugyanazon egyházmegye jóváhagyás végett felterjeszti a *záhonyi* egyház és az államvasútak közt kötött kisajátítási előleges egyezményt, mely szerint az egyház ingatlanaiból bizonyos terület az államvasútak céljaira (□ ölenként 1 koronáért) kisajátíttatnék.

Egyházkerületi közgyűlés a tervbe vett kisajátításhoz a maga részéről az engedélyt megadja s a bemutatott előleges egyezményt jóváhagyja, annak a kikötésével, hogy a befolyandó kisajátítási összeg tőke gyanánt kezelendő s kamatai azon célra fordítandók, melyre az illető ingatlan eddig szolgált.

60. Az ungi egyházmegye közgyűlése ajánlólag terjeszti fel az *ungvári* egyház kérelmét, melyben az általa megvett Boros-féle háznak 6100 koronáért leendő eladását s a bemutatott adás-vételi szerződés jóváhagyását kéri, miután az egyház az említett házat csupán kényszerűségből vette meg (a rátáblázott követelés megmentése céljából) s annak fenntartása, javitgatása az egyháznak kárával jár.

Egyházkerületi közgyűlés az ungvári egyház kérelmét a felhozott indokokból teljesíti s a bemutatott szerződést jóváhagyja.

61. Az abauji egyházmegye f. é. tavaszi közgyűlése ajánlólag terjeszti fel az abauj-szántói egyház ama kérelmét, hogy az egyház az „agyagi“ elpusztult szőlőföldjét, melyet újra építeni nem szándékozik s szántóföldnek nem alkalmas, 2000 korona vételárért eladhassa.

Egyházkerületi közgyűlés az egyházmegye ajánlata alapján a kért eladást megengedi s a

bemutatott adás-vételi szerződést jóváhagyja és megerősíti, annak a kikötésével, hogy a befolyt vételári összeg elkölthetetlen tőke gyanánt lesz kezelendő.

62. A f.-zempléni egyházmegye f. é. tavaszi közgyűlése ajánlólag terjeszti fel a *kis-azari* egyház azon kérelmét, hogy az egyház a helybeli Szemere-családtól még 1862-ben elcserélt belsőséget, melyet még akkor birtokába vett s azóta rajta iskolát is épített, telekkönyvileg a nevére átíráthassa.

Egyházkerületi közgyűlés a kérelmet teljesíti s a bemutatott csere-szerződést jóváhagyja és megerősíti.

63. Az a.-zempléni egyházmegye f. é. közgyűlése ajánlólag terjeszti fel a *sárospataki* egyház ama kérelmét, hogy az egyház az erdő birtokának egy csekély részét (0·831 kat. hold), mely a főiskola erdőterületébe esik, a főiskolának 100 koronáért eladhasson.

Egyházkerületi közgyűlés az egyházmegye ajánlata alapján a kérelmet teljesíti s a bemutatott adás-vételi szerződést jóváhagyja, kiköti azonban, hogy a befolyt vételár tőke gyanánt kezeltessék.

64. Az a.-zempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *gesztelyi* egyház az iránti kérelmét, hogy az egyház Kócán Miklóstól 4000 korona vételáron egy házat és beltelket megvehessen s ezen háznak iskolai helyiséggé átalakítása költségére 6000 korona törlesztéses kölcsönt vehessen fel.

Egyházkerületi közgyűlés szívesen teljesíti a gesztelyi egyház kérelmét s midőn az említett adás-vételt jóváhagyja s a 6000 korona törlesztéses kölcsön felvételére az engedélyt megadja, maga részéről is köszönetét fejezi ki Kócán Miklós és neje iránt, akik az említett belsőséget a legolcsóbb árban (a becsérték felén) engedték át a gesztelyi egyháznak.

65. Az a.-zempléni egyházmegye közgyűlése megerősítésvégett felterjeszti a *cigándi* egyház három csere- és egy adás-vételi szerződését, melyekkel az egyház egy új iskola építéséhez szükséges belhelyet szerez. Ugyancsak felterjeszti a cigándi egyház azon kérelmét, hogy az egyház az új iskola építési költségeire 24000 korona törlesztéses kölcsönt vehessen fel.

Egyházkerületi közgyűlés a cigándi egyház kérelmét szívesen teljesíti, a bemutatott 3 csere- és egy adás-vételi szerződést jóváhagyja és megerősíti s a 24000 korona törlesztéses kölcsön felvételére az engedélyt megadja.

66. Az a.-zempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *bacsikai* egyház azon kérelmét, hogy az egyház a Kostyu Jánostól örökölt ingatlanokat 8935 korona vételárért eladhassa s ebből 6000 koronát alapítvány gyanánt kezeljen, a vételár többi részét pedig az örökösödési illeték, az ügyvédi költség kifizetésére s az egyházi közszükségleteknek törvényszabta átalakítására fordíthasson.

Egyházkerületi közgyűlés az egyházmegye ajánlata alapján a bacsikai egyház kérelmét teljesíti s a bemutatott adás-vevési szerződést jóváhagyja, annak kikötésével, hogy a 6000 korona elkölthetetlen alapítvány gyanánt kezeltessék.

67. Az a.-zempléni egyházmegye pártolólag terjeszti fel a *mező-zombori* egyház az iránti kérvényét, hogy az egyház temploma építésére 4000 korona törlesztéses kölcsönt vehessen fel.

Egyházkerületi közgyűlés az egyházmegye ajánlata alapján a 4000 korona törlesztéses kölcsön felvételét a m.-zombori egyháznak megengedi.

68. Az a.-borsodi egyházmegye pártolólag terjeszti fel az *ároktői* egyház az iránti kérelmét, hogy az egyház által még 1884-ben megvásárolt ingatlant nevére átíráthassa.

Egyházkerületi közgyűlés a kérelmet teljesíti s a bemutatott adás-vételi szerződést jóváhagyja.

69. Az alsó-borsodi egyházmegye megerősítés végett felterjeszti a *diósgyőri* egyház és a miskolc—diósgyőri helyi-érdekű vasút engedményesei között kötött kisajátítási szerződést, mely szerint a lelkészi és tanítói javadalmat képező földekből egy bizonyos terület (□ ölenként 2 koronáért) kisajátíttatnék.

Egyházkerületi közgyűlés a bemutatott kisajátítási szerződést jóváhagyja és megerősíti, annak világos kikötésével azonban, hogy a befolyandó kisajátítási összeg elidegeníthetlen tőke gyanánt lesz kezelendő s kamatai az eddigi célokra fordítandók.

70. Az a.-borsodi egyházmegye f. é. tavaszi közgyűléséből felterjeszti, hogy a *ládházai* egyháznak a szükösi tárat illető 8 havi fél-jövedelme 300 koronában állapított meg. Egyúttal pártolólág terjeszti fel a ládházai egyház azon kérelmét, hogy a nagymérvű egyházi építkezések megkönnyítése végett a beszolgáltatandó összeg felét, 150 koronát az egyház az említett célra visszatarthasson.

Egyházkerületi közgyűlés az alsó-borsodi egyházmegye jelentését tudomásul veszi s a ládházai egyház kérelmét — tekintettel az egyház szegénységére — kivételesen teljesíti, vagyis a szükösi tárba beszolgáltatandó összeget 150 koronában állapítja meg.

71. Az ungi egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *bési* egyház kérelmét, hogy a szükösi tárat illető 130 korona tartozása elengedtessek.

A felső-borsodi egyházmegye szintén pártolólág terjeszti fel a *lászlófalvi* egyház hasontárgyú (323 kor. 91 fill. elengedése iránti) kérelmét.

A f.-zempléni egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *morvai* egyház kérelmét, hogy az egyházkerulettől 2000 korona kölcsönt vehessen fel.

A gömöri egyházmegye ajánlólag terjeszti fel a *bejei* egyház kérvényét, melyben templomépítésére segélyt kér, ugyanígy a *ragályi* egyház kérvényét, melyben a halaszthatatlanná vált templom-építésre a kilátásba helyezett (1903. évi júniusi konventi ülés 58. sz. jkvi p.) tökesegély sürgős kiutalását kéri.

Ujlaki Vilma miskolci lakos az egyházkerületi pénztárnál még fennálló adósságának elengedését kéri.

Török Sámuel 52 évig szolgált tanító évi segélyt kér.

A *pálfalai* egyház 1600 korona tőkájének egyházkerületi pénztári őrizet alá vételét kéri.

Mindezek a kérvények javaslattétel, illetőleg elintézés végett kiadatnak a pénzügyi választmánynak.

72. Az abauji egyházmegye panaszolja, hogy a főiskolai könyvbizományostól rendkívül későn érkeznek a könyvek, jóllehet a megrendelés kellő időben történik.

Az „Irodalmi Kör“ felhívatik, hogy a tan-könyveknek a kellő időre való elkészítéséről és szétküldéséről gondoskodják.

73. Olvastatott az egyházmegyéknek részben pártoló, részben elutasító fölterjesztése az alsó-borsodi egyházmegye amaz indítványával szemben, mely szerint az egyházkerületünkbeli lelkész- és tanítóiújak a sárospataki főiskola tápintézetében már az első osztályba lépésök alkalmával legalább 80 koronas kedvezményes helyet nyerjenek és az alsó négy osztályban ezt, valamint némi tandíjkedvezményt még elégséges osztályzatuk esetén is megtarthatják.

Miután a sárospataki főiskolában tanuló lelkész- és tanítóiújak eddig is mindenkor kellő figyelembevételben részesültek és részesülnek: közgyűlésünk e tárgyban határozathozatalnak szükségét nem látja.

74. Az alsó-borsodi egyházmegye f. év ápril 26-án Egerben tartott közgyűlésének 48-iki pontjával ajánlólag terjeszti fel *Nagy Béla* egri lelkész kérvényét, egy az egri egyházzal

kapcsolatban álló *katekhetai állás* szervezése, a lelkész — mint katekheta részére — *kápláni kongrua* kieszközlése s a nélkülözhetetlen katekheta javadalmának 600 kor. évi segélylyel való gyarapítása tárgyában, hathatós bizonytságot tévén az egyházmegye a felől, hogy az egeri lelkész 18—24 hetenkénti vallásóra tanításával a lelkészi és katekhetai kötelességeket a legnagyobb buzgóság mellett sem győzheti meg.

Egyházkerületi közgyűlésünk, tekintettel arra, hogy Eger a múlt évi okt. konventi jkvben (47. pont) már fel van véve a szervezendő katekhetai állások sorába; tekintettel továbbá arra is, hogy a felemelt államsegélyből egyházkerületünk elsősorban a katekhetai állásokat kívánja biztos alapokra fektetni, ami már a legközelebbi időben valósággal bekövetkezhetik, — a kérelem jogos voltának elismerése mellett — az egeri lelkészt némi várakozásra hívja fel.

75. Az alsó-borsodi egyházmegye ugyancsak Egerben tartott közgyűléséből pártolólággal terjeszti fel a miskolci egyház kérvényét a *Régi-posta-útcában* lévő négy osztályú vegyes iskolájának megszüntetése végett. E megszüntetéssel sem népnevelési, sem egyházi érdekeink nem szenvednének, mert részint az egyháznak közelben fekvő iskolái, részint a községi iskolák a megszüntetésre kijelölt iskola növendékeit könnyen befogadhatják s a községi iskolákba járó gyermekek vallásos oktatásáról az egyház kellően gondoskodik. A nevezett iskola további fenntartása nagy átalakításokat tenne szükségessé, amihez az egyháznak nincs elegendő ereje, tanítóit is csupán 1200 korona évi díjjal tudván ez idő szerint jutalmazni.

Egyházkerületi közgyűlés, az iskolaszék s presbiterium által felsorolt és az egyházmegye által teljesen méltányolt indokokból meggyőződve a felől, hogy a miskolci egyház *Régi-posta-útcái iskolájának* megszüntetéséből sem a népoktatásra, sem egyházunkra semmi komoly hátrány nem származhatik, a miskolci egyház kérelmének helyt ad, úgy azonban, hogy — mint az egyházmegye is javasolja — a meg-

szüntetett tanítói állás jövedelme a tanítói fizetések javítására s más fontosabb iskolai célokra fordíttassék.

76. A felső-borsodi egyházmegye folyó évi s.-szentpéteri közgyűlésének 35. sz. jkvi pontjával arra kéri a főt. egyházkerületi közgyűlést: hasson oda, hogy a „*vallástanítók*“ tekintet nélkül az iskolás növendékek számára, a hűséggel és sikerrel teljesített hitoktatásért a vall. és közokt. miniszteriumtól méltányos díjazásban részesíttessenek.

Egyházkerületi közgyűlés, tekintettel a konvent 1904. évi októberi gyűlésének 48. sz. határozatára, e kérelmet már elintézettnek tekinti s e tárgyban további határozathozatal szükségét fennforogni nem látja.

77. A felső-borsodi esperes beterjeszti a *barcai* egyházi építkezésekre vonatkozó ügyiratokat.

Tudomásul vétetik.

78. A gömöri egyházmegye f. évi márciusi közgyűléséből pártolólág terjeszti fel a tanító-egyletnek azt a kérelmét, amely szerint a *tanító-egyletnek világi elnöke*, mint aki a tanítók és iskolák ügyeit leginkább ismerheti s azokat legbiztosabban képviselheti, *egyházmegyei tanácsbírói jeleggel és jogokkal ruháztassék fel*. Kéri a főt. egyházkerületet, hogy e kívánságát a nev. tanító-egyletnek, a zsinat elé szíveskedjék felterjeszteni.

Egyházkerületi közgyűlés nem kívánván e kérelem elől elzárkózni, azt a zsinat elé felterjeszti.

79. A gömöri egyházmegye f. évi márciusi közgyűlésének 61. sz. jkvi pontjával a tanító-egyletnek azt a kérelmét terjeszti fel, hogy — miután szerinte a sárospataki Irod. Kör által kiadottt népiskolai könyvek irányra és terjedelemre nézve többnyire nem felelnek meg a gyermeki felfogásnak és a tanterv által kiszabott időnek, aminek az is lehet egyik oka, hogy

a néptanítók a tankönyvekre kitűzött pályázatban, a pályázatra kitűzött idő rövidege miatt nem vehetnek részt s a népiskolai tankönyveket főiskolai, illetőleg gimnáziumi tanárok készítik, *felhivandó az Irodalmi Kör, hogy a népiskolai tankönyvek megírására oly hosszabb határidővel hirdessen nyílt pályázatot, hogy abban egyházkerületünk hivatott tanítói is részt vehessenek.*

Egyházkerületi közgyűlésünk jól tudja ugyan, hogy az Irod. Kör népiskolai kiadványai között néptanítók által készített és átdolgozott művek is vannak s hogy némely népiskolai könyvek többszörös pályázati hirdetés mellett sem voltak kívánat szerint előállíthatók, mindamellett a gömöri tanítói-egyletnek az egyházmegye által is pártolt kérelmét lehető tekintetbe vétel végett a sárospataki Irod. Körhöz leteszi.

80. Ugyancsak a gömöri egyházmegye ugyanabból a közgyűléséből, jkvének 31. sz. pontjával, — a lelkészi értekezlet véleménye alapján — tiltakozó felterjesztést intéz egyházkerületi közgyűlésünkhöz, a zsinatnak az egyházi behívatalnokok egyházi megadóztatására hozott s azokra nézve sérelmes intézkedése ellen, mint amely az illetőket jogaikban megcsonkítja, magára az anyaszentegyházra pedig teljesen haszon nélkül való, sőt egyenesen káros.

Egyházkerületi közgyűlés e felterjesztést tudomásul veszi.

81. A *putnoki* egyház fellebbezést jelent be a gömöri egyházmegye f. é. tavaszi közgyűlésének ama határozata ellen, mellyel elútasította a putnoki egyháznak iskolája államosítása iránt beadott, illetőleg ennek megadását kérő felterjesztését.

Egyházkerületi közgyűlés az ügy alapos megismerése és megvitatása után, habár elvi szempontból maga sem látja szívesen egyetlen felekezetünkbeli iskolának az állam kezébe adását sem s ily szempontból teljesen méltányolja a gömöri egyházmegye határozatának elvi állás-

pontját, mindazáltal a felebbező egyház által felhozott nyomatékos indokokra, különösen az egyház szegénységére való tekintettel, mely lehetetlenné teszi, hogy az egyház a szükségessé vált harmadik tanítói állást szervezze, tekintettel továbbá arra, hogy a putnoki más felekezeti iskolák államosítása folytán az ottani ref. felekezeti iskola versenyképesség dolgában kétségtelenül rövidséget szenvedne, — tekintettel végül az Egyházi Törvényekre, melyek ily végső szükségben az államosítást bizonyos feltételek mellett — melyeket a putnoki egyház is ki akar kötni — megengedik: a gömöri egyházmegye közgyűlése hivatkozott határozatának megváltoztatásával a folyamodó putnoki egyház kérelmét teljesíti s iskolájának államosítását megengedi, azonban csak az Egyházi Törvények 412. §-ában megjelölt feltételeknek pontos és szigorú megtartása, vagyis szerződési biztosítása mellett. Ezenkívül utasítja a putnoki egyházat, hogy keresse meg a főt. püspök urat, hogy a szerződés megkötése feletti előzetes tárgyaláshoz a gömöri egyházmegye kebeléből egy megbízottat küldjön ki, aki az egyház érdekeinek megvédéséről gondoskodik.

82. A gömöri egyházmegye kérdésbe teszi és elvi döntést kíván arra nézve, hogy az *özvegyi kegyév tartamát feles lelkésszel betöltött lelkészi állomás* jövedelmének megosztásánál milyen elbírálás alá essék a káplántartási államsegély? Vajjon teljes egészében az özvegyet illeti-e az, avagy ez is, mint minden más jövedelem, két egyenlő részre osztandó az özvegy és a feles lelkész között?

Egyházkerület a feltett kérdésre nézve elvi döntésbe nem bocsátkozik, mert a felmerülhető viszonyok különbözősége és a mostani átmeneti időnek, ebben a tekintetben is még kiforratlan volta miatt, olyan döntést, amely mindegyik egyházra helyesen volna alkalmazható, meghozni még alig lehet; hanem meg-

hagyja ezt a kérdést továbbra is az egyházmegyéknél, azokra bízván, hogy a felmerülő kérdéseket esetről-esetre a magok hatáskörében békésen igyekezzenek eligazítani s ha aztán ebből folyólag mégis merülne fel itt vagy amott vitás ügy, annak eldöntésére az Egyházi Törvények 300. §-ának 8. pontja értelmében az egyházi közigazgatási bíróságok lesznek illetékesek.

83. Olvastatott a gömöri egyházmegye felterjesztése arra nézve, hogy az egyházkerület által a Szükösi-Hollandi tárból a *dubicsányi egyháznak adott évi 100 kor. állandó segély*, — mivel a dubicsányi egyház eddig feltartott ev. ref. jellegű iskoláját községivé változtatta s az egyház semmiféle különösebb és magasabb egyházi és kulturális érdeket nem istápol, — *beszüntethető*. S ezzel egyetemben kéri az egyházmegye, hogy egyházkerületünk vagy a gömöri egyházmegye államsegély jutalékát emelje fel a többi egyházmegyékével megfelelő arányban, vagy ezt a 100 kor. összeget bocsássa továbbra is az egyházmegye szabad rendelkezése alá, hogy azt annak a szegény egyháznak adhassa, amelyik a segélyre legjobban rá van szorúlva.

Egyházkerület az államsegély szétosztásának elfogadott arányát ez idő szerint nem változtatja meg, a dubicsányi egyháznak eddig adott 100 kor. évi állandó segélyt azonban jövőre a gömöri egyházmegyének szabad rendelkezése alá bocsátja.

84. Olvastatott a *tornai* egyházmegye f. é. tavaszi közgyűlésének 18. sz. jkvi pontja, melyben *Szántó Sándor* szinpetrii tanítónak a vallás- és közokt. miniszterhez ötödéves korpótlék engedélyezése iránt beadott folyamodványát pártólólag felterjeszteni kéri.

Tekintettel a folyamodó tanító által felhozott s a tornai egyházmegye által is megerősített méltánylást érdemlő körülményekre, egyházkerületi közgyűlés ajánlólag terjeszti fel folyamodó kérvényét a nagymélt. vallás- és közokt. miniszteriumhoz.

85. Az ungi egyházmegye folyó évi tavaszi közgyűlése megengedte a *szalókai* egyháznak, hogy ez az egyház lelkészi állomását, az özvegy lelkészné kegyvéneke letelte után még két évig, félfizetéssel díjazott helyettes lelkésszel tölthesse be és az így nyerendő jövedelmet a lelkészi lakás és melléképületek építésére fordíthassa. Ezt a határozatot jóváhagyás végett az egyházkerületre terjesztette föl.

Közgyűlésünk a fölterjesztett határozatot jóváhagyja.

86. Ugyancsak az *ung*i egyházmegye jelenti, hogy a területén fekvő állami, polgári és községi iskolákban a vallás- és énektanítást az arra kötelezett egyének kellő szorgalommal és eredménnyel teljesítik.

E jelentés az egyházkerületi tanügyi előadónak adatik ki.

87. Az ungi egyházmegye 1905. ápril. 26—27. napjain Ungváron tartott közgyűléséből pártolólágg terjeszti fel *Komjáthy Gábor* ungvári lelkész kérvényét, melyben hivatkozva az 1904. évi őszi egyházkerületi gyűlés 21. számú határozatára, a fel-emelt államsegélyből — kárpótlásúll az eltörölt tandíjért, — részére 640 korona hitoktatási díj kiutalványozását kérelmezi.

Közgyűlésünk, a hivatkozott jegyzőkönyvi határozatában, a vallástánításért járó külön tandíj szedést elvben megszüntette ugyan, azonban a dolog természetéből következik, hogy a vallástánítók — tehát *Komjáthy Gábor* is, — az eddigi tandíjszedést maguktól be nem szüntethetik mindaddig, míg az egyházkerület abba a helyzetbe nem jut, hogy részökre a felemelt államsegélyből a hitoktatói tiszteletdíjat folyóvá teheti.

88. Az ungi egyházmegye f. évi tavaszi közgyűléséből jelenti, hogy a *Horváth Mária pénztár* az 1904. évben 194,784 korona 64 fillért tett.

Tudomásúll vétetik.

89. Ugyanazon egyházmegye jelenti, hogy a *nagy-szelmenci* egyháznak a szükösi-tárat illető jövedelme 59 kor. 42 fillérben állapított meg.

Tudomásúl szolgál.

90. Ugyanazon egyházmegye jelenti, hogy az *iskei* fél papi jövedelem 1904-ben 782 kor. 50 fillér volt, mely összeg a templomépítési-alaphoz csatoltatott.

Tudomásúl vétetik.

91. Ugyanazon egyházmegye jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter az *ásványi* egyház anyásítására nézve a lelkészi fizetés kiegészítését helyben hagyta s az iratokat további eljárás végett az egyházmegyéhez leküldötte.

Örvendetes tudomásúl szolgál.

92. A *sárospataki* egyház az alsó-zempléni egyházmegye által pártolólág felterjesztett kérvényében előadja, hogy a lelkész használatában levő s a Bodrogon túl fekvő földeket hajlandó a maga használatába átvenni, úgy, hogy azokért a lelkésznek készpénzben, a mostani bérletnél 250 koronával nagyobb évi állandó járulékot fizet és díjlevélileg biztosít s egyúttal 6000 koronáért átveszi azokat a lelkészi földön lévő épületeket is, mint az ottani gazdálkodáshoz nélkülözhetlen kellékeket, amelyek eddig a lelkésznek magán tulajdonát képezték. S kéri az egyház, hogy az ilyen értelemben kiigazított és 3 példányban elkészített lelkészi díjlevelet jóváhagyni s a szükséges 6000 korona vételár kifizetése végett az egyház terhére hosszabb lejáratú törlesztéses kölcsön felvételét engedélyezni méltóztassék, annyival inkább, mivel erre, az egyház a bérjövedelem emelkedése által bőséges fedezetet nyer.

Egyházkerület az egyházmegye jegyzőkönyvében felhozott s a közgyűlés színe előtt előszóval is feltárt indokok alapján a sárospataki lelkész módosított díjlevelét megerősíti s megengedi, hogy a Bodrogon túl fekvő lelkészi földek az egyház használatába vétessenek át s

az egyház a maga terhére az épületekért járó 6000 korona vételár kifizetése végett hosszabb lejáratú törlesztéses kölcsönt vehessen fel.

93. Az egyházkerületi pénzügyi választmánynak a vajdácskai ref. egyház kölcsön elengedése iránt benyújtott kérvénye tárgyában felterjesztett hivatalos jelentése alapján:

közgyűlésünk a vajdácskai ev. ref. egyháznak 217 kor. tőke s jár. elengedése iránt beadott kérvényét, mint teljesen indokolatlant, nem teljesíti.

94. A felső-zempléni és felső-borsodi egyházmegyék jelentést terjesztenek fel a *lelkészi könyvtárak* mikénti állása felől. A felső-zempléni tudatja, hogy az 1904-ik évre az évi tagsági díjat minden egyházközség befizette s azt az egyházmegyei dékán kezeli s hogy ez ideig sincs lelkészi könyvtár, illetőleg könyvtár szekrény 5 helyen t. i. Kazsuban, Mihalyiban, Nagy-Ráskán, Nagy-Toronyán és Szőlőskén. A felső-borsodi egyházmegye a meszesi, damaki, hegymegi, zilizi, szakácsi, lád-besenyői egyházakat a könyvszekrény beszerzése végett szükséges összeg és évi 10—10 korona segélyre ajánlja.

Egyházkerületi közgyűlés a felső-zempléni egyházmegye jelentését tudomásul veszi, a felső-borsodi egyházmegyét pedig figyelmezteti arra, a korábban hozott (1903. évi őszi közgy. 10. jkvi p.) határozatára, amely szerint a lelkészi könyvtárak ügyében az egyházmegyék belkörűleg tartoznak intézkedni s a segélyt ott, hol szükségesnek látják, a részökre járó államsegélyből vannak hivatva fedezni.

95. Zsóry István meszesi lakos egyháztag, felebbezést jelent be a felső-borsodi egyházmegye f. év tavaszi közgyűlésének ama határozata ellen, melyben Konyha Pál, megválasztott meszesi lelkészt hivatalában megerősítette.

Egyházkerületi közgyűlés a kérdés hosszas és kimerítő megvitatása után a felebbezést elutasítja és a felső-borsodi egyházmegye hivatkozott határozatát indokainál fogva megerősíti.

96. Székely Gyula nagy-lomnici lelkész és Némethy Gábor megküldik a Táttra-lomnicon épített közös ev. templomnak a tátraalji ev. esperességi számvevőszék által megvizsgált és helyesnek talált építési számadását s az e tárgyban tartott közgyűlés jegyzőkönyvét.

Tudomásúl vétetik.

97. A Szondi-Kenessey-alapítvány 1904. évi járuléka sorrend szerint az alsó-borsodi egyházmegyét illetően, elnöklő-püspök jelenti, hogy az egyházmegye a nev. alapoknak évi járulékával a *nyék-ládházai* egyházat kívánja megsegíteni s annak a 400 koronányi összeget már elküldte.

Tudomásúl szolgál.

98. Elnöklő püspök jelenti, hogy a múlt év október havában, értesülve a még 1902-ben külföldön elhunyt *gróf Andrassy Dénesné*, Andrassy Franciska grófné, földi részeinek hazaszállításáról és Kraszna-Horkán épült új családi sírboltba leendő ünnepélyes elhelyezéséről, kegyeletes kötelességének ismerte — maga a konvent miatt nem vehetvén részt a gyászszertartásban — küldöttségről gondoskodni a végre, hogy a nagylelkű úrnő utolsó földi útján egyházkerületünk is méltó részvéttel áldozzék a megdicsőült lélek emlékezetének és osztakozzék a gyászoló férj veszteségében.

Jelenti továbbá, hogy az október 26-án Kraszna-Horkán a nemzet általános nagy érdeklődése mellett lefolyt gyász-ünnepen — a hozzá érkezett hivatalos jelentés szerint — a gömöri, tornai, abauji, borsodi s más kebelbeli egyházmegyékből is többen vettek részt egyházkerületünk küldöttségében, amely a testvér-egyházkerületekkel egyesülten fejezte ki a mélyen sebzett szívű gróf előtt tiszteletteljes részvétét és mondott szívbeli áldást a jóltevő szeretete által elhunyt után is milliókat boldogító grófnő poraira.

Egyházkerületi közgyűlésünk midőn az elnöklő püspök bölcs intézkedését és jelentését köszönettel veszi tudomásúl, ugyanakkor jegyzőkönyvében ez alkalomból is a legmélyebb tisztelettel ismeri el, hogy *gróf Andrassy Dénesné* nemes

szívének kihűltével a mi egyházkerületünket is súlyos veszteség érte, mert segélyre szorult egyházközségeink az áldozatokban soha ki nem fáradó nemtőjüket veszítették el benne, aki a jézusi szeretet ihletésétől ösztönöztetve, mindenütt megjelent, ahol az idő s a viszonyok földi hiányok pótlását tették szükségessé s ahol beteg vagy épen haldokló, de célokban nemes intézmények megmentése és feltámasztása vált a közérdek szempontjából kívánatosná. Az emberileg meghálálhatatlan temérdek jóért, amit grófi férjének lelkével egybeolvadottan gyakorolt s amivel nevét a halhatatlanság ruhájába öltöztette: — legyen örök jutalma Istennél, akinek parancsolatai szerint cselekedett s a kraszna-horkai új sírbolt legyen a jók és igazak őszinte kegyeletének tárgya az idők végeig s a magára maradt nemes gróf fájdalmas szíve találjon enyhületet az apostolnak ama hitvallásában: „az örök élet a szeretet.“

99. A tiszai, bányakerületi, csanád-csongrádi és erdélyi ág. ev. egyházkerületek jegyzőkönyveiket megküldik.

A jegyzőkönyvek levéltárba helyeztetnek.

100. A tárgysorozat kimerítettén, elnöklő püspök a gyűlés-tagok buzgóságát és kitartását melegen megköszönve s egyházkerületünk ügyeit s érdekeit továbbra is őszinte munkás szeretetökbe ajánlva s a még nem hitelesített jkvi pontok hitelesítését egy önmaga által összeállítandó bizottságnak tartva fenn,

a gyűlést — az elnökség iránt önként felhangzó bizalmi nyilatkozatok között s az Isten megsegítő jóságának hálás emlegetése mellett bezárja.

Hitelesített Miskolcon, 1905. május 25-én

a hitelesítő közgyűlés által.

II.

BÍRÓSÁGI ÜGYEK.

A tiszáninneri ev. ref. egyházkerület fegyelmi bíróságának, mint felebbviteli bíróságnak Miskolcon, 1905 május 24-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyv.

I.

Makay István, fügödi tanító fegyelmi ügye.

Jelenvannak:

Kun Bertalan püspök és *Ragályi Béla* egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: *Nagy Pál*, *Nagy Ignác*, *Szabó Endre*, *Vadászy Pál*, *Keresztúry József*, *Ragályi Géza* esperesek, *Debreceni Bertalan*, *Dr. Tüdös István* egyházkerületi tanácsbírák és *Dr. Finkey Ferenc* egyházkerületi aljegyző, mint jegyző. Előadó: *Dr. Tüdös István*.

Egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitja s felhívja előadót az ügy ismertetésére. Előadó előszóval ismerteti az ügyet, majd felolvassa az abauji egyházmegye fegyelmi bíróságának 1905 márc. 13-án, Kassán, ezen ügyben hozott ítéletét, mely szerint Makay István fügödi tanító az Egyházi Törvények 301. §-ának 2., 4., 7. és 10. pontjaiban foglalt vétségekben vétkesnek találtatván, a 303. §. c) pontja alapján 50 korona pénzbírságban (ami az egyházmegyei gyámintézet javára lesz fordítandó) és 115 korona eljárási költség viselésében elmarasztaltatott, — felolvassa továbbá ugyanezen bíróságnak ez ügyben folytatólag hozott végzését, mely Makay István fügödi tanítónak az egyházmegyei elnökség által febr. 13-án elrendelt s az időszaki bíróság által helybenhagyott

felfüggesztését megszünteti, Makay István tanítót állásába azonnal visszahelyezi s kötelezi őt, hogy Szilva István lelkésznek, két hónapi helyettesítésért, 80 koronát fizessen. Ismerteti, illetőleg felolvassa végül előadó Makay István tanítónak az ítélet, Szilva István fűgödi lelkész és Hidegh László gondnoknak az ítélet és végzés ellen beadott felebbezéseit; erre a tiszáninneri ev. ref. Egyházkerület fegyelmi bírósága, mint felebbviteli bíróság, zárt ülésben egyhangúlag a következőleg

ítélt:

Az abauji egyházmegye fegyelmi bíróságának fentebbi ítélete és végzése indokainál fogva helybenhagyatik.

Kelt mint fent.

RAGÁLYI BÉLA,
egyházm. gondnok,
a bíróság világi elnöke.

KUN BERTALAN,
ev. ref. püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

DR. FINKEY FERENC,
a bíróság jegyzője.

II.

Pozsgai István, égerszögi gondnok fegyelmi ügye.

Jelenvannak:

Kun Bertalan püspök, *Ragályi Béla* egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: *Nagy Pál*, *Nagy Ignác*, *Vadászy Pál*, *Révész Kálmán*, *Keresztúry József*, *Hutka József*, *Szabó Endre* eszperesek, *Meczner József* egyházmegyei gondnok, *Kérészy Barna*, *Zombory Gedő*, *Debreceni Bertalan*, *Dókus Gyula* egyházkerületi tanácsbírák, *Dr. Finkey Ferenc* egyházkerületi aljegyző, mint jegyző. Előadó: *Debreceni Bertalan*.

Egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitja s felhívja előadót az ügy ismertetésére. Az ügy szóbeli előadása után előadó felolvassa a tornai egyházmegye fegyelmi

bíróságának ez ügyben Körtvélyesen, 1905 ápril 27-én hozott ítéletét, mely szerint Sz. Pozsgai István égerszögi gondnok az Egyházi Törvények 301. §. 9. pontjába ütköző fegyelmi vétésben vétkesnek találtatván, a 303. §. e) pontja alapján hivatalától véglegesen megfosztatott s köteleztetett, hogy az egyháztól elvitt gerendák becsértékét s a hiányzó pénzüsszeget az egyháznak visszatérítse, az égerszögi egyház pedig utasított, hogy a gondnoktól kölcsönvett 28 darab oszlopfát neki természetben szolgáltatassa vissza. Ez ítélet ellen Sz. Pozsgai István felebbezéssel élvén,

a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület fegyelmi bírósága zárt ülésben következőleg

ítélt:

A tornai egyház fentebbi ítélete indokainál fogva helybenhagyatik.

Kelt mint fent.

RAGÁLYI BÉLA,
egyházm. gondnok,
a bíróság világi elnöke.

KUN BERTALAN,
ev. ref. püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

DR. FINKEY FERENC,
a bíróság jegyzője.

III.

Mészáros József, zsérci tanító fegyelmi ügye.

Jelenvannak:

Kun Bertalan püspök, *Ragályi Béla* egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: *Nagy Pál, Szabó Endre, Révész Kálmán, Ragályi Géza, Vadászy Pál, Keresztúry József, Hutka József* esperesek, *Meczner József* egyházmegyei gondnok, *Kérészy Barna, Zombory Gedő, Debreceni Bertalan, Dókus Gyula, Dr. Tüdős István* egyházkerületi tanácsbírák és *Dr. Finkey Ferenc*, egyházkerületi aljegyző, mint jegyző. Előadó: *Debreceni Bertalan*, egyházkerületi tanácsbíró.

Egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitván, felhívja előadót az ügy ismertetésére. Előadó előszóval ismerteti az ügyet, felolvassa az alsó-borsodi egyházmegye fegyelmi bíróságának Egerben, 1905 ápril 25-én ez ügyben kelt ítéletét, mely szerint Mészáros József, zsérci tanító az Egyh. Törvények 301. §. 3., 9., 10. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségek miatt a 302. §. e) pontja alapján hivatalától való végleges megfosztással sújtott, mely ítélet ellen Mészáros József felebbezést adott be.

Erre a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület fegyelmi bírósága, mint felebbviteli bíróság, zárt ülésben a következő

végzést

hozta :

Az alsó-borsodi egyházmegye fegyelmi bíróságának fentebbi ítélete, az Egyházi Törvények 310. §-ába ütköző alaki törvénysértés miatt, megsemmisítetik s utasítatik az alsó-borsodi egyházmegye fegyelmi bírósága, hogy ezen ügyben a nyomozat és vizsgálat érintetlenül hagyásával új, az Egyházi Törvényeknek megfelelő szabályszerű tárgyalást tartva, új ítéletet hozzon.

Mészáros József tanítónak az alsó-borsodi egyházmegyei bíróság elnöksége által elrendelt s az egyházmegyei bíróság által is fentartott állásától való felfüggesztése jelen végzés által nem érintetik.

Indokok :

Egyházkerületi bíróság, mielőtt az ügy érdemleges felülvizsgálatába bocsátkozott volna, megállapította, hogy az egyházmegyei fegyelmi bíróság összeállítása az Egyházi Törvényeknek meg nem felelő volt. A hivatkozott egyházmegyei ítélet hiteles jegyzőkönyve szerint ugyanis a jelen ügy tárgyalásán, mint bíró és előadó részt vett Fodor Pál, az alsó-borsodi egyházmegye ügyésze is, aki ezen ügyben a vizsgálat alatt mint vádló szerepelt s a vádindítványt szerkesztette.

Már maga az a tény is különben, hogy a magánszemélyek panaszára folyamatba tett ügyben a vizsgálat az egyházmegyei ügyész vádképviselője alatt, a tárgyalás azonban ismét a magánvádlók személyes vádképviselője mellett folytatott,

lényeges szabálytalanságot képez, azonban egyenesen az Egyházi Törvények 310. §-ába ütközik az a további szabálytalanság, hogy Fodor Pál, egyházmegyei ügyész, dacára, hogy az ügyben mint vádló működött, az ügy elbírálásában mint bíró is részt vett. Az Egyházi Törvények 310. §. c) pontja szerint ugyanis „mint bíró nem vehet részt senki oly ügyek elbírálásában, melyekben mint tanú, vizsgáló biztos, szakértő, képviselő, vagy közbenjáró működött“. Ebből folyólag az egyházmegyei bíróság ítéletét a törvény alaki szabályainak világos megsértése miatt megsemmisíteni s az egyházmegyei bíróságot új, szabályszerű tárgyalás tartására és ítélelhozatalára utasítani kellett.

Kelt mint fent.

RAGÁLYI BÉLA,

egyházm. gondnok,
a bíróság világi elnöke.

KUN BERTALAN,

ev. ref. püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

DR FINKEY FERENC,

a bíróság jegyzője.

IV.

Mészáros József, zsérci tanító fizetési ügye.

Jelenvannak :

Kun Bertalan püspök és *Ragályi Béla* egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: *Nagy Pál, Vadászy Pál, Révész Kálmán, Ragályi Géza, Keresztúry József, Hutka József, Szabó Endre* esperesek, *Meczner József, Ragályi Gyula* egyházmegyei gondnokok, *Zombori Gedő, Kérészy Barna, Debreceni Bertalan, Dókus Gyula* egyházkerületi tanácsbírák, *Dr. Finkey Ferenc* egyházkerületi aljegyző, mint jegyző és előadó.

Egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitja s felhívja előadót az ügy ismertetésére, aki szóbelileg ismerteti az ügyet s felolvassa az alsó-borsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának Miskolcon, 1905. márc. 14-én ez ügyben hozott ítéletét, mely a Mészáros József, állásától felfüggesztett zsérci tanítónak az őt 1904. ápril 24-ig megillető tanítói fizetés

mennyiségének megállapítása s a zsérci egyházat ennek kiadására való utasítás iránt beadott kérelme felett úgy döntött, hogy Mészáros Józsefet illeti: 1. az 1904. évi aratásból *a)* az őszi vetés egészen, *b)* a tavaszi vetésből a vetőmag és a munkadíj megtérítése, *c)* az ugarból netalán bevetett terület terméséből a vetőmag és a munkadíj visszatérítése; 2. az 1904. őszén esedékes tandíj $\frac{2}{3}$ -a; 3. az 1903. év őszén esedékes egész párbér. Az 1904. évi szénatermésből és failletményből panaszos tanítót semmi sem illeti. Ezen ítéletben Mészáros József tanító megnyugodott, azonban a zsérci egyház képviselői az ellen felebbezést jelentettek be. Erre a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság a következő

ítéletet

hozta:

Az alsó-borsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának hivatkozott ítélete indokainál fogva helybenhagyatik.

Kelt mint fent.

RAGÁLYI BÉLA,

egyházm. gondnok,
a bíróság világi elnöke.

KUN BERTALAN,

ev. ref. püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

DR. FINKEY FERENC,

a bíróság jegyzője.

V.

Ugyanezzel az ügygyel kapcsolatban tárgyalás alá vétetett a zsérci egyháznak Mészáros József felfüggesztett zsérci tanító ellen, ez utóbbinak a felfüggesztés idejére teljesítendő fizetés és a szükségessé vált tanítóhelyettesítési költségek megállapítása iránt folyamatba tett pere.

Egyházi elnök felhívására előadó szóbelileg ismerteti az ügyet s felolvassa az alsó-borsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának ez ügyben 1905. április 25-én Egerben hozott ítéletét, mely a Mészáros József tanítói fizetését 1905. évi május 1-től teljesen megszünteti, a helyettesítési kiadásokat a zsérci egyház javára Mészáros József ellenében 638 koronában állapítja meg, az ezt meghaladó fizetési többletet pedig a zsérci

egyház által Mészáros József részére kiszolgáltatni rendeli. Ezen ítélet ellen a zsérci egyház presbitériuma felebbezést jelentvén be,

a tiszáninzeni ev. ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság zárt ülésben a következő

ítéletet

hozta :

Az alsó-borsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának hivatkozott ítélete indokainál fogva helybenhagyatik.

Kelt mint fent.

RAGÁLYI BÉLA,

egyházm. gondnok,
a bíróság világi elnöke.

KUN BERTALAN,

ev. ref. püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

DR. FINKEY FERENC,

a bíróság jegyzője.

VI.

A tisza-tarjáni tanító fizetési ügye.

Jelenvannak :

Kun Bertalan püspök és *Ragályi Béla* egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: *Nagy Pál, Szabó Endre, Vadászy Pál, Révész Kálmán, Keresztúry József, Ragályi Géza, Hutka József, Nagy Ignác* esperesek, *Meczner József, Ragályi Gyula* egyházmegyei gondnokok, *Kérészy Barna, Zombory Gedő, Debreceni Bertalan, Dókus Gyula* egyházkerületi tanácsbírák, *Dr. Finkey Ferenc* egyházkerületi aljegyző, mint jegyző és előadó.

Egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitja s felhívja előadót az ügy ismertetésére. Előadó szóbelileg ismerteti az ügyet, felolvassa az alsó-borsodi egyházmegye közigazgatási bíróságának e tárgyban Miskolcon, 1905. márc. 14-én kelt ítéletét, mely az ifj. Sztankovics István szinityei (Aradmegye) lakos, néhai Sztankovics István volt tisza-tarjáni tanító fia és örököse által a tisza-tarjáni egyház ellen atyjának egy

évi tanítói fizetése kiszolgáltatása iránti követelését akként állapította meg, hogy panaszost megilleti: 1. az 1904. évi aratásból *a)* három egyenlő forgóban művelt föld őszi vetése egészen, *b)* a tavaszi vetés $\frac{1}{3}$ -a, *c)* a széna $\frac{1}{3}$ -a, 2. az 1904—5. évi párbér és failletmény $\frac{1}{3}$ -a, 3. az 1905. évi aratásból az őszi vetés $\frac{1}{3}$ -a. Tandíjból 1904. szept. 1-től az örököst semmi sem illeti. Ha pedig az 1904. évi aratásra a néhai tanító nagyobb területet vetett be, mint amennyit az egyházkerületi szabályrendelet megenged, az ily terület terméséből az örökös csak a mag visszatérítésére tarthat igényt. Ezen ítéletet, melyben a tiszta-tarjáni egyház képviselői megnyugodtak, ifj. Sztankovics István megfelelőbezáván,

a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság zárt ülésben a következő

ítéletet

hozta:

Az alsó-borsodi egyházmegyei bíróság fenti ítélete indokainál fogva helybenhagyatik.

Kelt mint fent.

RAGÁLYI BÉLA,
egyházm. gondnok,
a bíróság világi elnöke.

KUN BERTALAN,
ev. ref. püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

DR. FINKEY FERENC,
a bíróság jegyzője.

VII.

Balogh András palágy-komoróci lakos székpere.

Jelenvannak:

Kun Bertalan püspök és *Ragályi Béla* egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: *Nagy Pál, Vadászy Pál, Révész Kálmán, Ragályi Géza, Keresztúry József, Hutka József, Nagy Ignác* esperesek, *Meczner József, Ragályi Gyula* egyházmegyei gondnokok, *Kérészy Barna, Zombory Gedő, Debreceni Bertalan, Dókus Gyula* egyházkerületi tanácsbírák, *Dr. Finkey Ferenc* egyházkerületi aljegyző, mint jegyző és előadó.

Egyházi elnök az ülést az ügy megnevezésével megnyitván, felhívja előadót az ügy ismertetésére. Előadó előszóval ismerteti az ügyet, majd felolvassa az ungi egyházmegye közigazgatási bíróságának 1905. ápril 27-én ez ügyben kelt ítéletét, mely szerint Balogh András palágy-komoróci lakos ama kérelmével, hogy a veje, Balogh István és leánya Balogh Istvánné részére állítólag ő általa 1895-ben vett templomi ülőhelyekről Varga István és neje, kiket a palágyi egyház presbiteriuma ezekbe a székekbe — Balogh Istvánnak és nejének Amerikába költözése folytán — 1904. május 15-én behelyezett, kitiltásának, elutasított, ismerteti és felolvassa ezen ítélet ellen Balogh András által benyújtott kétféle felebbezést.

Ezután a tiszáninneri ev. ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felebbviteli bíróság zárt ülésben a következő

ítéletet

hozta :

Az ungi egyházmegye közigazgatási bíróságának hivatkozott ítélete indokainál fogva helybenhagyatik.

Kelt mint fent.

RAGÁLYI BÉLA,
egyházm. gondnok,
a bíróság világi elnöke.

KUN BERTALAN,
ev. ref. püspök,
a bíróság egyházi elnöke.

DR. FINKEY FERENC,
a bíróság jegyzője.

VIII.

**A felső-zempléni egyházmegye jelentése a ladmóci egyház per-
költségeiről.**

Egyházkerületi bíróságunk Szepsiben, 1904. szept. 25-én tartott ülésében utasította a f.-zempléni egyházmegye esperesét, hogy a Szombathy Károly és társai által Weinberger Ignác és társai ellen indított polgári perből a ladmóci egyházra hárult 425 korona perköltség igazolása végett szerezze be az illető per iratait s mutassa ki, miért kellett a ladmóci egyháznak ily tetemes perköltséget fizetnie.

A f.-zempléni esperes e meghagyásnak eleget téve, bemutatja az illető polgári perben hozott két rendbeli ítéletet, melyekből a perköltségek tetemes volta kétségtelenül kitűnik.

Egyházkerületi bíróság a jelentést tudomásúl veszi.

Jegyzették: *Radácsi György* egyházkerületi papi főjegyző az 1—7., 12., 44., 45., 74—76., 78—80., 94., 97. 98. és 100. pontokat.

Szalay László egyházkerületi világi főjegyző a 48. és 93. pontot.

Czinke István egyházkerületi papi aljegyző a 17., 27—29., 46., 47., 72., 73., 84—87. és 96. pontokat.

Vattay László egyházkerületi papi aljegyző a 10., 11., 14—16., 26., 40., 41., 43., 51—56., 82., 83. és 92. pontokat.

Dr. Finkey Ferenc egyházkerületi világi aljegyző a 8., 13., 18—25., 30—39., 42., 49., 50., 57—71., 77., 81., 84., 88—91., 95., 99. pontokat és az I—VIII. bírósági ügyeket.

TÁRGYMUTATÓ.

A gyűlési tagok névsora.

I. Közgyűlési ügyek.

1. A közgyűlés ünnepélyes megnyitása.
2. Br. Vay Béla főgondnok, Bernáth Elemér, Meczner Béla legidősb egyházmegyei gondnokok elmaradása s Ragályi Béla felső-borsodi egyházmegyei gondnok főgondnoki helyettesége.
3. A megjelent és elmaradt képviselők igazolása.
4. A püspök évi jelentése s ennek mellékletei.
5. Lévay József egyházkerületi világi tanácsbíró lemondása és marasztalása.
6. Farkas Ábrahám gömöri egyházmegyei gondnok lemondása s érdemeinek méltatása.
7. A főiskolai igazgató-tanács javaslata az internátus és theol. otthon szervezéséről az őszi gyűlésre marad.
8. A felekezeti tanárképzés elősegítése végett a sárospataki főgimnáziumban egy végzett tanárjelölt részére egy ösztöndíjas állás szerveztetik.
9. A zempléni egyház kamathátráléki ügye.
10. Püspöki jelentés a főiskolai lelkész munkakörében beálló szünetelés tárgyában s N. L. egy évi felmentése a lelkészi teendők alól.
11. Bizottsági jelentés a felemelt államsegély mikénti kiosztására.
12. A főiskolai igazgató-tanács jelentése a főiskolai nyomda újabb felszereléséről és berendezéséről.
13. Nagy Béla egri lelkésznek theol. tanárrá választása.
14. A Dr. Tüdős-féle önbiztosítási, illetőleg épületfenntartási-alapnak az egyházmegyéek véleménye alapján való méltatása.

15. Az egyházkerületi felsőbb leányiskola felügyelő választmánya az ellátási díjak felemelése tárgyában halasztást kér és nyer.
16. Özv. Tóth Pálné férje kiváló érdemeiért kegydíjban részesül.
17. Az országos ev. ref. lelkészi nyugdíjintézeti tervezet bírálata.
18. Vallás- és közokt. miniszteri leirat a népiskolai könyvtárak szervezése felől.
19. Ugyanaz a tanító- és tanítónőképző intézetek tanulmányi rendjének értelmezése felől.
20. Ugyanaz a vízszabályozási költségek rendezése ügyében.
21. Ugyanaz az 1905. évi országos tornaverseny tárgyában.
22. Ugyanaz Géressy Kálmán tankerületi főigazgató kiküldetéséről.
23. Ugyanaz az 1904. évi államsegélyről szóló számadás jóváhagyásáról.
24. Ugyanaz a kongrua-nyugták felbélyegzéséről.
25. Ugyanaz az 1905. évi felemelt államsegély kiutalásáról.
26. A missióügyi bizottság jelentése és javaslatai.
27. Zoványi Jenő és Dr. Tüdős István ellen a sárospataki főiskola eljárósága elleni alaptalan támadásaik ismétlése miatt a fegyelmi eljárás elrendeltetik.
28. Dr. Tüdős István határozati javaslata és Dr. Szabó Sándor kérelme (a főiskolai vagyonkezelés stb. felülvizsgálására vonatkozólag) elutasítatik.
29. A Sárospataki Lapokról az egyházmegyék és a kerület ítélete.
30. A főiskola számadatai, vagyonmérlege 1904-ről és költségvetése 1905-re.
31. Debreceni B. jogigazgató részére 600 korona évi személyi pótlék állapítatik meg.
32. Kiss Elek sárospataki tornatanár kérelme a magasabb fizetésének a kikötött feltétel teljesítése előtti folyósítása iránt nem teljesítettik.
33. Az Új Vay-Mocsáry-alap állásának kimutatása.
34. A főiskolai könyvraktár értékének kimutatása.
35. A györgytarlói birtok bérbeadásának megerősítése.
36. Elekes Imre rendk. gimn. tanárnak rendes tanárrá való megválasztása.
37. Szeremley Gábor gazd. v. tag lemondása, érdemeinek méltatása.
38. Meczner András főisk. gazd. választmányi taggá választása.
39. Fejes Istvánt a folyó évi júniusi érettségi vizsgálaton Kérészy Barna igazgató-tanácsos helyettesíti.
40. A miskolci főgimnáziumi igazgató jelentése.
41. A rimaszombati főgimnáziumi igazgató jelentése.
42. A rimaszombati, miskolci és sárospataki főgimnáziumok a javító- és pótérettségi vizsgák helyére nézve közös megállapodásra és javaslattételre hivatnak fel.

43. Az egyházkerületi felső leányiskola igazgatójának jelentése.
44. Knox János születése 400-ik évfordulójáról a f. é. reformációi emlékkünnepélyeken kell megemlékezni.
45. A bécsi béke és Bocskay István emlékének a jövő 1906. évben leendő megünneplése iránti intézkedések. A konvent felkérése a hálaadó egyházi ünnepélyek határidejének megállapítása iránt.
46. A dunamelléki egyházkerület átirata az amerikai magyar egyház-megye megalakításáról s ezen egyházkerület vezetése alá rendeléséről.
47. A budapesti országos árvaegyesület részére 200 korona egyszer-smindenkori segély adatik.
48. Az egyházkerületi pénzügyi választmány jelentése az egyházkerületi pénztár 1904. évi állapotáról.
49. A br. Baldácsy-alapítvány igazgató-tanácsának jelentése.
50. A Szondy-Kenessey-alapítvány kezelését 1905. január 1-től Baranyay Zsigmond vette át.
51. Segédlelkész tartásért folyamodók kérvényeinek elintézése.
52. A kongrua-ügyben felterjesztett kérvények az egyházmegyéknek vissza-adatnak.
53. Megerősítésre felterjesztett díjlevelek.
54. Közhirdetésre ajánlott egyházak, intézetek.
55. Lelkészi és tanítói változások az egyházmegyékben.
56. Tisztviselő változások az egyházmegyékben.
57. A szilvási egyház adás-vételi ügye.
58. A szürtei egyház adás-vételi ügye.
59. A záhonyi egyház kisajátítási ügye.
60. Az ungvári egyház adás-vételi ügye.
61. Az abaujszántói egyház adás-vételi ügye.
62. A kis-azari egyház átiratási ügye.
63. A sárospataki egyház erdővételi ügye.
64. A gesztelyi egyház adás-vételi ügye.
65. A cigándi egyház csere- és adás-vételi ügyletei.
66. A bacskai egyház adás-vételi ügye.
67. A mező-zombori egyház kölcsön ügye.
68. Az ároktői egyház birtokátiratási ügye.
69. A diósgyőri egyház kisajátítási ügye.
70. A ládházai egyház Szűkősi-tári tartozásának fele elengedtetik.
71. A bési, lászlófalvi, morvai, bejei, ragályi és pálfalvai egyházak, Ujlaky Vilma, Török Sámuel kérvényei a pénzügyi választmányhoz utaltatnak.
72. Abauji felterjesztés a népiskolai könyvek késedelmes szállítása miatt.

73. Alsó-borsodi felterjesztés a lelkész- és tanító-fiúk tápintézeti kedvezménye tárgyában.
74. Ugyanazon egyházmegye kérelme az egri katechetai állás szervezése ügyében.
75. A miskolci egyház egyik iskolájának megszüntetése megengedtetik.
76. A felső-borsodi egyházmegye kérelme a katecheták méltányosabb díjazása iránt.
77. A felső-borsodi esperes beterjeszti a barcai egyház építkezési ügyiratait.
78. A gömöri egyházmegye kérelme, hogy a tanító-egyletek világi elnökei tanácsbírói jogot nyerjenek, a zsinat elé terjesztetik.
79. Ugyanazon egyházmegye kérelme a népiskolai tankönyvek iratásánál hosszabb pályázati határidők iránt a sárospataki Irodalmi Körhöz tételik le.
80. Ugyanazon egyházmegye felszólalása a zsinat ama határozata ellen, mely az egyházi behivatalnokokat is adófizetésre kötelezi.
81. A putnoki egyháznak megengedtetik, hogy népiskoláját az államnak átadhassa.
82. A gömöri egyházmegye felterjesztése az özvegyi kegyév tartamát feles lelkéssel betöltött lelkészi állomás jövedelmének megosztásánál a káplántartási államsegély miként megosztása iránt.
83. A dubicsányi egyháznak eddig adott 100 korona évi segély a gömöri egyházmegye rendelkezésére bocsáttatik.
84. Szánthó Sándor szinpetrii tanítónak ötödéves korpótlék engedélyezése iránti kérvénye a vallás- és közokt. miniszterhez felterjesztetik.
85. Az ungi egyházmegye felterjesztése a szalókai egyháznak két évig helyettes lelkéssel leendő betöltése iránt.
86. Ugyanazon egyházmegye felterjesztése a vallás- és énektanításról.
87. Ugyanazon egyházmegye az ungvári lelkész részére hitoktatási díj fejében 640 kor. évi segélyt kér.
88. Ugyanazon egyházmegye jelentést tesz a Horváth Mária-pénztár 1904. évi állásáról.
89. A nagyszelmenci egyház Szükösi-tári tartozásának megállapítása.
90. Az iskei félpapi jövedelem bejelentése.
91. Az ungi egyházmegye jelenti, hogy az ásványi egyház anyásított.
92. A sárospataki lelkészi díjlevél módosítása.
93. A vajdácskai egyház kérelme tőketartozásának elengedése iránt nem teljesíttetik.
94. A felső-zempléni és felső-borsodi egyházmegyék jelentése a lelkészi könyvtárakról.
95. Zsóri István meszesi lakos felebbezése a felső-borsodi egyházme-

gyének Konyha Pál meszesi lelkész megerősítését tárgyzó határozata ellen, elutasítatik.

96. A tátra-lomnici közös protestans templom számvevőszékének jelentése.
97. A Szondy-Kenessey-alap ez évi jutaléka a felső-borsodi egyházmegegyében fekvő nyék-ládházai egyházközségnek adatik.
98. Egyházkerületünk részvéte gróf Andrássy Dénesné temetésén.
99. Levéltári küldemények.
100. A gyűlés berekesztése.

II. Birósági ügyek.

- I. Makay István fűgödi tanító fegyelmi ügye.
  - II. Pozsgai István égerszögi gondnok fegyelmi ügye.
  - III. Mészáros József zsérci tanító fegyelmi ügye.
  - IV. " " " " fizetési ügye.
  - V. " " " " helyettesítési ügye.
  - VI. A tiszta-tarjáni tanító fizetési ügye.
  - VII. Balogh András palágy-komoróci lakos székpere.
  - VIII. A felső-zempléni esperes jelentése a ladmóci egyház perköltségeiről.
-

BETŰRENDES MUTATÓ.

- Abarai egyház 53.
Abauji egyházmegye 72.
Abauj-szántói egyház 61.
Abauj-vajkóci lelkész 26.
Alsó-borsodi egyházmegye 73, 74, 75.
Alsó-zempléni egyházmegye 48, 91.
Ároktői egyház 68.
Ásványi egyház 91.
Bacskai egyház 66.
Balogh István 51.
Bárcai egyház 53.
Barcai egyház 77.
Bejei egyház 71.
Bési egyház 71.
Bernáth Elemér 2.
Bodrog-szentesi lelkész 26.
Csobádi egyház 53.
Cigándi egyház 65.
Czinke István 26.
Deák Bárdos Istvánné 48.
Debreceni Bertalan 31.
Diósgyőri egyház 69.
Dubicsányi egyház 83.
Egri egyház 26, 74.
Egyházak, lelkészek általában 4, 18—25, 44, 45, 46, 48.
Egyházkerületi felsőbb leányiskola 11, 15, 43.
” jegyzők 11.
” pénzügyi választmány 11, 14, 48, 49, 50.
Egyházmegyék általában 11, 46, 51, 73, 82.
Egyházmegyei főjegyzők 26.
Elekes Imre 36.

- Esperesek 11, 46.
Farkas Ábrahám 6.
Farkas Miklós 51.
Fejes István 39.
Felső-borsodi egyházmegye 76, 77, 81, 94, 95, 97.
Felső-nyárádi egyház 53.
Felső-zempléni egyházmegye 9, 94.
Finkey József 3.
Fodor Géza 52.
Gecsey Péter 4.
Gesztelyi egyház 64.
Gömöri egyházmegye 78, 79, 80, 82, 83.
Gömöri Péter 51.
Gömöri esperes 51.
Hardicsai egyház 53.
Homonnai lelkész 26.
H.-búdi egyház 53.
Iskei egyház 90.
Jenkei lelkész 26.
Karádi egyház 53.
Kérészy Barna 39.
Kis-azari egyház 53, 62.
Kis-ráskai egyház 53.
Kiss Elek 32.
Kolbásai egyház 53.
Kolos István 51.
Komjáthy Gábor 87.
Konvent 17, 26, 45.
Konyha Pál 95.
Kónya András 51.
Közhírdetésre felvett egyházak, intézetek 54.
Ládházai egyház 70, 97.
Lászlófalvi egyház 71.
Lévay József 5.
Lucskai lelkész 26.
Lükő Béla 51.
Magyar-jesztrebi egyház 53.
Mártha Ferencné 51.
Meczner András 38.
Meczner Béla 2.
Mezőzombori egyház 67.

- Minaji lelkész 26.
 Miskolci egyház 75.
 Miskolci főgimnázium 40, 42.
 Miskolczy József 51.
 Missiói egyházak 26.
 Morvai egyház 71.
 Nagy Béla 13.
 Nagy Sándor 51.
 Nagy-szelmenci egyház 52, 89.
 Nekézsenyi egyház 48.
 Novák Lajos 10.
 Nyék-ládházi egyház 97.
 Ózdi lelkész 26.
 Pálcsó Károly 51.
 Pálfalvai egyház 71.
 Pataki Sándor 48.
 Putnoki egyház 81.
 Püspöki hivatal 4, 11, 14.
 Ragályi Béla 2.
 Ragályi egyház 71.
 Rimaszombati egyház 53.
 Rimaszombati főgimnázium 41, 42.
 Sárospataki egyház 63, 92.
     „ főiskolai gazdasági választmány 35, 63.
     „ „ gimnáziumi szék 8, 42.
     „ „ igazgató-tanács 7, 8, 12, 30, 63.
     „ „ Irodalmi Kör 29, 79, 72, 79.
 Semsey József 51.
 Somodi János 51.
 Szabó Sándor 28.
 Szalóki egyház 53, 85.
 Szánthó Sándor 84.
 Szászfai egyház 53.
 Szeremley Gábor 37.
 Szilvási egyház 57.
 Szinpetrii egyház 52.
 Szinyei Gerzson 30.
 Szomotori egyház 48.
 Szürtei egyház 58.
 Tornai egyházmegye 52, 83.
 Török Sámuel 71.

Tóth Pálné 16.
Tüdős István 14, 27, 28.
Ujlaki Vilma 71.
Ungi egyházmegye 52, 85—91.
Ungvári egyház 60.
Vajdácskai egyház 93.
Báró Vay Béla 2.
Záhonyi egyház 59.
Zempléni egyház 9.
Zoványi Jenő 27.
Zubogyi egyház 51.
Zsóry István 95.
